

Snežnik

Banka Koper

TISKOVINA

POŠTINA PLAČANA PRI POŠTI 6251 ILIRSKA BISTRICA

MESEC POŽARNE VARNOSTI

STR. 20

Osnovnošolci in otroci iz vrta so si najraje ogledali gasilska vozila, še posebno novega GVC TAM 150

PLAMING

Kaj lahko nastane iz stare klavnice in zaniknih prostorov dokazuje ...

STR. 10

NOVO PARKIRIŠČE TIB TRANSPORT

Redki so poslovni dogodki na Bistriškem, toda prav gotovo je otvoritev parkirišča TIB Transport - Viator Vektor ter križišče na magistralni cesti v Trnovem, dogodek vreden omembe.

STR. 2

ŠULSKA HIMNA

SMO Z JUŠAN, DULENJ DUMA,
NOVOKRAČIN, BRDA VELKIGA,
MAJHNA ŠULA NAŠA JE
MI NE MUREMO BREZ NJE.
USE TRŠICE DUOBRE SO,
DA BI VAVIK TAKU BLU,
A KU TREIBA BU OD TUD
ŽALOSTN BU USAK OTRUOK.» O JUŠVSKA ŠULA TI,
MI TE IMAMO RADI USI,
KJER JE HIŠNIK, KUCHARCA
IN ČISTILKA IRENICA.«IMAMO VRTEC, CJRKVICO,
I CARINO, MEJICO,
MAJHNA SMO VASICA MI,
A PUZNAJO NAS USI.
U BERNADET TI PUOPI KAJ,
U BUTIGI KUPI KAJ,
PUOTLI PA ODPJELJI SE
I U MURJI QUPAJ SE.» O JUŠVSKA ŠULA TI,
MI TE IMAMO RADI USI,
KU BI BAREN DUČAKALI,
DE BIŠ VJČA PUSTALA TI!«

STR. 13

“OD CENTRALISTIČNE K POLICENTRIČNI SLOVENIJI”

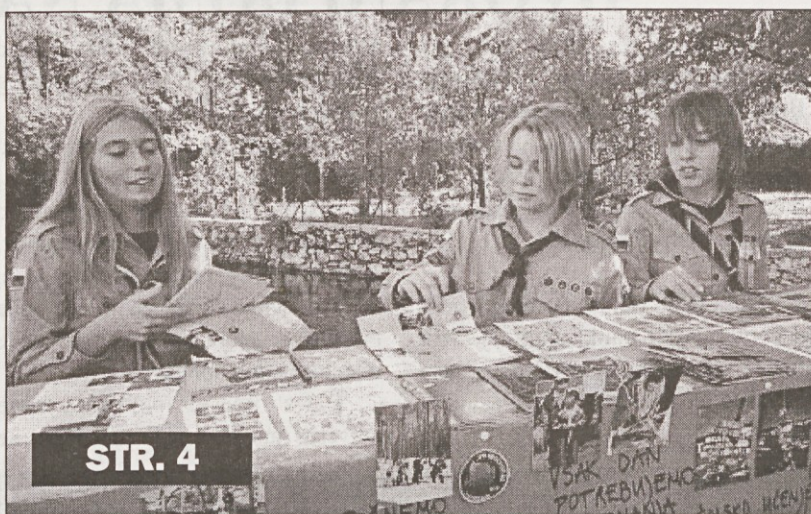
STR. 6

POOBLAŠČENI SERVIS ZA VOZILA MERCEDES – BENZ

STR. 6

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Za predstavitev naše dejavnosti smo postavili tudi poseben »štant«, na katerem so obiskovalci dobili informacije o naši organizaciji, delovanju, preživljanju prostega časa.

STR. 4

JESENOVANJU V ČRNEM DOLU

STR. 18

Udeleženci JESENOVANJA 2001

STR. 27 OBČINSKI RAZPIS

VABILO ZA IZREDNI OBČNI ZBOR KZ BRKINI

STR. 7

GORNJI ZEMON

Ena najlepših ulic v občini Ilirska Bistrica

STR. 14-15

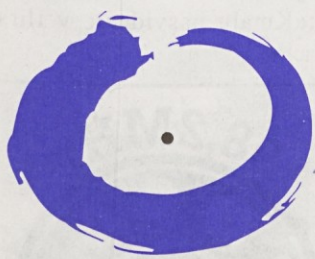
ZADRUGI SE OBETAJO BOLJŠI ČASI

STR. 7

KONČNO NOVI ASFALT

STR. 3

ekART
grafična dejavnost d.o.o.
Tomšičeva 2. Ilirska Bistrica

PRODAJNA MESTA ČASOPISA SNEŽNIK:

V VSEH TRGOVINAH ILIRIJA, V TRGOVINI BALASTY, V PAPIRNICI LINEA ART, V TOBAKU, V PAPIRNICI "POD LIPO", NA BENCINSKEM SERVISU ISTRABENZ IN PO NOVEM TUDI V TRGOVINI TUŠ

BESEDA UREDNIKA

OSEL GRE SAMO ENKRAT
NA LED, BISTRČANI PA...

Včasih imam občutek, da nas vsi »naokrog prenašajo« ali pa nas kratko malo žejne prek vode spravijo. Preizkušeni diplomati in politiki so sposobni pripraviti, da dokaj normalne ljudje, s svojo lastno pametjo postanejo vodljivi, pohlevni, poslušni in željni »kruha in iger«.

Tako so nam v preteklih nekaj mesecih, na javnih tribunah, obljubljali meloobmejne propustnice, seveda brez predhodnega sporazuma o meji ter trkali na narodno zavest in na čas izpred desetih let nazaj. SDS-ovci so se na eleganten način izognili neprijetnih vprašanj glede svojih strankarskih zdrav preprosto tako, da niso dovolili občinstvu, da jih na to temo sprašuje. »Kujnštne« teme proračunski primankljaj in privatizacija bank so za Bistrčane zvenele pomembno in po dobrih dveh urah pranja možganov so bili že skoraj vsi prepričani, da so oni edini sposobni povesti Slovenijo v boljši jutri.

Takšne in podobne seanse se nam obetajo tudi celo naslednje leto, no vsaj do jesenskih volitev, če ne do kakšnih drugih tudi pred tem.

Kolikokrat gremo Bistrčani na led kaže tudi podoba Občinskih uradnih objav v uradnem občinskem časopisu, saj jih na zadnji strani krasi stranišna školjka. Samo po sebi nič takega ampak uradne objave so namenjene za informiranje občanov in institucij. Te se običajno iz časopisa izrežejo in posebej vežejo v mape, ki so potem na voljo vsem nam, recimo v knjižnici. Tako bomo od sedaj gledali WC školjke pri sodniku, upravni enoti, na občini, šolah, zdravstvenem domu... Verjetno bo glede tega morala dati svoje mnenje tudi statutarno pravna komisija v sklopu Občinskega sveta občine Ilirska Bistrica, saj obstajajo določena pravila s postopanjem z dokumentarnim gradivom.

Na tankem ledu, so glede na pisanje nekaterih častnikov tudi nekateri občinski veljaki. Tudi glede tega obstajajo nekakšna moralna pravila, ki pa so jim očitno zelo tuja. Bo že res, da dokler se krivda ne dokaže, nisi kriv ampak dvom in sum, ki pade na to osebo zmanjša njeno kredibiliteto in avtoriteto v družbi. Mogoče direktno z glavo skozi zid v tem primeru ni rešitev, verjetno bi bilo bolje zbrati pogum in si priznati, da vsemu enkrat pride konec.

Rubrika »Popotovanje po naših vaseh« je naletela na dober odziv med bralci, še posebej pri naših zdomcih. Zahvala gre predvsem predsednikom vaških in krajevnih skupnosti ter vsem prizadevnim posameznikom, ki z dušo in telesom živijo s svojim krajem. Zadnja vas v letošnjem letu so Harije. V naslednjem letu pa sledijo še:

Hrušica, Huje, Jablanica, Janeževo brdo, Jasen, Jelšane, Kilovče, Knežak, Koritnice, Koseze, Kuteževo in Mala Bukovica.

Naslednja številka Snežnika izide pred božično - novoletnimi prazniki.

Izkoristite svoj prosti čas in uživajte v prazničnem decembru, z ledom ali brez.

Urednica
mag. Milena Urh

PETER DOBIL TERAPEVTSKO KOLO

Lions klub Postojna-Proteus je dne 22.10.2001 v restavraciji Škorpion v Ilirski Bistrici v sodelovanju s Centrom za socialno delo Il. Bistrica, predal terapevtsko kolo Petru Gržini.

Peter je učenec 7. razreda OŠ s prilagojenim programom v Centru za usposabljanje invalidnih otrok »Janka Premrla Vojka« Vipava. Zaradi svoje invalidnosti se usposablja po zanj prilagojenem strokovnem programu. Težave ima s hojo, ki je opotekajoča, tako da nujno potrebuje pomoč drugega človeka.

S pomočjo kolesa bo vzpostavil ravnotežje, kar bo pripomoglo k njegovi večji samostojnosti in tudi k izboljšanju njegove samopodobe.

**Gozdno
Gospodarstvo
Postojna**

Za letošnjo zimo
našim cenjenim strankam
nudimo

DRVA ZA KURJAVO
žagana, cepana, dolž. 20 - 50 cm

Po zelo ugodni ceni
7.000 SIT/prm, vključno z DDV
so drva na razpolago na:

MELES Pivka, tel. 05/7211-223 in
Obrtni coni TRNOVO,
Ilirska Bistrica, tel. 040/320-012

Po vaši želji vam priskrbimo tudi prevoz.

Se priporočamo!

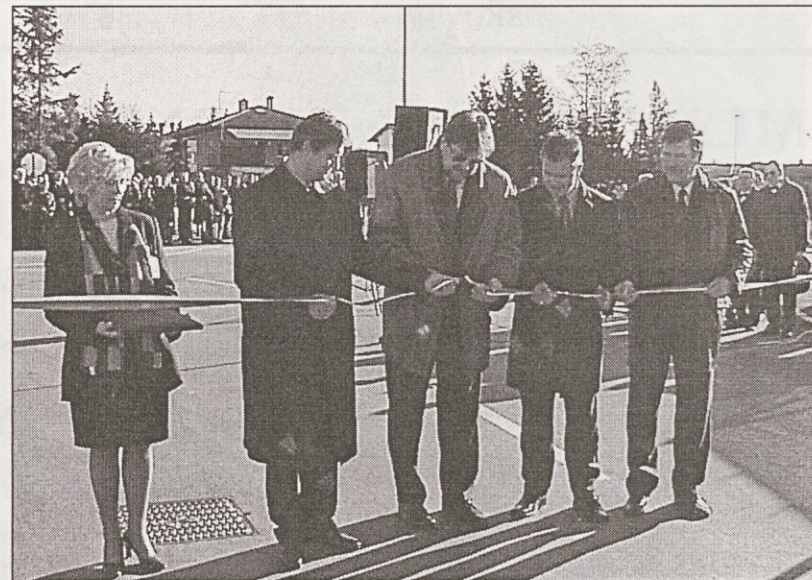
NOVO PARKIRIŠČE TIB TRANSPORT – VIATOR VEKTOR IN NOVO KRIŽIŠČE V ILIRSKI BISTRICI

Redki so poslovni dogodki na Bistriškem, toda prav gotovo je otvoritev parkirišča TIB Transport - Viator Vektor ter križišče na magistralni cesti v Trnovem, dogodek vreden omembe.

Pomemben poslovni dogodek ne samo za naše kraje na Bistriškem, ampak za celotno državo Slovenijo se je zgodil 20. novembra ob odprtju novega velikega parkirišča TIB Transport v sestavi Viator Vektor.

Na parkirišču bo lahko parkiralo 110 kamionov vlačilcev, sam parkirni prostor pa leži v neposredni bližini carinskega terminala. Parkirišče je zgrajeno v skladu z vsemi evropskimi standardi za parkiranje kamionov, ki prevažajo nevarne snovi in je edino na tem področju Slovenije. Vsekakor je to parkirišče pomembna gospodarska pridobitev v okviru prometnih tokov iz Hrvaške v osrednjo Slovenijo ter sosednjo Avstrijo, Madžarsko in druge države osrednje Evrope.

Mednarodni mejni prehod Jelšane kot eden od treh glavnih mejnih prehodov med Slovenijo in Hrvaško bo vsekakor vsebinsko navezan na carinski terminal in novo parkirišče TIB Transport. Z novim parkiriščem se odpirajo

nove ponudbe in nove razvojne povezave. Gledano v smislu vstopa Slovenije v EU in vzpostavitve Schengenske meje na Jelšanah bo to parkirišče odigralo v bodočnosti pomembno vlogo.

TIB Transport v navezavi Viator Vektor je vsekakor pravi čas vložilo napore in denar v to investicijo, ki se bo skozi nadaljnja leta bogato obrestovala.

Z odprtjem parkirišča se je istočasno odprl tudi nov priključek

oziroma križišče na magistralno cesto pri TIB Transportu, tako da bodo od sedaj dalje kamioni vstopali v TIB Transport in carinski terminal in izstopali neposredno, križišče pri Matetu pa bo odslej bistveno razbremenjeno.

Tako novo parkirišče v povezavi s priključkom na magistralno cesto vstopa v funkcijo prometnih tokov srednje Evrope in bo na tem koridorju odigralo pomembno vlogo.

Vladimir Čeligoj

JANŠA IN BAJUK V DVORANI DOMA NA VIDMU

V ponedeljek, 12.11.2001 sta občinska odbora SDS in N.Si Ilirska Bistrica v Domu na Vidmu organizirala javno tribuno o aktualnih političnih in gospodarskih razmerah v državi. Tribuna je bila zelo dobro obiskana, saj se je zbralo okrog 230 ljudi.

Janša in dr. Bajuk sta spregovorila o privatizaciji bank, stanju javnih financ, o maloobmejnem sporazumu s Hrvaško ter o vstopu Slovenije v EU in NATO.

bančno premoženje prešlo med davkoplačevalce. Žal je bil predlog zavrnjen, pravi Janez Janša.

V nadaljevanju je še povedal, da njegova stranka podpira maloobmejni sporazum s Hrvaško, saj je ljudem ob meji nujno treba olajšati življenje oz. probleme, ki so nastali. Poudaril pa je, da je Slovenija edinstven primer, ko je bil sklenjen sporazum o meji preden je bila le-ta sploh določena.

Kar se tiče ustanavljanja tretje univerze (univerze na Primorskem), se

dosegli ničesar drugega, kot porabo davkoplačevalskega denarja.

Za Ilirsko Bistrico pa bi to pomenilo izgubo raznih uradov in služb, ki bi se preselile na sedež pokrajine, najverjetneje v Koper ali Postojno.

Gosta sta spregovorila še o medijih v Sloveniji, ki da so zelo nedemokratični, kar je opazila tudi Evropa in nas na to že opozarja.

Ker bomo naslednje leto volili kar na petih področjih, bo to zelo pomembno leto za razvoj Slovenije oz. njeno demokratizacijo, je dejal Janša. Z odhodom Kučana si bo Slovenija lahko ustvarila novo politično ravnotežje, ki je nujno potrebno za razvoj neke države. Prihaja čas reform in velikih sprememb sta zaključila gosta.

Po končanem uradnem delu tribune je bila za vse obiskovalce pripravljena tudi zakuska, kjer sta gosta še skoraj eno uro klepetala z obiskovalci v sproščenem ozračju.

Njune besede ob odhodu so bile: »Kmalu nasvidenje v Ilirski Bistrici!«

Čeprav nam želi vladajoča koalicija predstaviti Slovenijo kot zgodbo o uspehu, to še zdaleč ni, je dejal dr. Bajuk. Javni dolg je, kot pravi, prikazan nerealno, saj se fiskalno leto umetno podaljšuje in s tem javni dolg prenaša.

Tudi prodaja bank tujcem zna biti zelo nevarna, še posebej, če banko v Kopru kupijo Italijani, banko v Mariboru Avstrijci...

Pred štirimi leti je SDS predlagala razdelitev certifikatov, s katerimi bi

obe stranki zavzemata za njeno čimprejšnjo ustanovitev. Povedala sta, da je v večini razvitih držav prisotnih veliko število univerz, zato bi tudi pri nas morali ustanoviti še četrto, peto, šesto...

Gosta se zavedata tudi problema centralizacije, ki je v Sloveniji zelo velika. Oba se zavzemata za decentralizacijo, vendar pa smatrata, da bi bila ustanovitev treh pokrajin v tem trenutku nesmotna, saj s tem ne bi

DR. ANTON GRILC- OSEMDESETLETNIK

Ali ga je potrebno predstavljati? Da, vendar samo najmlajšim, vsi ostali ga še dobro poznajo in imajo v dobrem spominu. Pred enajstimi leti se je upokojil, do takrat pa je več kot 30 let delal kot zdravnik v Zdravstvenem domu v Ilirski Bistrici, v glavnem dispanzerju za otroke, Dispanzerju za žene in tudi v splošnih ambulanzah, še posebej v Zdravstveni postaji Zabiče.

Dragi Tone, kolega, prijatelj, jubilant, obrača se Ti osemdeseto leto. Kaj vse si doživel v osemdesetih letih, prijetnega in tudi manj prijetnega. O neprijetnih trenutkih sedaj ne bom govoril, ker jih vsakdo želi čimprej pozabiti. Spomnil pa bi se tistih, ki so tebi in vsem nam ostali v prijetnem spominu. Občutek, da si nekaj generacij otrok spremljal še pred rojstvom pa vse tja do odrasle dobe, nekatere še naprej, je nedvomno čudovit in nepozaben.

Več kot 25 let sva bila dobra sodelavca. Ko sem takoj po zaključenem študiju medicine prišel v Zdravstveni dom Ilirska Bistrica, sem čutil vse spoštovanje do Tebe kot starejšega in izkušenega kolega. Takrat me je presenetila Tvoja neposrednost in iskrenost, ko si mi dejal: »Jaz sem Tone, upam, da se bova dobro razumela in zato se bova tikala« in segel si mi v roko za dobrodošlico.

Zdravstveni dom Ti je bil drugi dom, saj je bila vsa Tvoja aktivnost poleg svojcev namenjena le še pacientom. Ob delavnih in praznikih, podnevi in ponoči si jim bil na razpolago in v pomoč. Ta ritem je trajal leta in ni ostal brez posledic za Tvoje zdravje. Ko si nekoč končal eno od napornih ordinacij sem Te našel, ko si sedel v ordinaciji pri pisalni mizi in slonel z glavo na sklenjenih rokah. Bil si utrujen in dejal si, da ne moreš dihati. Tudi Tvoj »motor« je začel »trokirati« in sam si bil takrat najbolj potreben strokovne pomoči. Uspešno Ti je bil vstavljen srčni spodbujevalec in lahko si ponovno nadaljeval z delom. Imel si vse pogoje, da bi se lahko invalidsko upokojil, a si vztrajal pri delu do izpolnjenih pogojev za starostno upokojitev. Izgleda, da je za vsakega zdravnika, ki ljubi svoje delo, upokojitev neke vrste »šok« oziroma stresna situacija. Tik pred upokojitvijo sem Te videl kako si težko in zagrenjen zapustil svojo ordinacijo, zlasti še zaradi nekaterih, ne čisto fair postopkov, ki so se Ti dogajali tik pred upokojitvijo.

Menim, da si pri svojem delu dobesedno izgoreval. Na žalost pa tega nihče na pravem mestu ni nikoli opazil. Toliko dobrega si naredil svojim pacientom in občanom Ilirske Bistrice in okolice, a nikoli nisi dobil nikakršnega družbenega priznanja. S priznanji in odlikovanji je bila naša družba dokaj radodarna, a izgleda, da se je vrednotilo le politično in aktivistično delo, ne pa tudi dolgoletno garaško delo splošnega zdravnika na terenu, ki je za občane naredil veliko več kot pa marsikateri dobitnik priznanja ali odlikovanja. Če bi obstajalo priznanje za življensko delo, bi bil Ti najbolj upravičen do njega. Tako pa Ti ostaja intimno zadovoljstvo, da so bili bolniki s Tvojim delom zadovoljni in so Te imeli radi.

22. decembra Ti nazdravljam ob okroglem življenjskem jubileju in menim, da izražam poleg svojih želja tudi iskrene želje vseh kolegov, bivših sodelavcev iz Zdravstvenega doma in vseh Tvojih številnih bivših pacientov, da Ti Bog še naprej nakloni potrebno zdravje, srečo in zadovoljstvo v krogu svoje družine.

Na zdravje!
Kolega in prijatelj Maks

ZAPRISEGA

Pred kratkim je na nogometnem stadionu športnega centra Tmovo slovesno zapriseglo okrog 1500 vojakov, kar je največje število v zgodovini samostojne Slovenije. Poleg tisoč vojakov, ki služijo vojaški rok v Ilirski Bistrici, so zaprisegli še vojaki 352. učnega bataljona iz Vrhnike ter 12. gardnega bataljona iz Ljubljane.

Zaprisego, ki se je udeležilo okrog 5000 svojcev in prijateljev mladih vojakov, je spremljal tudi krajši zabavni program. Nastopila so tudi dekleta iz skupine Make Up 2 z za nekatere bolj, za druge manj okusnim programom. Preoblečene so bile namreč v nune, se sprehodile mimo vojakov, na odru pa odvrgele svoje črne obleke ter nato vojake poškrpale z vodnimi pištolami in mednje zmetale večje količine kondomov.

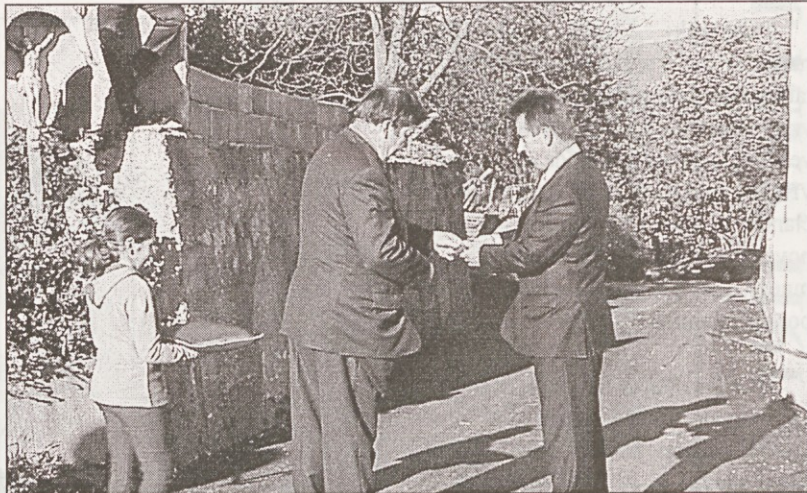
KONČNO NOVI ASFALT

V soboto, dne 3.11.2001 je bila na Starodu slovesnost ob položitvi asfalta na cesti Pavlica-Starod, po končani slovesnosti pa je sledilo družabno srečanje pri Lovski koči LD Bukovica.

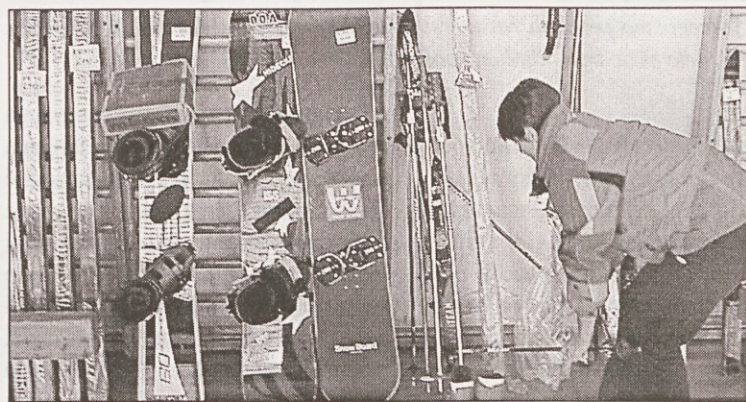
Trak sta prerezala župan Franc Lipolt ter predsednik KS Starod Boris Stopar, blagoslov pa je izrekel podgrajski župnik Gabrijel Vidrih.

Posodobljene oziroma asfaltirane je bilo 1600 metrov ceste od Staroda proti Pavlici. Preostalih 1400 metrov makedama naj bi asfaltirali prihodnje leto.

Nekaj manj kot 30 milijonov tolarjev, potrebnih za ta projekt je v celoti financiral ilirskobistriški občinski proračun.

Uradnemu delu je sledil bogat kulturni program. Nastopil je domači mešani zbor, mladi recitatorji, zapeli pa so tudi Vasovalci iz Rečice.

VELIKI NAČRTI TELEVIZIJE GALEJA

Ustanovitelj TV GALEJA je KD Izzivi iz Ilirske Bistrice. Društvo je bilo ustanovljeno januarja letos s ciljem zagona lokalne televizije. Ta ambiciozni projekt je štartal že prvega maja istega leta.

V pol leta oddajanja se je kvaliteta, kot tudi količina lastne produkcije stopnjevala in tudi ekipa je prerasla iz začetne trojke na resno organizirano tv ekipo z več kot tridesetimi sodelavci, ki dnevno snema, montira in načrtuje programsko shemo, katera naj bi štartala v začetku leta 2002. Takrat tudi

načrtujejo zaposliti preko javnih del kar 5 ljudi.

Vzporedno s programom je v načrtu tudi postavitev oddajnika, ki bi omogočil spremljati to televizijo tudi tistim občanom, ki nimajo možnosti priklopa na kabelski sistem.

TV GALEJA in SLKD sta organizirala tudi zelo dobro obiskan tečaj filmskega mišljenja, ki ga je vodil priznan filmski in tv režiser Boris Petkovič.

Petkovič je med drugim režiral tudi Odklop in Zmenkarije, razne filme in omnibuse, pred kratkim pa je prejel v Benetkah zlato odličje za najboljši reklamni spot. V decembru bo vodil tudi intenzivni tečaj montaže za ekipo montažerjev TV GALEJA, istočasno pa bo voditeljica POP TV Tamara Vonta vodila tečaj za voditelje in novinarje Galeje.

Največji problem, s katerim se trenutno srečujejo na Galeji, je premajhna kapaciteta studijske opreme, ki so jo načrtovali za zagon, vendar pa ne zadostuje več produkciji tako številne ekipe, zaradi česar je tudi bistveno manj predvajanega programa, kot bi ga bilo sicer.

SMUČARSKI SEJEM

Smučarski klub Snežnik Ilirska Bistrica je v telovadnici OŠ Dragotin Kette med 23. in 25.11.2001 organiziral dobro obiskan smučarski sejem.

Predstavljena je bila športna oprema različnih proizvajalcev, organizirana pa je bila tudi komisijaska prodaja smučarske opreme in oblačil.

Ob tej priliki apelira ekipa TV GALEJA na občinsko upravo in svetnike, da v proračun vključijo donacijo v višini 50% investicije za nakup studijske in snemalne opreme, drugo polovico in stroške delovanja ter sredstva za zaposlene preko javnih del pa bo, kot doslej, zagotavljala TV GALEJA iz lastnih sredstev.

Tv GALEJA se gledalcem opravičuje za občasne tehnične težave, ki so posledica prej omenjenih težav in pristrčno pozdravlja vse svoje gledalce ter bralce časopisa Snežnik.

FOTOGRAFIJE GOVORIJO

Ta fotografija pa res ne potrebuje besed

GLASBENO GOSTOVANJE V MESSINI NA SICILIJI

Komorni dekliški zbor »Vox Ilirica«, ki ga vodi prof. Marija Slosar Lenarčič, odpotuje 19.12.2001 na koncertno gostovanje v Messino na Siciliji. Pevke se bodo skupaj z dvema bistriškima instrumentalnima solistoma (prof. Martin Lenarčič – orgle, klavir in prof. Breda Štemberger – flauta) predstavile na dveh koncertih v siciljskih cerkvah. Gostovanje je mišljeno kot kulturna izmenjava, saj se bodo prav v našem kraju, Ilirski Bistrici, predstavljali glasbeniki s Sicilije.

Vse stroške bodo krili sami, delno s koncerti, delno z letno dotacijo in z delom lastnih sredstev, kar pa še zdaleč ne bo dovolj, zato prosijo radodarnije občanke in občane za pomoč.

Najlepša hvala, pevski pozdrav!

ŽR: 51400-620-63
05 120-1115-6853/48

d.o.o. AJDOVŠČINA

Pekarna Ilirska Bistrica
Cankarjeva 24
6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05/ 714 10 38

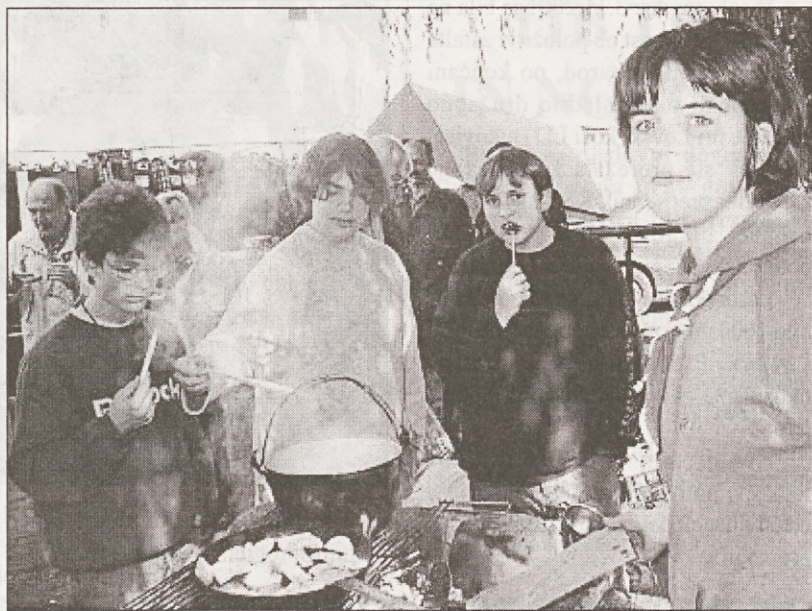
PRI TABORNIKI JE NADVSE VESELO

Taborniki Rode snežniških ruševcev smo s polno paro začeli novo taborniško leto. Oktobra smo v naše vrste vpisovali stare in nove člane. Z veseljem smo ugotovili, da se je našim vrstam priključilo desetine novih članov, ki bodo čez celo leto osvajali nova taborniška znanja, se udeleževali množice akcij in spoznavali čare, ki jih ponuja taborništvo.

KLUB GRČ STARI MAČKI

Pohvale vredna je tudi aktivnost starejših članov naših vrst. Klub grč Stari mački je aktivno zakoral v novo leto že konec poletja. Z dvodnevno turo po Julijskih alpah smo »testirali« svojo vzdržljivost in spretnost hoje po gorah. Vodja odprave Sašo – Bwoštje nas je iz izhodiščne točke – dolina reke Vrsnice, popeljal skozi dolino Triglavskih jezer do koč na Prehodavcih. Od tam smo se drugi dan čez Hribarice povzpeli na cilj odprave 2568 metrov visok Kanjavec. Na vrhu smo si spočili oči ob čudovitem razgledu na bližnje in daljne hribe. Spustili smo se do Tržaške koč na Doliču, pomalicali, ovekovečili dogodek s fotografiranjem in začeli z dolgotrajnim, za kolena in noge nič kaj prijaznim, spustom v dolino Zadnjice.

Po izjemno aktivnem in nadvse uspešnim poletju smo si mlajše grče privoščili oddih na obali Jadranskega morja – točneje v Njivicah na otoku Krku.

Obiskovalcem smo ponudili raznovrstne dobrote - pečene banane in jabolka s čokolado, nekvašen kruh, dimljene postrvi, pečene klobase, čaj, ...

kaj neizvedljivo.

Tisti, ki poznate prečudovito koč v Črnem dolu, poznate njihovo delo. Skrbno in z veliko vnemo vlagajo svoj trud in ogromno ur dela vanjo. Poskrbijo, da se gostje koč v njej počutijo domače in varno, da imajo dovolj drv za kurjavo, ...

Pa še in še bi lahko naštevali. Bistvo pa je, da smo zelo srečni, da jih imamo!

TEDEN VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Ob sklopu Tedna vseživljenjskega učenja, ki je potekal od 15. –

naše organizacije – v sklopu osnovnega programa in tudi načina dela in življenja samega, neformalno izobražujemo naše člane. Izobraževanje samo se ne konča s koncem šolanja v izobraževalni instituciji – šoli, ampak traja vse življenje. Tako smo se taborniki hoteli prikazati kot ena od mnogih možnosti izobraževanja zunaj za to namenjenih institucij.

Ob tej priložnosti lahko še povemo, da je Zveza tabornikov Slovenije aprila leta 2001 od Ministrstva za šolstvo, znanost in šport dobila status organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju vzgoje in izobraževanja.

Fotografije s Placa si lahko ogledate med tekstom, na rodovi spletni strani pa lahko pregledate še ostale.

RUŠEVCI (taborniki) SMO TUDI DRUŽBENO KORISTNI

Okoli 10 članov – vodnikov našega roda, je s svojo dobro voljo in popolnoma prostovoljno dokazalo, da smo bistriški taborniki družbeno koristno društvo znotraj lokalne skupnosti.

Lep sobotni dan smo izkoristili za delovno akcijo v bodočem skladišču Območne organizacije Rdečega križa. Na novo smo prebarvali celotno barako in vsa njena okna. Tako je baraka tudi z našo pomočjo zasijala v lepši luči.

RUŠEVCI NA SPLETU

Več o naši organizaciji in društvu si lahko ogledate tudi na spletnih straneh:

<http://www.rutka.net>
<http://rsr.rutka.net>

NAČRTI

Pred nami je uraden sprejem novih članov s prisego, podelitev lansko leto osvojenih veččin in preizkušenj, čajanka, razni izleti, kmalu tudi že zimovanja.

Za RSR,
Polona Čeligoj – Vida

V okviru tedna vseživljenjskega učenja smo taborniki na Placu svojo dejavnost predstavili našim krajanom.

Tako so si od konca poletja do novembra sledile razno razne akcije; predvsem so bili to izleti po okoliških hribih (Planine, nočni vzpon na Snežnik, ...). Najbolj sveža pa je vsekakor odprava osmih grč v Gorskoti kotar. Povzpeli smo se na Risnjak in se preko Lazca povzpeli še na Snježnik. Tam smo si ob lepotah, ki so se razprostirale pod nami v soju sončnih žarkov odpočili, pomahali obiskovalcem Snežnika in Kozleka, in se polni vtisov vrnili nazaj na Platak in domov v Bistrico.

Pa naj bo dovolj o »mlajših« grčah. V rodu imamo tudi tiste grče, brez katerih naš rod sploh ne bi deloval tako kot deluje – tiste, ki ob vseh rodovih akcijah stojijo za nami, nam pomagajo, ...

Lepo bi bilo naštet vse stvari, ki jih počenjajo oni. Žal pa vseh niti ne zasledimo – in jih zato premalokrat pohvalimo in damo vedeti, da bi bilo brez njih vse težje in mnogokrat tudi

21.10.2001 smo taborniki Rode snežniških ruševcev predstavili svojo dejavnost. Na Placu za Hodnikovim mlinom smo 16.10. postavili svoj »štant«. Zgradili smo več pionirskih objektov – dvignjeno ognjišče, trinožnik za kuhanje, pečico za peko kruha in šotor iz šotork.

Naključnim gostom – predvsem so bili to obiskovalci Placa, smo predstavili našo dejavnost in jim ponudili dobrote s taborniškega »šporgeta« in pečice.

Tako so se občani lahko posladkali s pečenimi bananami in jabolki s čokolado, twistom – taborniški/skavtski nekvašeni kruh, in okusnim čajem. Ponudili pa smo tudi dimljene in pečene postrvi (le-te so nam prijazno podarili v ribarnici na Placu) in pečenimi klobasami (katere nam je prijazno podarilo mesarstvo Puc).

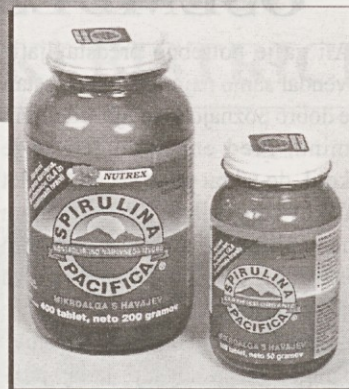
Z akcijo smo hoteli prikazati taborniško organizacijo kot vzgojno – izobraževalno organizacijo. Znotraj

OHRANITE MLADOST, ZDRAVJE IN VITALNOST!

SPIRULINA PACIFICA

Obogatite svojo prehrano z mikroalga iz oceanskih globin, ki je naravni vir vitaminov, mineralov, antioksidantov in vseh esencialnih aminokislin.

Spirulino PACIFICO lahko kupite v vseh dobro založenih lekarnah in trgovinah z zdravo hrano.

PURPLATEX

d.o.o.

* REZANA POLIURETANSKA PENA
* SEDEŽNE GARNITURE

Gradišče 51, 6243 OBROV

PE PODGRAD: Podgrad 110, 6244 PODGRAD

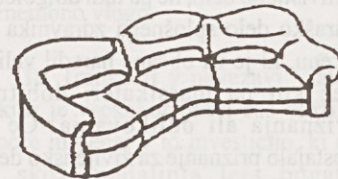
Tel.: 05/783-62-10 centrala

05/783-62-11 direktor

Fax: 05/783-63-20

GSM: 041/611-395

e-mail: purplatex@siol.net

FRANC MARTINČIČ s.p.
6250 Ilirska Bistrica
Bazoviška 42
tel.: 05/71-00-780
fax: 05/71-00-781

* PRODAJA VOZIL SEAT
* TRGOVINA Z AVTODELI
IN DODATNO OPREMO
* KLEPAR - LIČAR - VLEKA
* MENJAVA AVTOPLAŠČEV
* PREPISI VOZIL

TIM MIT d.o.o.

- TRGOVINA, PROIZVODNJA, ZASTOPSTVO
- PREVOZI, SPECIALNI PREVOZI
- EKOLOGIJA
- PRAZNIENJE GREZNIC
- ODVOZ ODPADNIH OLJ IN KEMIKALIJ
- ČIŠČENJE IN PREBIJANJE KANALIZACIJ

Johnny
BAR

GABRJE 3, 6250 ILIRSKA BISTRICA
tel.: 05/714-58-38, fax: 05/714-10-91
GSM: 041/740-583

primorje
ajdovščina
ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

CENJENIM STRANKAM
NUDIMO:

- vse vrste gradbenih storitev,
asfaltiranje, montažne hale,
- prodajamo vse vrste
betonov, pesek, mivko in
vse vrste betonskih izdelkov,
- izposojamo gradbene odre
in opažni material.

NA FILATELISTIČNI RAZSTAVI V TRBOVLJAH TUDI MEDALJE ZA MLADE BISTRIŠKE ZBIRALCE

Med 15. in 18. novembrom t.l. je bila odprta v Trbovljah ob meddruštveni filatelistični razstavi, tudi prva državna mladinska filatelistična razstava FIRAMLA, ki so se je udeležili trije mladi filatelisti iz

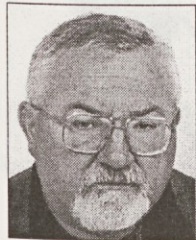
trnovske OŠ D. Kette s štirimi razstavnimi temami in prejeli tudi štiri od devet predvidenih bronastih medalj, ki so bile na voljo 29 mladim razstavljalcem. Vsekakor so to prve medalje, v petdesetletni filatelistični

dejavnosti na Bistriškem, prejete na filatelističnih razstavah. Zato čestitke mladim dobitnikom Jerneju Amonu, ki je prejel kar dve bronasti medalji, po eno pa Jernej in Klemen Čeligoj.

/Mentor/

Življenje ob meji

V ZNAMENJU
KRIŽA IN
MERCEDESOVE
ZVEZDE

Slišati je bilo,
kot da gre za
manjšo senzacijo:
Kulturno društvo

Primož Trubar iz Ljubljane je v daljnem Sibiu, v osrčju Romunije, odkrilo, da je pred 450 leti v tem mestu živel evangeličanski škof Pavel Biner, rojeni Kranjčan. Bil je Trubarjev sopotnik in Primož Trubar je imel velik vpliv na Binerja, čeprav na koncu nista pripadala isti veji protestantizma. Turbar se je odločil za kalvinizem, Biner pa za luteranstvo.

Oba sta imela velike težave s tedanjimi rimokatoliškimi oblastmi. Za Trubarja vemo, kako se mu je godilo. Njegovega kolega, Pavla Binerja, pa so po dolgem sojenju pregnali na Sedmograško, v osrčje današnje Romunije. Sibiu je takrat bil center dežele Sasov, nemških rudarjev, ki so jih na Sedmograško naselili že v dvanajstem stoletju. Tako je v tem kraju nastala močna nemška skupnost, ki se je pozneje opredelila za protestantizem. Še ena zanimivost in še ena podobnost s slovenskim protestantizmom: prvo knjigo v romunščini so natisnili v 16. stoletju protestanti in zasluge Pavla Binerja za to so očitno velike.

KAKO JE CEAUSESCU
PRODAJAL NEMCE

V Sibiu smo v toplo jesensko noč prispeli z večurno zamudo. Po romunskih cestah ni mogoče voziti hitreje kot 50 kilometrov na uro. Ceste so sicer vzdrževane, toda preozke in na vsakem koraku izven mest lahko pričakuješ konjske vprege. Promet je redek, še največ je tovornjakov, ki si še največ privoščijo, med ostalimi tudi drzna prehitevanja. Od Arada proti Sibiu so najbolj številni turški tovornjaki, ki so očitno dobre stranke za romunske ponudnike. V številnih gostiščih ob cesti v znak dobrodošlice Turkom visijo turške zastave, v lokalih pa vrtijo "kvazi arabsko" glasbo, ki je očitno namenjena turškim voznikom.

Center Sibiu je povsem podoben nemškimi srednjeveškimi mestom s

ZAKAJ ROMUNI BEŽIJO?

svojimi cerkvami, utrdami in s trgov, ki ga obdajajo strnjene meščanske hiše z ozaljšanimi pročelji. Sprejel nas je postaven tridesetletni evangeličanski pastor, ki nam je v perfektni nemščini razkazal veličastno, toda skromno opremljeno evangeličansko cerkev ter nam dal nekaj informacij o svojem daljnem sibiuskem predhodniku Pavlu Binerju. Pripravili so za nas tudi Bachov koncert na nekaj stolet starih orglah, kar bi lahko bilo nepozabno kuturno doživetje, toda zaradi dotodanje zamude smo morali zavrniti prijazno vabilo. Do našega prenočišča v Alba Juliji smo imeli še pet ur vožnje.

Ta cerkev v Sibiu je čisto nasprotje katoliški katedrali v Pečuju, ki smo si je ogledali dan poprej in v kateri so pred nedavni obnovi porabili 28 kilogramov zlata za popravilo pozlačene štukature. Evangeličanska cerkev nima razkošnega oltara, temveč le preprost leseni križ. Pastor se je pohvalil, da ima dva sodelavca duhovnika ter 20 pomočnikov. V zakristiji smo srečali dvajset mladenk in mladeničev pri duhovnih vajah.

Povsem drugače pa je v nekdanji deželi Sasov, kjer je še pred dvajsetimi leti živel a močna nemška skupnost s prek 250 tisoč pripadnikov. Danes je to dežela duhov. Hiše so prazne, cerkve pa zaprte, saj vernikov ni več.

Pred dvajsetimi leti so se romunski Nemci pričeli množično seliti v ZR Nemčijo in za odhod vsakega od njih so njihovi sorodniki ali pa nemške organizacije morale romunskim oblastem plačati nekaj tisoč nemških mark. Na tej vmazani kupčiji je Ceauscescov režim kar lepo zaslužil, saj se niso selili samo Nemci, temveč tudi Madžari in drugi. Pravijo, da se je takrat odselilo prek 600 tisoč ljudi. Njihove hiše je država nacionalizirala, v zadnjem času jih je pripravljena vrniti lastnikom, toda ni pretiranega zanimanja za vrnitev v domači kraj.

SMRT ROMUNSKEGA
PITSBURGA

Toda ni samo dežela Sasov dežela duhov. Avtor teh vrstic je pred dobrimi dvajsetimi leti bil več tednov gost dnevnika "Drumul socializmu" (Pot v

socializem) iz mesta Deve. Takrat so mi med ostalim pokazali svoj gospodarski čudež železarno v Hunedoari, v neposredni bližini Deve. Visoke peči so imele kar 15 ogromnih dimnikov, ki so 24 ur na dan puhali gost rdeč dim.

"Hunedoara je romunski Pitsburg!", so mi s ponosom zatrjevali tamkajšnji funkcionarji. "Do leta 2000 bo Romunija letno proizvedla tono jekla in tono pšenice na glavo prebivalca", me je prepričeval lokalni partijski mogotec. Moč dežele se meri s tonami proizvodnje jekla, je bil moto staljiniističnih ekonomistov in romunski teoretiki so krepko verjeli v to. Železarna je bila res ogromna in ni jo bilo mogoče primerjati z ničemer podobnim v Sloveniji. Tu, na večdeset kvadratnih kilometrih površine se vrstijo visoke peči, ogromne valjarne, energetske bloke, skladišča in odlagališča žlindre. Ta železarna je z vsemi spremljevalnimi objekti dajala kruh 200 tisočem ljudi. Ob železarni je zraslo ogromno mesto Hunedoara v tipičnem socialističnem slogu. Kilometri in kilometri betonskih blokov. Železarna že leta ne dela, samo redki obrati še nekaj proizvajajo.

V krogu tovarne stoji prekrasen in veličasten srednjeveški grad, ki so ga zgradili Hunyadiji v 14. stoletju, med ostalimi je v njem vladal tudi Matija Korvin, mitski bojevnik proti Turkom, ki so ga spoštovali vsi krščanski narodi. Pred dvajsetimi leti je tik nad stolpi gradu prevažala rudo velikanska industrijska žičnica, ki pa je danes ni več. Tudi rdečega prahu, ki je včasih prekrival ves kraj, ni več. Dež ga je spral, toda še vedno vsa pokrajina smrdi po piritu in žveplu. Mesto daje slikovito podobo postkomunistične revščine, kaosa, popolnega propada, zapuščenosti in obupa. Ni čudno, da Romuni množično bežijo na Zahod. Tu v Hunedoari je praktično nemogoče zaslužiti 50 nemških mark na mesec in tu je nemogoče preživeti s 500 mark na mesec. Ni čudno, da Romuni množično zapuščajo svojo deželo.

Prihodnjič še: Petelinji koncert
sredi mesta in Playboy in Mcdonalds
Miro Simič

ČESTITKA

Zadnji dan meseca oktobra je slavil visok življenjski jubilej 80. rojstni dan prijatelj **JOŽE BUBNIČ** iz Ilirske Bistrice. Hvaležni za njegovo dolgoletno društveno delo, pa tudi uspešno predsednikovanje Primorskemu numizmatičnemu društvu Ilirska Bistrica, mu njegovi sodruštveniki iskreno čestitamo in želimo vse najboljše. Ker pa sta s soprogo Jožico slavila tudi 50-letnico skupnega življenja, jima nazdravljamo in želimo obema tudi še mnogo lepih skupnih zdravih in zadovoljnih let.

Člani
Primorskega numizmatičnega
društva Ilirska Bistrica

VABILO

Društvo TIGR Primorske in
Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica

VABITA

na odkritje spomenika Tigrovcem in protifašistom
iz doline Reke, Brkinov in Zgornje Pivke,

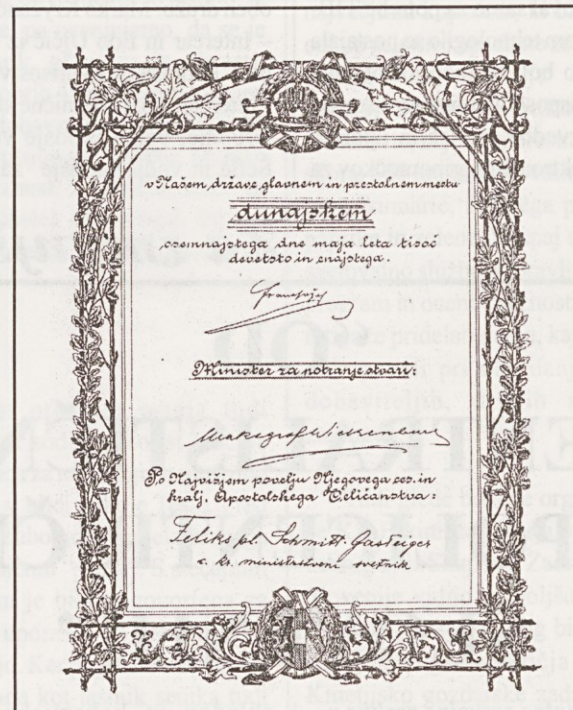
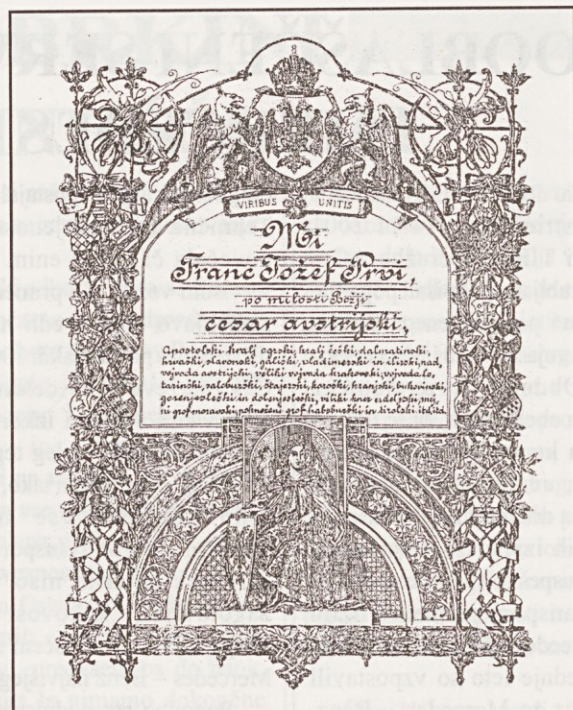
v soboto, 15. decembra 2001
ob 11. uri na Hribu svobode v Ilirski Bistrici.

Govorniki na svečanosti bodo:

Franc Lipolt, župan občine Ilirska Bistrica
Franjo Batagel, predsednik Društva TIGR,
Borut Pahor, Predsednik Državnega zbora Republike Slovenije

V kulturnem programu bodo sodelovali:
Pihalni orkester, MPZ "Dragotin Kette" in recitatorji.

Vabljeni!

Danes si preberite zadnji list dokumenta, na katerega je očitno bistrška politika pozabila. Davnega leta 1911 je avstrijski cesar našo vas proglasil za trg Bistrica. Očitno gre za nepomemben jubilej, saj se niti krajevna skupnost Ilirska Bistrica niti občina nista spomnili, da bi to 90-letnico primerno obeležili in proslavili. Je krivo to, da je bil dokument, ki ga hrani Pokrajinski arhiv v Kopru v Bistrici zadnjič javno predstavljen tam nekje v socializmu, davnega leta 1977 na razstavi "Ilirska Bistrica skozi stoletja" in se vsi trudimo pozabiti tiste dni? Ali pa se nam tako povišanje kraja iz vasi v trg ne zdi dovolj pomembno? Kako pomembno je bilo to tedaj za Bistricane boste izvedeli v naslednji številki Snežnika, ko nam bo gospod Vojko Čeligoj predstavil okoliščine nastanka tega dokumenta ter trud in navdušenje naših prednikov, da so dobili to cesarsko pisanje v slovenskem jeziku in ne kot je želela administracija v prestolnici v nemškem.

LETA 1911 NAM JE:

POOBLAŠČENI SERVIS ZA VOZILA MERCEDES – BENZ

Na sedežu družbe TIB Transport v Ilirski Bistrici so 14.11.2001 predstavniki TIB-a in družbe AC – Intercar iz Ljubljane podpisali pogodbo o vzpostavitvi pooblaščenega servisa najvišjega nivoja za vozila Mercedes – Benz. Obdobje dveletnega prizadevanja obeh družb, da se tudi na primorskem koncu Slovenije odpre servis MB, se je s tem uspešno zaključilo. Za družbo TIB je to še eden v vrsti novih izzivov s katerimi se zadnje čase uspešno spopriema.

TIB Transport je prvo vozilo znamke Mercedes – Benz nabavila leta 1970. Naslednje leto so vzpostavili interni servis za Mercedes – Benz. Servis je deloval samo za potrebe TIB-a. Z napredkom tehnologije so postajala vozila vedno bolj tehnično zahtevna. Zahteve po usposobljenosti serviserjev, kakovosti izvedbe servisa in uporabi sodobnih elektronskih pripomočkov za

diagnosticiranje so postajale vse večje. Tehnična izpopolnjenost vozila je povečala čas med enim in drugim servisom vozila. Za primer: včasih so zamenjavo olja izvedli na vsakih 5 tisoč, danes pa na vsakih 100 tisoč KM. Čas zadrževanja v delavnicah se je zaradi čim večjega izkoristka vozil občutno skrajšal, poleg tega pa mora biti servis organiziran tako, da nudi 24-urno storitev. Vse naštetje je vzpodbudilo TIB Transport, da interni servis, s katerim niso več mogli zagotavljati kakovost storitve, nadgradijo v pooblaščen servis vozil Mercedes – Benz najvišjega nivoja.

Pogodbo sta podpisala direktorja obeh družb: Marko Kryžanowski iz AC – Intercar in Edo Ujčič iz TIB Transport. Podpisu pa so prisostvovali iz AC – Intercar: vodja tehnične službe Franc Drobnič, vodja prodaje vozila Miha Šefic in vodja prodaje za Primorsko

Vlado Belčič ter iz TIB Transport: vodja sektorja vzdrževanja Jože Frank in vodja tehnične službe Jože Valenčič.

Pooblaščen servis bo opravljal storitve za lastni vozniki in za vozila potencialnih poslovnih partnerjev, ki jih je v regiji po ocenah TIB-a precej. Poleg tega na TIB-u računajo na stranke iz sosednje Hrvaške, predvsem iz Istre in Kvarnerja, s katerimi že leta odlično sodelujejo. Pooblaščen servis je odprl možnost, da sklenejo pogodbi za vzdrževanje vozil Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve. Poleg samega servisa vozil, bodo stranke lahko kupile originalne rezervne dele, nudilo pa se jim bo tudi 24-urni servis v delavnicah in na terenu ter reševanje reklamacij v garantnem roku. Servisirali bodo vozila tipa: Sprinter, Vario, Atego in Actros. S podpisom pogodbe je TIB Transport pridobil najsodobnejšo napravo za

testiranje, vse možnosti za šolanje kadrov in vpogled v celotno tehnično dokumentacijo. S temi pridobitvami bo kakovost njihove storitve še večja.

TIB pa čaka še nekaj nalog, ki jih morajo izvesti, da bo servis vozil Mercedes – Benz deloval z največjo možno strokovnostjo in kakovostjo: opremiti servisno vozilo, dokončati ureditev notranjosti servisa, urediti prostore za sprejem vozil in prodajo rezervnih delov.

V široko paleto storitev, ki jih TIB Transport izvaja za lastne potrebe in nudi poslovnim partnerjem so tako

dodali še eno, pomembno in tudi odmevno. Koristi pričakujejo lahko vsi: AC – Intercar, ki je že dolgo načrtoval servis za vozila Mercedes – Benz v tem delu Slovenije, TIB Transport, ki si s tem krepi imidž, večja kakovost storitve in bogati ponudbo, poslovni partnerji, ki bodo tako pridobili možnost strokovnega in kakovostnega servisiranja in nenazadnje tudi skupina Viator & Vektor, saj bodo vozila MB še naprej ena od znamk prisotnih v posameznih družbah skupine.

Ksenija Montani

Za zmanjšanje regionalnih razvojnih razlik

“OD CENTRALISTIČNE K POLICENTRIČNI SLOVENIJI”

Regionalne razvojne razlike v Sloveniji

V prvih letih po osamosvojitvi je prišlo v Sloveniji do velike centralizacije sredstev in odločanja na ravni države (Strategija regionalnega razvoja Slovenije – EPA 259-III). V ospredju so bile naloge oblikovanja politične in upravne strukture države in makroekonomske dileme procesa gospodarske tranzicije. Zato je bil regionalni razvoj potisnjen v ozadje. Razlike med posameznimi regijami so se v Sloveniji po osamosvojitvi povečale. Danes so te razlike velike in kar je najhujše, imajo trend nadaljnega povečevanja. To velja tako za demografske, ekonomske in infrastrukturne kazalce, kakor tudi za kazalce človeških virov. V negativnem smislu med občinami prednjači prav občina Il. Bistrica.

Za prenovo regionalne politike je več notranjih in zunanjih razlogov, zlasti:

-notranji – premajhna učinkovitost in ne doseganje ciljev dosedanje regionalne razvojne politike: povečanje regionalnih razlik in neizkoriščanje regionalnih razvojnih potencialov kot posledica necelovitega pristopa k razvoju, odsotnost regionalne dimenzije v sektorskih razvojnih programih in slaba medresorska koordinacija sektorskih oziroma področnih politik, premočna koncentracija nalog in pristojnosti na državni ravni;

-zunanj – prenovo regionalne politike zahtevajo novi izzivi globalizacije in članstvo Slovenije v Evropski zvezi. Regionalna politika ima v državah članicah Evropske zveze velik pomen, saj sredstva strukturalnih

skladov in kohezijskega sklada zavzemajo eno tretjino vseh sredstev proračuna Evropske zveze.

V Republiki Sloveniji so se sredstva za sorazmerni regionalni razvoj v devetdesetih letih zmanjševala. Obseg sredstev, namenjenih za to področje, se je vseskozi zmanjševal in sicer od 0,25 % bruto domačega proizvoda (BDP) leta 1991 na 0,04 % BDP leta 1997. Analize vladnih institucij kažejo, da so regionalne razlike v Sloveniji velike in se na nekaterih področjih še povečujejo. Ocenjujejo tudi, da je v prihodnosti možno pričakovati povečanje razlik med statističnimi regijami, predvsem z vidika gospodarske razvitosti. Že sedaj je razlika med regijami z vidika BDP na prebivalca merjeno v enoti kupne moči 1 : 1,7. Razlika pri bruto dodani vrednosti na prebivalca je med regijami v naraščanju, saj je leta 1997 znašala 1 : 2,5, leta 1999 pa 1 : 3,1. Razlike so po vladnih ocenah tudi glede demografskih razmer, človeškega kapitala, gospodarske strukture in uspešnosti gospodarjenja, infrastrukture in okoljskih problemov.

Razvojne razlike med regijami so velike, med posameznimi občinami pa še večje. Razmerje pri stopnji brezposelnosti med občino, kjer je ta največja in občino, kjer je najmanjša, je 1 : 8, razmerje pri dohodnini na prebivalca med občino z največjo in občino z najmanjšo pa je 1 : 10. Razlika med indeksi razvojne ogroženosti med regijami pa je celo 1 : 30.

Vse to se odraža tudi na pričakovani življenjski dobi.

Enako kot zakonsko varovanje zasebnosti posameznika ne rešuje problema socialnih razlik med ljudmi, tudi zakonsko uveljavljanje lokalne

Kazalci	Bistriška občina	Postojnska regija	Koprska regija	Slovenija
št. prebivalcev	14 351	50 585	103 817	1 990 094
št. družb		652	2 416	37 695
del. akt. preb.	4 050	18 388	40 636	782 256
št. zaposleni	3 414	16 357	36 369	697 255
št. nezaposleni	787	2 061	4 114	106 601
% nezaposlenih	12,8	9,3		
bruto plače/zapos.		176.583	197 125	191 669
izvoz v 1000 USD	32 409	200 242	260 913	8 731 457
uvoz v 1000 USD	25 054	119 911	559 291	10 115 059
BDP/preb.v.ECU(97)		6 927	8 330	8 088
Dod.vred./preb.v SIT		3,7 mio	4,7 mio	4,3 mio
neto plače/zapo.SIT		113 764	123 633	120 689
b.osnova za doh. SIT		42 043 mio	98 320 mio	1 659 595 mio
b.osn.za doh./preb.		833 026	951 806	829 340

avtonomije ne rešuje razlik v razvitosti Slovenije. Odgovornost za naraščajoča nesorazmerja, ki že odločilno vplivajo na življenjske možnosti ljudi je v rokah vlade z največjim delom javne porabe v svojih rokah. Birokratsko formiranje mreže regionalnih razvojnih mehanizmov, je dejansko ustvarjanje privida, saj se upravljalci z javnimi financami in nosilci razvojnih odločitev nanje v glavnem ne ozirajo. Samo vlada lahko uskladi sektorske razvoje na tak način, da bo zagotovljen skladnejši razvoj celotne države. To pa je tudi njena ustavna dolžnost.

Ministrstva praviloma ne prikazujejo posledic svojih politik in odločitev na razvoj po regijah. Regionalne razlike so prikrile tudi v mnogih analizah gospodarskega in socialnega razvoja, kar je v očitnem neskladju z načeli odgovornega ravnanja vlad v Evropski zvezi. Iz tega je mogoče sklepati, da se vsi po vrsti zavedajo zelo problematičnih trendov, jasno pa je, da se z netransparentnostjo podatkov ničesar ne rešuje. Že nekaj glavnih kazalcev – BDP, dodana vrednost na zaposlenega, dohodnina, brezposelnost, jasno kaže, da so že nastale tri Slovenije, osrednja, vzhodna in zahodna, ki so si vedno bolj vsaksebi. Nepojmljiva je politična brezbrzičnost do tega usodnega razkola, ki bo imel daljnosežne posledice.

Ključne razlike med slovenskimi statističnimi regijami so v gospodarski strukturi, človeškem kapitalu in

infrastrukturni opremljenosti posameznih regij.

V naslednjem obdobju je zato potrebno podpreti naslednje cilje, ki si jih je zastavila tudi vlada:

- zaustaviti povečevanje razlik v gospodarski razvitosti in pri življenjskih možnostih med regijami na poudarku na celostnem razvoju mest in njihovi povezavi z zaledjem,
- trajnostnem razvoju vseh slovenskih regij in preprečevanju nastajanja novih območij z večnimi razvojnimi problemi,
- ohranjanje ustrezne poseljenosti na celotnem ozemlju republike Slovenije,
- izboljševanje relativnega položaja slovenskih regij v primerjavi z obmejnimi regijami v Avstriji in Italiji.

Največja razlika med regijami nastaja prav v kazalcih, ki predstavljajo kakovost človeškega potenciala v regiji (naravno in selitveno gibanje prebivalstva, njegova starostna struktura, brezposelnost, delež zaposlenih z višjo in visoko izobrazbo, število študentov na 1000 prebivalcev). Potrebno je oblikovati takšne programe s področja aktivne politike zaposlovanja, ki bodo posebno pozornost posvečali območjem z največjo stopnjo brezposelnosti. Okrepiti je treba prizadevanja za tretjo slovensko univerzo na primorskem ter druga višješolska središča, ter zagotavljati večjo dostopnost do sistema izobraževanja. Slednje ni samo

problem med regijami, ampak celo znotraj samih statističnih regij – lep primer je naša občina.

Razlika v gospodarski strukturi med posameznimi regijami je tako velika, da vpliva tudi na ostale kazalce. Zato je potrebno večjo pozornost posvetiti zagotavljanju pogojev za naselitev novih dejavnosti v regijah, kjer so razvojni problemi največji, komunalnemu opremljanju zemljišč za potrebe gospodarstva in policentrični razporeditvi gospodarskih organizacij, ki so v državni pristojnosti.

Fizična infrastruktura vpliva na lokacijsko privlačnost posamezne regije in na transportne stroške gospodarstva in prebivalstva regije. Zato je nesporeljivo, da prihaja na primer do tako velikih zaostankov pri zagotavljanju ustrezne prometne infrastrukture. Lep primer je cestna povezava proti Jelšanam – enemu, s prometom, najbolj obremenjenih mejnih prehodov na meji s Hrvaško.

Tudi pri razvoju infrastrukture je potrebno upoštevati povezovalno komponento med regijami in doseženo stopnjo razvitosti infrastrukture.

Čakati ni kaj! Čas je za lobiranje, maksimalno angažiranje vseh občinskih struktur in obeh poslancev. Znebiti se moramo tarnanja in pristajanja na vlogo »slepega črevesa«.

Danes je vedno več odvisno od nas samih – kot pravi stari pregovor: »TAKO KOT SI BOŠ POSTLAL, TAKO BOŠ SPAL!«

Zlatko Jenko

KMETIJSKA ZADRUGA BRKINI

TISKOVNA KONFERENCA

ŽUPANA

V sredo, dne 21.11.2001 je bila v sejni sobi Občine Ilirska Bistrica tiskovna konferenca v zvezi s problematiko Kmetijske zadruge Brkini.

Župan, gospod Franc Lipolt je povedal, da je v preteklem letu prihajalo do zakasnitve plačila mleka kar za 10 – 11 mesecev. Sledil je dogovor s kmetijsko zadrugo Brkini, da bo zbirala mleko, nad tem pa je bedela gospa Nevenka Tomšič. Kmalu je sledilo obvestilo, da je zadruga v finančnih težavah in najbrž ne bo mogla izplačevati mleka.

Župan je poudaril, da se je po prenehanju funkcije direktorja v KZ Brkini občinska uprava maksimalno angažirala. Odkup mleka so prenesli na Kmetijsko zadrugo Ilirska Bistrica, ki je dala le ime, vse ostalo pa je »pošlihtala« občinska uprava.

Čprav so se pojavile v medijih informacije, da občinska uprava ne sodeluje s KZ Brkini, to zagotovo ne drži, je dejal župan. Le nekajkrat se zaradi drugih obveznosti sestanka niso mogli udeležiti.

Načelnica za gospodarstvo gospa Nevenka Tomšič je poudarila, da je pri vsem skupaj najpomembnejši nosilec kmetijstva. Dokler ni resnega nosilca, bodo zadeve zagotovo padale v vodo. Čimprej je potreben dogovor o tem, da KZ Brkini odda objekte v najem in da novi nosilec pravočasno pripravi zeljarno za naslednjo sezono.

S tem se strinja tudi župan, ki je dodal, da je potrebno še veliko dela, vendar pa občina lahko pomaga le posredno, na primer pri prostoru, nikakor pa ne z vlaganjem proračunskega denarja. Kar se tiče nadaljnjih sestankov je dejal, da ti brez programa niso potrebni, saj brez nosilcev in programa ne more biti nič in bi bili sestanki nonsens.

Podžupan gospod Vitomir Dekleva je poudaril, da upa, da bo, v kolikor bo prisilna poravnava uspešna, občinski svet glasoval za in se ne bo ponovila zgodba Lesonita, ko je bil občinski svet proti.

Proizvodnja mleka se, tako župan, povečuje, tudi kvaliteta se je izboljšala daleč nad pričakovanji. Upa pa, da se zaradi negospodarnega ravnanja ne bodo pokvarile zaloge zelja in korenja. **B.O.**

V skladu s 3. in 4. točko pravil in šestim odstavkom 21. člena zakona o združenih in na osnovi sklepa seje Upravnega odbora z dne 26.11.2001, sklicujem

IZREDNI OBČNI ZBOR KMETIJSKE ZADRUGE BRKINI

V soboto, 15. decembra 2001 ob 10. uri v Okrepčevalnici Korajžnik, Rečica 10. z naslednjim dnevnim redom:

1. Imenovanje predsedstva občnega zbora
2. Potrditev sprejema novih članov
3. Potrditev izstopa članov
4. Potrditev članstva organom zadruge do rednega občnega zbora
5. Poročilo o poslovanju, ki ga bo podal član Sanacijskega odbora in podpredsednik upravnega odbora gospod Roman Hrvatin
6. Poročilo Nadzornega odbora, ki ga bo podal predsednik Nadzornega odbora gospod Franc Tomažič
7. Predlog o uvedbi prisilne poravnave KZ Brkini
8. Predlog o združitvi z Kmetijsko gozdarsko zadrugo Pivka
9. Razno

Glede na pomembnost problematike bo v primeru, da se občnega zbora udeleži manj kot polovica članov, občni zbor veljavno sklepal na seji, ki se bo pričela 1. uro po sklicu občnega zbora.

Vabilo se objavi v bistriškem časopisu Snežnik, skupaj z opisom situacije v KZ Brkini in se vsem članom zadruge pošlje časopis Snežnik kot vabilo.

V skladu z 21. členom zakona o Zdrugah, je članom zadruge na vpogled gradivo za občni zbor v pisarni družbe Emka d.o.o., Vojkov drevored 14 (poleg Kmetijske pospeševalne službe) vsak dan od 8 do 12 ure, ali po predhodnem telefonskem dogovoru.

Podpredsednik UO, Roman Hrvatin l.r.

KZ BRKINI IŠČE POT

Že dobro leto spremljamo agonijo KZ Brkini, da bi po internih kadrovskih razdorih in razbijanju njene proizvodne moči, za kar so zaslužni tudi nečlani te zadruge, le našla izhod iz nastalih težav.

V lanskem letu so se začele prve težave z zamujanjem s plačili dobaviteljem in svojim članom, s premajhno založenostjo trgovine in hkrati z oceno, da je zadolženost prevelika. Posledica je bil odstop predsednika upravnega odbora zadruge Miloša Urha in odhod direktorja Emila Vuge, kar pa situacije ni v ničemer izboljšalo, še več, pomanjkanje poslovnih informacij je članom sanacijske komisije, ki jo je ustanovil upravni odbor, oteževalo hitrejše reševanje nastale situacije. Odhod dela proizvodnje, odkup mleka v drugo zadrugo je bil še ocvirek na težavne razmere. To je bilo po odhodu sadjarjev v svojo zadrugo že drugo drobljenje organizirane kmetijske proizvodnje. Mogoče so posamezniki, ki so se proizvodno izločili iz zadruge, dosegli kratkoročne efekte, dejstvo pa je, da po odhodu sadjarjev pred tremi leti ni bil posajen noben novi hektar sadovnjakov in da je proizvodnja mleka iz 4,500.000 litrov mleka letno v bivši KZ Hmezad, danes zmanjšana na borih 700.000 litrov letno. Nekateri kmetje KZ Cerkno imajo sami večjo proizvodnjo.

Moda ustanavljanja kmetijskih društev pridelovalcev vrtnin, proizvajalcev drobnice itd, pa bo to nekdanjo skupno kmetijsko proizvodnjo očitno še nadalje drobila.

Današnji problemi

KZ Brkini šteje, kot najštevilčnejša zadruga v občini nekaj nad 80 članov. Večina je verjetno z zaprtjem trgovine izgubila povezovalno nit z zadrugo, saj so po odhodu sadjarjev in mlekarjev v poslovnem področju zadruge ostali samo še pridelovalci zelja in drugih vrtnin. Z lanskimi finančnimi težavami pa so še ti začeli izgubljati edino logično obliko povezovanja. Bojazen pred neplačilom zelja in ostalih vrtnin je povzročila, da letos nihče ni oddal v združno zeljarno svoje proizvodnje.

In od kje izvirajo težave? Za nakup in zagon proizvodnje v zeljarni na Žabovici je zadruga najela dolgoročne kredite. Majhna začetna proizvodnja in slabša likvidnost v trgovini in pri zagotavljanju zadostnih sredstev za plače zaposlenih in odplačilo najetih kreditov, so pripeljale do hitrega kratkoročnega zadolževanja, kjer pa so zamudne obresti povzročile nenormalno visoko zadolženost in nenormalno visoke stroške glede na vrednosti proizvodnje zeljarne.

Likvidnostne težave je še povečala spomladanska akcija za odvzem zbiranja mleka v okviru KZ Brkini in prve tožbe za neplačano trgovsko blago, ki so jih vložili nekateri dobavitelji, ko so izvedeli, da je zadrugo zapustil direktor. Končno so zadrugo zapustili še delavci, nekateri

tako, da so si našli zaposlitev drugje, dva pa sta šla na zavod za zaposlovanje.

Sanacijski odbor, v sestavi: Roman Hrvatin, istočasno tudi podpredsednik upravnega odbora, Stanislav Prosen in Marjan Čeligoj, je poskušal reševati nastalo situacijo z iskanjem novega direktorja in zmanjševanjem zadolženosti na ta način, da so vrtili dobaviteljem vse zaloge nabavljenega trgovskega blaga, proizvajalcem vrtnin pa zaprli obveznosti s prodajo zelja in ostalih vrtnin. Ostaja pa še vedno precej neporavnanih obveznosti do dobaviteljev, predvsem pa do bank. Čeprav danes še nimamo dokončne slike, katere obveznosti so ostale še neporavnane, pa ocenjujemo, da se je dolg do bank, glavnica in obresti, dvignil na dobrih 45 milijonov tolarjev in dolg do dobaviteljev zmanjšal s 37 na 15-20 milijonov. Seveda še niso znane obveznosti za plačilo DDV in davek na dobiček iz prejšnjih let, ker še ni zaključena revizija davčnega urada.

Senik

Poseben problem ostaja tudi pravno-močna sodba v korist Občine Ilirska Bistrica za neplačano najemnino za trgovino v ulici Nikole Tesle. Pred selitvijo na Žabovico je imela zadruga namreč v najemu "senik". S stečajnim upraviteljem je bila dogovorjena za brezplačno uporabo, do preselitve na novo lokacijo. Ker pa je bila v zemljiški knjigi vpisana kot lastnik senika tudi občina, je zadruga z njo sklenila pogodbo o najemu. Ker v skladu z dogovorom najemnine ni plačevala, jo je občina tožila in tožbo dobila, ker se zadruga zaradi blokiranega računa ni mogla pritožiti. **Dejstvo je namreč, da je stečajni upravitelj KZ Hmezad tožil občino za vračilo senika in tožbo dobil. Imamo situacijo, ko je senik postal last stečajne mase bivše zadruge.** Stečajni upravitelj je nato tudi objekt prodal. Občina je dobila tožbo in postala eden večjih upnikov KZ Brkini. Očitno so vsi zadovoljni z izjemo združnikov. Člani UO se poskušajo o tem problemu pogovoriti z županom, ki pa jih do sedaj ni uspel sprejeti na razgovor.

Mleko

Vprašanje zase je tudi odkup mleka. Po težavah s plačili KZ Postojna, ki je odkupovala mleko do lani, je v lanskem letu KZ Brkini prevzela odkup mleka. Plačila v času odkupa preko KZ Brkini so potekala redno, vendar je jeseni občinska uprava zahtevala, da se prenese odkup na drugo zadrugo, z utemeljitvijo, da ta zadruga ne bo mogla izvajati plačila. Tudi odobrena sredstva za pokrivanje stroškov odkupa je občina zavrnila, čeprav je bil sklep občinskega sveta dovolj jase. Po sklepu občinskega sveta, bi morala KZ Brkini dobiti 200.000 SIT mesečno pomoči za pokrivanje stroškov obračuna in organizacije odkupa.

Aktivnosti v teku

Okrnjeni upravni odbor KZ Brkini

je sklenil, da poišče primerno rešitev za ohranitev proizvodnje vrtnin in proizvodnje kisanja zelja v zeljarni na Žabovici. Odločil se je, da ob strokovni pomoči zunanjih institucij poišče najprimernejšo obliko organiziranosti in obnove proizvodnje v naslednjem letu. Za ponovni start te proizvodnje pa mora najprej ugotoviti, v kakšnem finančnem stanju je zadruga, zato sedaj preverja obveznosti do posameznih dobaviteljev, usklajuje obveznosti do bank in se dogovarja o reprogramiranju posameznih obveznosti in spremembi kratkoročnih v dolgoročne kredite.

Člani UO so navezali stike z dvema največjima kupcema, ki bi zagotovila odkup celotne kapacitete zeljarne, to sta Agrogorica, ki je predvsem zainteresirana za odkup zelja in Delamaris, ki je zainteresiran za odkup skoraj 500 ton ostalih vrtnin: korenčka, repe, kumaric, zelenega paradiznika, paprike in zelene. Skupaj s Kmetijsko svetovalno službo pripravlja KZ Brkini program in oceno možnosti, kaj bi bilo mogoče pridelati doma, kaj pa bi treba dokupovati pri dosedanjih glavnih dobaviteljih, drugih slovenskih združenih.

Tudi glede bodoče organiziranosti se KZ Brkini dogovarja s sosednjimi združenimi. Skupaj z Zdržno zvezo Slovenije vidijo najboljšo varianto z združitvijo vseh združenj bistriškega in postojnskega območja v okviru Kmetijsko gozdarske zadruge Pivka, čeprav so njeni člani spomladi zavrnili predlog združitve z KZ Brkini. UO KZ Brkini ocenjuje, da bo po eventualni prisilni poravnavi in delni sanaciji njenih obveznosti postala sprejemljivejši partner za povezovanje, saj je današnja zadruga preslabotna za samostojnejše delovanje, še posebno, ker člani ocenjujejo, da bo v naslednjih letih treba zeljarno obnoviti in posodobiti, če bo želela konkurirati v okvirih Evropske skupnosti in se vključiti v zahtevni program HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point), to je sistem, ki ga bodo v naslednjih letih morali uvesti vsi proizvajalci hrane. Sistem, ki bo vsekakor prezahteven za njegovo uvajanje na kmetijah in ga bo lahko uveljavil le sodobnejši proizvodni obrat.

In kako naprej, če do združitve zadrug v bistriški in sosednjih občinah ne bi prišlo, ali če ne bi uspela prisilna poravnava? Zadruga ima še možnost prodaje zeljarne in poplačila večjih upnikov, ker pa gre za specifičen proizvodni obrat, je le malo verjetnosti, da bi se našel primeren kupec, ki bi garantiral nadaljevanje obstoječe proizvodnje in ne bi izkoristil lokacije le kot ugodno gradbeno parcelo.

O nastali situaciji in ukrepih se bodo člani KZ Brkini dogovarjali tudi na prihodnjem občnem zboru v mesecu decembru, kjer bodo predvidoma sprejeli usmeritve o tem, kako naprej.

Jožef Šlenc

JESENSKO CVETJE, JUNAKOM V SPOMIN!

Tudi ob letošnjim dnevom mrtvih so se mnoge uradne državne delegacije poklonile spominu junakov, ki so svoja življenja poklonili domovini in za življenje naših življenj dali svoja življenja. Kraji kjer so njihova zadnja bivališča z obeh strani državne meje, so sveti kraji in vredni častnega spomina. Nekatera grobišča sem z uradno državno delegacijo obiskal tudi sam dan ali dva pred Dnevom mrtvih. Delegaciji Republike Slovenije je obiskala spomenik ustreljenim leta 1930 na Bazovski gmajni, grobnico padlim osvoboditeljem Trsta in slovenskega zalednja v letu 1945 na bazoviškem pokopališču ter spominski kompleks Rižarne z edinim medvojnem krematorijem v Italiji, kjer je v pečeh zgorelo nad pet tisoč Slovencev, Hrvatov in italijanskih protifašistov. V delegaciji so bili poleg konzulke v Trstu Jadranke Šturm Kocjan, županov obalnih in zalednih občin ali njihovih predstavnikov ter Iztok Simoniti in Jože Šušmelj državna sekretarja v zunanjem ministrstvu, nekateri poslanci Državnega zbora, pa predstavniki borčevskih organizacij z obeh strani meje in TIGRa. Skupina glasbenikov iz vrst slovenske policije je s svojim nastopom poskrbela za svečano vzdušje trenutka v katerem so delegacije polagale cvetje.

NOVI POSLOVNIK DZ PADEL NA CELI ČRTI

Deveta redna seja Državnega zbora, ki je znova imela skoraj 40 točk dnevnega reda, je trajala od 23. oktobra pa vse do 14. novembra.

Ob mnogih formalnih potrditvah in ratifikacijah mednarodnih sporazumov in dokumentov je državni zbor obravnaval tudi celo vrsto pomembnih zakonov bodisi v prvem ali drugem branju in nekatere z zadnjim tretjim branjem tudi izglasoval. Na predlog opozicije je parlament sprejel pobudo in odredil parlamentarno preiskavo za ugotovitev ozadja in vzrokov napada na novinarja Mira Petka in Maribora. (Kasneje je odločitev, da bo to preiskovalno komisijo vodil predstavnik LDS izzvala nova nasprotja med političnimi skupinami v Državnem zboru). Omenimo vsaj nekatere teme, ki se jih je Državni zbor lotil, jih sprejel ali zavrnil.

Dokončno je bil sprejet **Zakon o knjižničarstvu**, ki naj bi vendarle solidno uredil številna organizacijska in druga vprašanja glede ustanavljanja, delovanja, financiranja in nadzora nad delom vseh vrst knjižnic, ki jih imamo na Slovenskem. Sprejeti **Zakon o sodnih taksah** bo po pričakovanju zelo pocenil sodne stroške in bo med uporabniki gotovo naletel na odobravanje. Predlog zakona o spremembi zakona o varnosti cestnega prometa, ki naj bi dovoljeval višjo stopnjo alkohola v krvi in bil poklicnim voznikom prizanesljivejši pri odvzemu poklicnega vozniškega dovoljenja, je zavrnil že matični odbor in temu je sledil tudi državni zbor. Potrjen je bil tudi **zakon o**

spremembah in dopolnitvah zakona o varstvu pred požarom in **Zakon o tajnih podatkih**. Spremembe in dopolnitve **Zakona o policiji** je želela skupina podpisnikov iz vrst vseh parlamentarnih strank po skrajšanem postopku dopolniti v določilih, da bi v tem zakonu zagotovili parlamentarni nadzor nad varnostnimi in obveščevalnimi službami. Predlagatelji so dokazovali, da prav zaradi tega neurejenega položaja in zaprtosti sistema nobeni parlamentarni preizkvalni komisiji ni uspelo priti do dna nobeni aferi (odtujen kombi, kraja dokumentov, kraja vozila nekdanjega podpredsednika vlade, kraja orožja iz vojašnice v Postojni idr). Ta pričakovanja bo vsekakor rešil novi krovni zakon o policiji, ki ga vlade pripravljajo že kar deset let. Po nekaj urni obravnavi je državni zbor s kompromisnim predlogom sprejel spremembo, obenem pa je bil sprejet še sklep, da mora neodvisna komisija čimprej pripraviti povsem nov zakon o parlamentarnem nadzoru, ki bo dal parlamentarcem potrebno avtoriteto in dosti bolj proste roke. Po pričakovanju je **Zakon o lokalni samoupravi** izzval obilo komentarjev in razburil duhove. Še posebej je bilo pričakovati živahno diskusijo v zvezi z oblikovanjem novih občin. Državni zbor je v predpisanem roku prejel nad petdeset predlogov za nove občine. Upravičeni so pomisleki glede malih občin, ki za svoje delovanje računajo predvsem na državna sredstva. Že matični odbor pa je sklenil, da je treba na novo dogovoriti kriterije, zato je Državni zbor zakon vzel iz procedure. Državni zbor je iz dneva v dan odrival tudi obravnavo najbolj vroče teme na tem zasedanju: **Predlog novega poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije**. Državni zbor naj bi sicer na tej seji sprejel le še uskladitvene amandmaje k nekaterim členom, vendar s potrebno dvotretinsko večino. Zanj bi moralo glasovati najmanj 46 poslancev. Prav tega pa koalicijski štiri parlamentarnih strank ni zmogla zagotoviti. Predlog poslovnika, ki so ga pripravljali kar polna štiri leta in je v večjem delu bil tudi sprejemljiv za vse stranke je padel na celi črti. O pomanjkljivosti na katere je opozarjala opozicija je pisal poslanski kolega Igor Štemberger v zadnji številki Snežnika. Delo pri oblikovanju novega pravilnika in njegovo sprejemanje se začneja torej znova na začetku.

Naslednja 10. redna seja DR se bo začela 20. novembra, na izredni seji, 27. novembra pa bo stekla obravnavo dopolnjenega predloga **proračuna Republike Slovenije za leti 2001 in 2003** ter o nekaterih spremljajočih zakonih. Letos bo sledila še

IZ POSLANSKIH KLOPI ...

decembrska, 11. seja Državnega zbora, z začetkom 18. decembra t.l. Vsekakor bo še vroče in delovno pred koncem leta.

ŽIVETI Z MEDVEDOM, NE OB NJEM...

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je imel 8. novembra svojo redno sejo v Kočevju, kjer smo bili gostje kočevskega župana **Janka Vebra** in **Gozdarstva GRČA** in jo s številnimi gosti, tudi ministrom **Francijem Butom** posvetili obravnavi **Strategije upravljanja z rjavim medvedom v Sloveniji in Gospodarjenju z državnimi gozdovi v Sloveniji**.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je pripravilo

medvede privablja. Nikakor pa nočejo slišati, da je rjavi medved izvorna slovenska žival, ki jo je treba kdo ve kako močno zaščititi, ker da medvedi prosto prihajo k nam iz Hrvaške in Bosne. Kritični so bili tudi do intervencijskih skupin, ki so v Ljubljani in prihajo na lice mesta z zamudo, pogosto že potem, ko se medved že umakne v gozd in ga ni moč izslediti. Omenjeni strategiji nasprotujejo tudi mnogi na Primorskem, ki dokazujejo, da je medvedu odmerjen prevelik prostor in da je treba Trnovski gozd izločiti iz zaščitnega območja. Vsekakor bo o rjavem medvedu še tekla beseda.

Vroča pa je bila tudi tema o gospodarjenju z **državnimi gozdovi v Sloveniji**. Še posebej so se razvnele

napetosti. No pa o tem drugič, ko bo v parlamentu pripravljen zakon o spremembah in dopolnitvah omenjega zakona.

SMO V CILJNI RAVNINI ZA VZTOP V EVROPSKO UNIJO!

V sredo, 14. novembra je na skupni seji Komisije DZ za evropske zadeve (preds. Alojz Peterle), Slovenskega dela pridružitvenega parlamentarnega odbora DZ (dr. Slavko Gaber) in Odborom DZ za zunanjo politiko (Jelko Kacin), sta **Igor Bavčar** minister brez resorja odgovoren za evropske zadeve in nj. eks. **Eric van der Linden**, kot vodja delegacije Evropske komisije v Ljubljani, predstavila redno poročilo Evropske komisije o napredku Slovenije pri vključevanju v Evropsko unijo. G. van der Linden je predsedniku DZ Borutu Pahorju in vseh Sloveniji čestital za vse storjeno o čemer priča pozitivno poročilo najboljši doslej, h kateremu je po njegovih besedah pripomoglo tudi dobro delo poslancem pri spreminjanju in prilagajanju slovenske zakonodaje. Očitki EU so več ali manj tudi znani: še nepolna privatizacija, počasna regionalizacija Slovenije, ki zaradi tega ne moremo črpati določenih razvojnih skladov EU, počasna reorganizacija javne uprave, preobremenjenost proračuna z negospodarskimi izdatki, prevelika inflacija ... "kar pa bo Slovenija gotovo zadovoljivo kmalu rešila, saj je že sedaj na vrhu seznama kandidatov za sprejem v EU!", meni Van der Linden.

Da je vse bližje ključno dejanje vztopa Slovenije v EU pričajo tudi vsakodnevni obiski številnih tujih delegacij, ki si kar podajajo kljuko tako v vladni palači kot v slovenskem parlamentu pa tudi obiski naših delegacij evropskim parlamentom in njihovim ustanovam.

Vojko Čeligoj

Venec cvetja je k spomeniku bazoviškim junakom položila delegacija Republike Slovenije (z leve) Jože Šušmelj podsekretar v zunanjem ministrstvu, poslanca DZ Davorin Terčon in Vojko Čeligoj, ter ga. Nadja Počkar iz Sežane. (Foto Karlo Kocjančič)

študijo o Strategiji upravljanja z rjavim medvedom (*Ursus arctos*) v Sloveniji, ki naj bi reševala problematiko rjavega medveda, tako z vidika varstva vrste in njenega življenjskega prostora in ukrepe, ki omogočajo sožitje človeka z medvedom, te izjemno pomembne prostoživeče živalske vrste, največje divje zveri pri nas. Študija deli ozemlje naše države na štiri območja glede na življenjski prostor medveda in je zanimiva tudi za občino Ilirska Bistrica. Velik del občine sega v "osrednje območje medveda" s snežniškimi in kočevskimi gozdovi ter Trnovskim gozdom, ki zajema tudi poseljeni del kočevske, cerkniške doline in obrobje postojnske občine. Preostali del naše občine spada v "robno območje" kjer se medved lahko zelo pogosto pojavlja. "Prehodno območje" rjavega medveda zajema prostor zahodno in vzhodno od ljubljanske kotline, ki omogoča medvedu prehajanje v Italijo in Avstrijo. Pretežni del Slovenije, Obala, ljubljanska kotlina in vzhodna polovica Slovenije pa so "območje izjemne prisotnosti medveda". Pa tudi ta del se z zaraščanje počasi, vendar vztrajno oži. Župani kočevskih občin, ki sodijo v osrednje območje prisotnosti medveda so seveda z nejevoljo predstavili vso problematiko prisotnosti medveda, ki ogroža prebivalstvo pri svojem rednem delu, tako na polju, kot v gozdu. Zahtevajo določitev največjega še dopustnega števila medvedov in umik mrhovišč čimdlje v gozd, saj jih njihova bližina naseljem

razprave potem, ko je bil sprejet **Zakon o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov** in ponudil nove oblike gospodarjenja, ki pa očitno niso bile do kraja dogovorjene in ustvarjajo mnoge

POSLANSKA PISARNA

Poslanska pisarna na sedežu občine Ilirska Bistrica je odprta vsak 1. ponedeljek v mesecu **Igor Štemberger** (SMS) in vsak 3. ponedeljek v mesecu **Vojko Čeligoj** (DeSUS), med 15. in 17. uro. V kolikor je poslanec zadržan je poslanska pisarna odprta naslednji ponedeljek.

Oba poslanca imata poslansko pisarno tudi v Postojni v prostorih Krajevne skupnosti Postojna na Jamski cesti, vsak 1. ponedeljek v mesecu, med 17. in 19. uro, poslanec **dr. Aleksander Merlo** (LDS) pa isti dan v nadaljevanju.

plast **Chem**

trgovina in zastopstva d.o.o.

6250 Ilirska Bistrica, Zarečje 12a, Slovenija
Tel.: +386 (0)5/71-41-913, Tel./Fax.: +386 (0)5/71-41-927
www.plastochem.com / e-mail: plastochem@siol.net

Po enoletni uveljavitvi je začel 11. maja letos polno veljati **Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno**, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št.36/2001.

Ena od najbolj vnetih predlagateljev in zagovornikov tega zakona je bila prav naša obrtniška organizacija, saj realno pričakujemo, da bo odslej več reda na področju sive ekonomije, še zlasti pri šušmarjenju, ki je trn v peti obrtnikov.

Razmeroma kratek zakon, na enem mestu združuje različna področja sive ekonomije, najbolj pomembna določila zakona pa so tista, ki natančno opredeljujejo, v katerih primerih se opravljanje dejavnosti oziroma dela šteje kot delo na črno, v katerih primerih se zaposlovanje delavcev šteje kot zaposlovanje na črno in kaj je nedovoljeno reklamiranje oziroma naročanje dela na črno v javnih medijih.

Kaj je delo na črno?

Delo na črno je opravljanje dejavnosti oziroma dela v primeru, ko pravna oseba opravlja dejavnost, katere nima vpisane v sodnem registru, ali ko nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev za opravljanje

registrirane dejavnosti (npr. licence za opravljanje prevozov v cestnem prometu, obrtnega dovoljenja...) in ko zasebnik opravlja dejavnost, katere ni priglasil pri pristojnemu organu, ali če nima z zakonom predpisanih listin o izpolnjevanju pogojev za opravljanje priglase dejavnosti (npr. licence za opravljanje prevozov v cestnem prometu, obrtnega dovoljenja itd.). Delo na črno je tudi, ko pravna oseba ali zasebnik opravlja dejavnost kljub začasni prepovedi opravljanja dejavnosti in ko tuja pravna oseba ali zasebnik, ki ima sedež oziroma prebivališče izven Republike Slovenije, opravlja dejavnost na ozemlju naše države brez izpolnjevanja pogojev in prijave na začetku opravljanja storitev pri pristojnem davčnem uradu. Skratka, tudi opravljanje obrtne ali obrti podobne dejavnosti brez obrtnega dovoljenja je delo na črno, kazni so velike, zato se splača preveriti ali si ga nemara niste dolžni pridobiti!

Opravljanje dela na črno je prepovedano in sankcionirano, tako za naročnika, kot tudi za delavca in soudeleženca dela na črno. Soudeleženec dela na črno je pravna oseba, zasebnik ali posameznik (fizična oseba), ki omogoči eni ali več osebam opravljanje dela na črno. Soudeleženec dela na črno je tudi tisti (pravna oseba,

zasebnik ali posameznik), ki sklne pogodbo z drugo pravno osebo, zasebnikom ali posameznikom, za katere ve, da opravljajo delo na črno.

Za zaposlovanje na črno pa se po zakonu šteje, če pravna oseba ali zasebnik, ki sicer izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, z delavcem ne sklne pogodbo o zaposlitvi oziroma pogodbe o delu v skladu s predpisi, delavca ne prijavi na zavodu za zdravstveno zavarovanje in na zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Za zaposlovanje na črno se smatra tudi zaposlitev tujca ali osebe brez državljanstva v nasprotju s predpisi o zaposlovanju tujcev ali kadar posameznik v svojem imenu in za svoj račun zaposli delavce, ki zanj opravljajo delo na črno.

Nedovoljena reklama je novost.

Prepovedano je namreč naročanje in objavlanje oglasov v časopisih, revijah, radiu, televiziji in drugih elektronskih medijih in posredovanje ter objavlanje sporočil na drug način, ki je dostopen javnosti, če pravna oseba, zasebnik ali posameznik (fizična oseba) objavlja potrebo po delavcih, katerih delo ni vezano na registrirano oziroma priglase dejavnost.

Sankcije v teh primerih zadevajo oglaševalce. Del odgovornosti pa nosijo tudi mediji, saj oglasa ne smejo

objaviti, če naročnik (pri naročilu oglasa), ne navede podatkov o njegovi identiteti (firma in sedež firme, ime in priimek odgovorne osebe, ime in priimek naročnika ter njegovo stalno prebivališče).

Izjeme, ki jih ni šteti za delo na črno

Za samo izvajanje zakona so prav tako pomembne zakonske opredelitve, kaj delo oziroma zaposlovanje na črno ni. To so na primer medsebojna sosedska pomoč, opravljanje dela v lastni režiji oziroma za lastne potrebe, humanitarne in dobrodnele akcije ter osebno dopolnilno delo. Za medsebojno sosedsko pomoč se smatra, da je to delo med sosedi, kadar med njimi obstaja določena bližina bivanja, če med njimi ni sklenjena pogodba in je delo opravljeno brez plačila. Pomembno je tudi, da dela ne opravi fizična oseba, ki opravlja dejavnost, katera je neposredno vezana na opravljeno delo.

Inšpektorji imajo sedaj vsa pooblastila

Siva ekonomija je stalnica tudi v najbolj razvitih gospodarstvih. Nanjo ni imuna nobena panoga, čeprav so ji nekatere bolj podvržene.

Za nelegalno zaposlovanje sedaj lahko inšpekcija fizično ali pravno

osebo, ki ni sklenila pogodbe o zaposlitvi oziroma pogodbe, ki je v skladu z veljavnimi predpisi, utemeljeno predlaga v kaznovanje sodnikom za prekrške, ki po novem lahko izrekajo neprimerno višje kazni. Sama delovna inšpekcija pa ima še vedno pristojnosti izrekat mandatske kazni.

Kazni od 50.000 do 5.000.000 tolarjev so zagrožene za domače in tuje pravne osebe in zasebnike, posameznike, odgovorno osebo pravne osebe in soudeležence, če opravljajo delo na črno (brez registracije, dovoljenj), zaradi nedovoljene reklame, ali zaposlovanja na črno. Za opravljanje dela na črno pa je poleg denarne kazni zagrožen še varstveni ukrep odvzema predmetov, ki so bili uporabljeni pri prekršku.

Ena izmed oblik pridobivanja informacij o delu in zaposlovanju na črno je tudi telefonski avtomatski odzivnik (01/436-14-11), ki je nameščen na inšpektoratu RS za delo. Na odzivnik lahko občani anonimno podajo prijavo o zaposlovanju na črno, opravljanju dela na črno, ali opravljanju dejavnosti brez registracije oziroma dovoljenj.

Alenka Penko

Reagiranj

QUO VADIS BISTRISKO KMETIJSTVO

Ker sem na Bistriškem rojen in živim tukaj s krajšimi prekinitvami (šolanje, vojaščina) že več kot 60 let, sem bil priča napredka in skorajšnjega propada kmetijstva v teh krajih. K pisanju tega članka me je spodbudilo kar nekaj reči:

-Izjava ministra g. Francija Buta v Ilirski Bistrici (na tem sesatku sem bil sam navzoč), da se skozi tako zaraščeno pokrajino še ni pel

-Izjava predsednika Kmetijske gozdarske zbornice, da je tako zaraščena pokrajina prava sramota za državo.

-Dejstvo in spoznanje, da je temu res tako in, da bodo zgoraj imenovani g. Minister in predsednik KGZ pomagali samo z besedami, če jih ne bomo spodbujali, da to poizkušajo tudi kako drugače.

-V tisku je bilo zaslediti, da se je ustanovila neka komisija v sestavi g. Prosen S., Celin R. In Dimic R., ki naj bi sanirala KZ Brkini. Za to komisijo pa zagotovo vem, da se še ni sestala in da, se po vsej verjetnosti tudi ne bo, ker nekateri njeni člani med seboj sploh ne komunicirajo.

-Članek novinarja Primorskih novic g. Šajna, z dne 16.11.2001 z naslovom »KZ Brkini bo izplaval«.

Najprej pa nekaj o polpretekli zgodovini. Znano je, da je bilo kmetijstvo v teh krajih zaradi sestave tal, konfiguracije terena bolj siromašno kot bogato. Opremljenost z delovnimi stroji in kmetijskimi pripomočki je bila, razen redkih izjem pri premožnejših kmetih majhna. Večino dela je opravil

človek s koso, srpom in motiko, ter konj, vol in krava kot vlečna živina. Pa vendar je to kmetijstvo živelo in se prehranjevalo ljudi skozi stoletja. Preživelo je tlačanstvo, kmečko odvezo, fašizem, obvezno oddajo v socializmu in še marsikaj. Preživelo je tudi socializem, kjer si kmet dolga leta ni mogel in tudi ne smel, ker je oblast na ti gledala kot na ponovem pojav kulakov, privoščiti traktorja in ostalih strojev. Pa kljub nenehnim težavam je ta kmet preživel. Ustanovil je mlekarno, kjer je prodajal mleko, ostale tržne viške pa vozil, pred drugo svetovno vojno v Trst, pozneje pa na Kvarner, v Istro in Dalmacijo. Preko štirideset let je v Bistrici delovala tudi kmetijska zadruga, ki je bila, to se mora poudariti, v precejšnji pomoč kmetom pri plasmaju pridelkov, nabavi strojev in kreditiranju. O tem zakaj je ta zadruga tako na hitro propadla tukaj ne bom razglabljal, ker je to tema za kdaj drugič. Dejstvo je, da zadruga ni več, da ni več tudi južnega trga in da je bistriško kmetijstvo v silnih težavah.

Trenutno stanje je takšno, da »Kmetijska zadruga Ilirska Bistrica«, ki trži mleko nekako deluje, da pa kmetijska zadruga »Brkini« ni niti na nebu niti na zemlji, in da kmetje nimajo komu prodati svoje tržne viške in da jih zato vse manj pridelujejo.

V Kmetijski zadrugi Brkini je imenovana komisija v sestavi Hrvatina R., Čeligoj M. In Prosen S., ki naj bi s pomočjo podjetja Emka, katerega lastnik je Jožef Šlenc, skušala sanirati situacijo v zadrugi. Zadruga naj bi po

sanaciji postala nosilec kmetijske proizvodnje v občini, torej tudi kupovala in tržila viške kmetijskih pridelkov.

Ni treba še enkrat ponavljati, da je največji problem v prodaji tržnih viškov kmetijskih proizvodov, toda kako to prodajo oživeti.

Delovanje v smeri oživitve prodaje na Kvarner in sploh v sosednjo državo Hrvaško je vse kakor vredno pohvale in pozornosti, vendar ima nekaj čejev in pogojev, ki hudo ovirajo plasman na ta trg:

-trgovino s kmetijskimi pridelki na Hrvaško ovirajo trenutno kvote, prelevmani, carine in še kaj.

-Maloobmejni sporazum s Hrvaško je sicer podpisan, vendar izvedbeni podzakonski akti ne vemo kdaj bodo.

-vsi problemi za tovrstno trgovino s sosednjo Republiko Hrvaško bodo rešeni, ko bo le-ta stopila v EU, vendar je ta datum pomaknjen v zelo oddaljeno bodočnost.

-do takrat bo bistriško kmetijstvo še v večjih težavah in pokrajina še bolj zarasla.

In kako je z domačim trgom?

Znano je, da slovensko živilsko trgovino obvladajo veliki sistemi Mercator, Spar, VELE, Tuš..... Od drugih potencialnih kupcev imamo na Bistriškem še vojašnico, šole, dom Starejših občanov in nekaj »menz«. Ob tem se moramo vprašati komu od navedenih bistriški kmet lahko proda svoje pridelke, ker do velikih trgovcev ne more, na ostale pa ga vežejo razpisi po Zakonu o javnih naročilih.

Poglejmo živilsko trgovino na Bistriškem. Z gotovostjo lahko trdim, da se v teh trgovinah prodajajo pridelke iz ostalih predelov Slovenije ali iz uvoza. Izjema so komaj neznatne količine pri malih trgovcih, v Balastju in nekaj malega zelja v Iliriji. Komu in preko koga naj bistriški kmet proda svoje pridelke, ker sam ne bo prišel niti do vrat teh trgovskih sistemov.

Da ne bo kdo rekel, da samo nakladam imam pripravljene tudi predloge, če jih je kdo voljan prebrati:

-Če je res, da predstavniki Občine ni bilo na Občni zbor Zadruga in, da župan še ni sprejel sanacijske komisije (Tomo Šajn, PN), mora isti nemudoma poskrbeti, da se v pomoč pri sanaciji Zadruga Brkini vključi tudi županstvo in Občinski svet.

-Komisija in občina mora na obljube za pomoč spomniti Zadržno zvezo Slovenije, Kmetijsko gozdarsko zbornico, Kmetijsko ministrstvo in še koga.

-V reševanje Zadruga pritegniti vse ki kaj vedo o kmetijstvu, trgovini in ekonomiji in ki želijo pomagati.

-Če se bo zadruga s prisilno poravnavo sanirala, se mora ista brez odlašanja povezati v sistem, preko katerega bo moč tržne viške plasirati.

-Predpogoj za oživitev zeljarne in s tem tudi pridelovanje kar nekaj

kmetijskih pridelkov je rekonstrukcija le-te.

-Brez povezave takšne ali drugačne s subjektom, ki ima trdne povezave z velikimi trgovci ne bo šlo, zato predlagam komisiji, da deluje tudi v tej smeri, ker možnosti za to so.

-Ko bo zadruga sanirana jo mora prevzeti v upravljanje in gospodarjenje z njo nov mlad tim, z znanjem agronomije in ekonomije.

Danilo Pugej

OBVESTILO

17. DECEMBRA BO OB
19. URI V DOMU NA VIDMU
**BOŽIČNI
KONCERT.**

IZVAJALCI:
GODALNI ANSAMBLI
HARMONIKARSKI
ANSAMBLI
ORFOV ANSAMBEL
BALET

MENTORJI:
TINA BALAZS, MAURO
ŠESTAN, MIRJAM JAKSETIČ
DOLGAN, NADA ZUBČEVIČ
in VESNA CESTNIK

HALLO - PIZZA - KUDRA -

710-0-710

POBUDE IN VPRAŠANJA SVETNIKA ZLATKA JENKA NA 25. SEJI OBČINSKEGA SVETA

1. Ali drži informacija, da občina toži Kmetijsko zadruzo Brkini zaradi 8 milijonov tolarjev (s pripadajočimi o b r e s t m i)

2. Ali drži informacija, da so nekateri porabniki električnega toka v Domu na Vidmu priključeni na javno razsvetljavo?

3. Ali bo ponovno vzpostavljena javna razsvetljava in osvetlitev spomenika Prekomorskih brigad na Hribu svobode?

4. Dajem pobudo, da se prouči možnost, da z javnim razpisom izberemo najboljšega ponudnika distribucije električnega toka za javne potrebe v naši občini.

neplačane najemnine za skladišče Senik?

To isto skladišče naj bi sodišče v drugem pravnem postopku dodelilo v last Hmezad KZ II. Bistrica v stečaju in ne Občini Ilirska Bistrica.

25. SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE ILIRSKA BISTRICA

Takoj po praznikih, v torek 6. novembra, so se ponovno sestali svetniki Občinskega sveta občine Ilirska Bistrica. Dnevni red je obsegal 14 točk in pohvalno je, da so jih svetniki razrešili še isti dan.

Najbolj polemična je bila 3. točka pri kateri se je razpravljalo o tem ali je župan upravičeno zadržal sklep o sprejemu pisnega amandmaja svetnika Ada Barbiša, vloženega pri obravnavi predloga Rebalansa proračuna Občine Ilirska Bistrica za leto 2001, z vsebino, da se za izvedbo pripravljanih in asfaltnih del do zaselka Ivana Malečkarja v okviru 15. postavke iz naslova preplastitve mestnih in vaških ulic na odhodkovni strani rebalansa proračuna za to leto zagotovi 7 mio SIT. Sklep je bil zadržan z obrazložitvijo, da realizacija tega sklepa ni možna in je bil sprejet predlog Rebalansa proračuna za leto 2001, ki tega sklepa ne upošteva. Svetniki so ugotovljeni sklep sprejeli, vendar niso mogli mimo očitkov, da bi občina, vseeno lahko, z malo dobre volje tudi ta problem rešila.

Najzanimivejše so bile pobude in vprašanja svetnikov. Teh je bilo kakor vedno veliko in magična meja 30. minut, ki jo imajo svetniki na voljo za to točko, je vedno presežena.

G. Gombač ponavlja pobudo za ustanovitev komisije, ki bo preučila možnosti za ustanovitev gimnazije. G. Šenkinc ni bil zadovoljen z odgovori na predhodna vprašanja, zato jih je ponovil in zahteval konkretne odgovore nanje...

G. Barbiša je zanimalo, kje so objavljena vse uradna obvestila in objave občine. Stjepan Miše se je

zanimal za finančno likvidnost občine in zahteval vpogled v plačilno listo občinarjev...

V nadaljevanju so se svetniki spoprijeli s poročilom o opravljenih delih na področju plinifikacije v Občini in sprejeli aneks k pogodbi o dodelitvi koncesije. Pregledali so komu se dodeli kredit za pospeševanje in razvoj malega gospodarstva, podjetništva, turizma in kmetijstva.

S hitrim postopkom so sprejeli spremembe odloka o urejanju in varstvu okolja v občini.

Sprejeli so financiranje izdelave Strategije razvoja Občine in sofinanciranje RRC Koper za izvajanje nalog Regionalne razvojne agencije Južna Primorska in izdelave Regionalnega razvojnega programa Južne Primorske.

Dali so soglasje za izplačilo povlačne delovne uspešnosti zaposlenim v zavodu Kraške lekarne za leto 2001.

Med predlogi imenovanj so zavrnili imenovanje Vojka Gulje za nadomestnega člana v Upravnem odboru Razvojnega centra Ilirska Bistrica.

28. seja, ki je bila 28. novembra je imela eno in edino točko: Obravnava proračuna Občine Ilirska Bistrica za leto 2002. O tem pa več v naslednji številki časopisa.

Naj zaključim z globokoumno mislijo g. Mišeta, ki je nakajkrat ponovil: «Da, če človek ne sme povedati svoje misli, potem ni.»

SPOŠTOVANI OBČANI MESTA ILIRSKA BISTRICA

Obveščamo vas, da smo dne 22. oktobra 2001 vplinili plinovodno omrežje v Prešernovi, Tavčarjevi, Stritarjevi, Kidričevi, Župančičevi in Levstikovi ulici v mestu Ilirska Bistrica. Vsi občani teh ulic se lahko priključijo na plinovod in uporabljajo plin kot energent za ogrevanje, pripravo sanitarne vode in kuho. Pogoj za začetek uporabe plina pa je, da občani, ki so zainteresirani za priključitev na plinovodno omrežje, predhodno podpišejo služnostne pogodbe, ki so pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo hišnih priključkov do požarne pipe na fasadi objekta in notranjo plinsko instalacijo.

V mestu Ilirska Bistrica smo položili 11 km plinovoda, od tega je 4 km že vplinjenega. Poleg že omenjenih ulic smo položili plinovod tudi v Tomšičevo ulico, Maistrovo ulico, Vojkov drevored, Hrib svobode, Rozmanovo ulico, Podgrajsko ulico, Vodnikovo ulico, Kettejevo ulico, Gabrje, Pod Stražico, Bobkovo ulico, Trnovsko ulico in ulico 7. maja.

Vsem uporabnikom na omenjenih ulicah svetujemo, da čim prej podpišejo služnostne pogodbe, da bo lahko Apegas začel postopek na Upravni enoti Občine Ilirska Bistrica za pridobitev gradbenega dovoljenja za izgradnjo hišnih priključkov. Uporabniki oz. stanovalce v večstanovanjskih objektih (blokkih) pa prosimo, da sklenejo služnostne pogodbe in omogočijo izgradnjo priključka na te objekte, v nasprotnem Apegas ne more pridobiti gradbenega dovoljenja za izgradnjo priključka, kar pomeni da ne more v takšne objekte dobavljati plin.

Vsi stroški sklenitve služnostnih pogodb grejo v breme Apegasa.

Po izgradnji hišnih priključkov ali sočasno s pridobitvijo gradbenega dovoljenja za hišni priključek, si morajo uporabniki pridobiti gradbeno dovoljenje za notranjo plinsko instalacijo, ko gre za individualne hiše oz. gradbeno dovoljenje za dvizne vode in gradbeno dovoljenje za notranje instalacije, ko gre za večstanovanjske

objekte. Pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja pa je tudi izdelava projekta za notranjo plinsko instalacijo oz. dvizne vode.

Vsak uporabnik, ki se bo odločil za uporabo plina in je podpisal služnostno pogodbo, mora podpisati tudi pogodbo za izvedbo plinskega priključka in poravnati prispevek za izgradnjo tega priključka, kar je v skladu s koncesijsko pogodbo, ki jo je Apegas sklenil z Občino Ilirska Bistrica.

Za vse informacije in nasvete, ki jih občani potrebujejo za priključitev na plinovodno omrežje, je Apegas na razpolago na naslednjih telefonskih številkah:

01/47-14-544; 041/325-303; 041/628-872

Spoštovani občani, z odločitvijo za uporabo plina boste koristili sebi in kraju, saj je znano, da je plin ekološko najprimernejše gorivo in cenovno sprejemljivo.

APEGAS D.O.O.

Naši oglaševalci se predstavljajo

PODJETJE PLAMING

Kaj lahko nastane iz stare klavnice in zaniknih prostorov dokazuje podjetje Plaming. Lično urejena okolica in obnovljena poslopja rumeno zelenih barv kažejo, da se tam dogaja nekaj

Plaming je podjetje, ki je nastalo, pred desetimi leti iz nekdanje Plame. Svoj sedež so v nove prostore v Ilirsko Bistrico iz Podgrada preselili pred dobrim letom.

Podjetje zaposluje okrog deset delavcev, več ali manj pa so vsi visoko izobraženi. Prevladujejo kemijski, strojni in elektro inženirji.

Dejavnost podjetja izhaja že iz imena firme: Projektiranje in izdelava tehnološke opreme. Tehnološka oprema je zelo širok pojem, inženirji Plaminga pa so se posvetili izdelavi opreme za površinsko zaščito, ki obsega:

- galvanske linije;
- linije za barvanje in lakiranje;
- čistilne naprave za industrijske in odpadne vode,
- oprema za pripravo najrazličnejših tehnoloških vod;

TRŽIŠČE

Podjetje Plaming je v večjem delu prisotno na slovenskem trgu, nekaj manj pa na trgih držav nekdanje Jugoslavije. Na zahodno tržišče prodirajo s posamičnimi projekti. V zadnjem času pa prodirajo na trg Rusije in Češke. Prodor na trg ni lahek saj naprave, ki jih izdelujejo niso standardne in so prilagojene posamičnim željam in potrebam kupca.

Kljub začetniškimi in skromnim prvim letom, podjetje danes posluje dobro. Ker so investicije cikličnega značaja je tudi poslovanje podjetja temu podvrženo. Zaenkrat imajo v načrtu kar nekaj poslov, kaj od tega pa bo realiziranega pa bo pokazal čas. Komunalno podjetje jih je na razpisu izbralo za izvajalca del pri obnovi

Ena izmed galvanskih linij v predmontaži v lastni hali v Plamingu

čistilne naprave v vodarni v starem delu Ilirske Bistrice.

RAZVOJ

Razvoj podjetja je direktor Plaminga, g. Zorko Šajn, opredelil kot nezaznavnega in sprotnega. Njegovi

dolgoletnimi delovnimi izkušnjami. Svoje izkušnje delijo s sodelavci iz drugih področij, kot so na primer elektronika in računalništvo.

Velika skrb vseh zaposlenih velja tudi ekologiji in ekološki osveščenosti, saj so sami hkrati povzročitelji

Kolektiv po uspešno opravljenem delu

inženirji stalno spremljajo razvoj novih tehnik in tehnologij, ter to novo znanje vgradijo v nove naprave. Svoje izdelke oplemenitijo tudi z lastnimi tehničnimi rešitvami, ki so jih pridobili z

umazanije in izvajalci čiščenja odpadnih vod.

Vsekakor uspešno podjetje, ki bi lahko bilo vzor in ogledalo bistrškemu gospodarstvu.

kalister
avto

OPEL

Dolenje 2a, 6254 Jelšane
TRGOVINA: 05/788-60-10
AVTOSALON: 05/788-60-09

Pooblaščen servis

Prodaja vozil

Originalni rezervni deli

Dodatna oprema

Delovni čas od 8. do 19. ure, v soboto od 8. do 14. ure.

**ASTRA
CLASSIC**
zelo ugodno

DVOJNA DIOPTRIJA

TEMNA STRAN MESECA

Saj vem, da ne bi smel tega početi, namreč pisati kar na lastno pobudo, ker to ni priporočljivo za javno higieno, da ne pride do epidemije posnemanja, a kaj, ko mi moja pisateljska žilica ne da miru. Že nekaj časa namreč trdimo, da ni več nobenih tabujev, se pravi prepovedanih tem, o katerih se ne bi smeli pogovarjati, pa sem si rekel, zakaj ne bi še sam poskusil, kot tisti modrijani na televiziji, ki večkrat dolgo v noč v Polnočnem klubu sproščeno ščebetajo o vsem, kar jim pride na pamet. Prav. Ampak meni vseeno začnejo lesti bravinci po hrbtu, ko začnem razmišljati o tem, kako lahko premikajo stoletne miselne mejnike, ne da bi vedeli, kam jih bodo odložili. Zdaj, ko so vse skrivnosti odklenjene in na dosegu rok, se ne zavedamo, da smo brezskrbno spustili zaprte strahove iz svojih kletk med nič hudega slutečo množico, kot Španci bike na ulice Pamplone enkrat na leto, da se podijo za njimi. Na žalost mi to počnemo vsak dan. Kar naenkrat ni nič več normalno, kar je bilo še do včeraj. Vsi smo postali potencialni prestopniki lastnih premičnih predstav.

Mediji so prepolni poročil o vseh mogočih zlorabah te podivjane svobode, pred katero bežimo in kar tekmujejo, kdo jih bo več izbrskal. Kadar nimajo kaj primernega pri roki, nam podtikajo nestrpnost do tujcev in drugačnosti. Mulci v šoli s pridom izkoriščajo preganjavice svojih staršev in tulijo o mučenju otrok v šoli, če jih učitelji privijajo z ocenami. Zdaj grozijo že z varuhom pravic, ki bo pazil nanje. Takoj zatem se začne doba spolnega nadlegovanja, ki smo mu včasih rekli odraščanje. Če katero mladenko neznani moški samo preveč prijazno pogleda na cesti, jo že spolno nadleguje in za neprimerno opazko tvega celo kazenski pregon. To slišim na televiziji v mladinskih oddajah, kjer poučujejo mladi rod, kako naj se vede v takšnih primerih. Fantje se mi kar smilijo, ker bi se morali potemtakem držati na plesu v primerni razdalji od deklet, da jih česa ne obdolžijo. Sam se bojim dotakniti kakšnega mulca, ker bi me lahko osumili pedofilije. Pa bodi prijazen do otrok. Ne bom, čeprav starši silijo vame z njimi., naj vendar pogledam, kako so lušni. Če kakšen nepredvidni nono pomotoma samo poboža (bogvari, da poljubi) svojega vnučka na javnem kraju je že sumljiv, da ga hoče zlorabiti. Samo poskusite malo preveč glasno govoriti na svojem borjaču, pa vas bo kmalu pogrjafala policija, da kalite javni red in nadlegujete sosedo. Sem videl v TV tedniku, kako se to obnese, ko so naredili celo hišno preiskavo zaradi nekaj bolj krepkih besed. Včasih se je

človek lahko vsaj v miru skregal s svojim sosedom in mu tako izrazil svoja pristna čustva, danes to ni več mogoče, zato smo tako zafrustrirani. Včasih si lahko imel prijatelje in se z njimi shajal v gostilni do jutra, danes je to že sumljivo, da si gej, razen pri Štajercih, kjer se družijo izključno zaradi vina. Kam smo prišli z napredno miselnostjo, da se človek boji samega sebe. Poroka svet, kako morem biti hkrati kriv in svoboden? Kdo bo pa mene zaščitil pred nenehnim nadlegovanjem? Kako

se temu reče, če me pomanjkljivo oblečene mladenka kar sredi večerje v reklamnem spotu s TV ekrana zapeljivo prepričuje, naj kupim kokosove kocke in ne vem če mi ponuja res samo tiste kocke ali tudi svoje slabo zakrito oprsje, v katero so padle....Potem pa se zgražamo nad Talibani, ki so prepovedali gledanje televizije in ženskam ukazali obvezno nošnje burke (pokrivala, ki zakriva obraz) na javnih krajih, da bi jih s tem obvarovali pred poželjivimi pogledi moških. Za našo utrujeno žensko modo bi bila burka kar dobrodošla poživitev, če bi se kakšna manekenka prikazala v njej.. Pozabil sem omeniti, da so tam prepovedali tudi ples, da o vinu niti ne govorimo, ker da ljudi navaja k razvratu...

V Bistrici ga nimamo, (razvrata namreč), sicer ne bi mulci neprestano pritoževali, da so prikrajšani za zabavo. Naj plešejo podnevi, tako, kot sem videl poleti na Mašunu njihove nonote, pa jih bo pritisnil spanec ob pravem času. Drugega jim ne vem svetovati v tej zmešnjavi raznih idej, ki smo jih lahko miselno izpustili iz steklenice, misleč, da smo cepljeni proti njihovim ugrizom, tako, kot proti otroškim boleznim. Pa očitno nismo, če je normalnost sumljiva in moramo zaradi nje nenehno spreminjati družbena pravila. Saj ni čudno, da tarnamo nad osamljenostjo, ko pa si ne upamo več drug k drugemu na obisk zaradi predsodkov, kaj si bo kdo mislil o kom in kaj mu je prinesel, namesto, kaj mu želi povedati....V časopisih nam

svetujejo, kako in kaj naj si ob kakšni priložnosti oblečemo, da bomo izgledali natančno tako, kot pričakujejo od nas glede na okoliščine; kaj najjemo in koliko in kako na široko smemo odpirati usta pri jedi, kdaj smemo zakašljati ali prdniti...Vse je natančno določeno. To je nekakšno duhovno biološko uničevanje družbe, hujše od antraksa. Težko meni, ki sem neprilagojen že od rojstva in počnem vse narobe od pričakovanih okolice. Sem tako rekoč državljan brez serijske številke, ker nič industrijsko izdelane robe ne gre name. Tudi z delovnimi čizmi se ne izide, ker imam premajhno številko in zaman po njih povprašujem po trgovinah. Morda pa bi k hitrejšemu reševanju mojega problema pripomogla recimo javna protestna gladovna stavka pred parlamentom, kjer bi zahteval spoštovanje svoje drugačnosti in odprtje obrata za izdelovanje obutve po meri. Saj vem, da bi takoj rekli, da se ne izplača vlagati v takšne zgrešene projekte, kot je moja noga... Prisljen bom torej še naprej hoditi v supergah in to samo zato, ker sem drugačen. Pa imam. Torej je vse to govorjenje in pisanje o spoštovanju drugačnosti, le navadno prodajanje megle novic lačnim bralcem. Malo razmislite o tem do prihodnjic in se natančno pogledajte v zrcalu, če ste res podobni sliki

iz osebne izkaznice, sicer se čimprej odpravite v najbližji kozmetični servis, da vam popravijo videz po meri javnega mnenja...

vaš Joško Stegu

TEČAJ DIATONIČNE HARMONIKE

V drugi polovici letošnjega leta je potekal drugi tečaj diatonične harmonike, ki je štel 16 kandidatov. 18-urni tečaj, ki ga je vodil tudi tokrat prof. Zoran Lupinc so vsi uspešno zaključili. Nekateri udeleženci so si na drugem tečaju s pridnim igranjem pridobili dodatno znanje, drugi pa so postali novopečeni harmonikarji. Učenje na tem ljudskem instrumentu je potekalo tako kot prvič v gostilni pri Danilotu. Tečajniki, njihovi sorodniki in prijatelji so se zbrali 27. 11. 01 na veselem zaključnem srečanju. Harmonikarji so

priznanj, pokalov in različnih nagrad iz tovrstnih srečanj in tekmovanj. To druženje je obogatilo tudi g. Andrej Bratož, ki je s posnetkom na radiu 94 predstavil naše delovanje širšim poslušalcem. Dan smo zaključili z okusnim kosilom in sklenili, da ta tečaj ne bo zadnji, saj je zanimanje za učenje tega instrumenta kar veliko. Kot organizatorica vas vljudno vabim, da se prijavite na naslednjega, ki se bo začel predvidoma v mesecu januarju prihajajočega leta. Združite svojo voljo in veselje in pokličite na mojo tel.

Nekateri izmed tečajnikov so se z veseljem nastavili objektivu

okusili pravo ansambelsko igranje, saj sta vsakega izmed njih spremljala dva mojstra kitar, g. Marjan Bonano in g. Marjan Boštjančič. Da bi bilo vzdušje še popolnejše, je z njima zaigral veliki godec »frajtonarice« in prijatelj gospod Jože Škrli iz Mereč, dobitnik nešteti

številko 7141812. Prsrčno vabljeni vsi mladi in starejši. Prijave bom zbirala do 24.10.01 (želimo vsaj 15 kandidatov).

Lep pozdrav vsem ljubiteljem harmonik in srečno!

organizatorica: Nadja Čebokli

ZADNJE PISMO MARIZI LIČAN

Ni še dolgo tega, ko sva si kar pogosto izmenjavala pisma prek elektronske pošte. Kot da bi hotela nadoknaditi zamujeno. Od tvojega odhoda v Avstralijo pred petintridesetimi leti sva se namreč le bežno tu pa tam srečala, ko si prihajala s svojim možem Milanom v svoj »stari« kraj. In v teh zadnjih pismih te je zanimalo to in ono iz naših krajev, a zaznati je bilo bolečino, ki je oznanjala neozdravljivo bolezen. A znala si najti moči in vztrajati pri svojem plodovitem delu v svoji novi domovini, kjer pa nisi nikoli pozabila na svoj rodni kraj.

Še vedno si nam pred očmi:

-ko si kot učiteljica slovenščine nastopila svoje prvo službeno mesto na Osnovni šoli v Kuteževem v občini Ilirska Bistrica. Svoje znanje si z veliko zagnanostjo prenašala na otroke in odrasle pri rednem pouku in pri izvenšolskih dejavnostih,

-ko si se leta 1966 odločila, da greš s svojim življenjskim sopotnikom Milanom v svet. Poslovilni večer pri »Gašpičevih« na Betuli je bil sijajen in nepozaben,

-ko smo se pred leti prav po naključju srečali na praznovanju jubileja naših nekdanjih učencev. Skupaj smo se veselili uspehov naših učencev,

-ko sta s Sandijem Čolnikom spretno kramljala o tvojem plemenitem

delu, ki si ga opravljala v oddaljeni Avstraliji. Z zanimanjem smo prisluhnili tvojim bogatim pedagoškim izkušnjam.

Zdaj te ni več! Poslavljamo in tolažimo se z verzi našega pesnika s Krasa, ki pravi:

*O, saj ni smrti, ni smrti!
Samo padaš, padaš,
samo padaš,
padaš, padaš
v prepad neskončne modrine!*

Tvoji nekdanji kolegi, prijatelji in znanci iz Ilirske Bistrice in krajev v Podgori izrekamo tvojemu možu Milanu in sorodnikom iskreno sožalje. Počivaj v miru! Ostala boš z nami v blagem spominu.

V Ilirski Bistrici,
20. novembra 2001

Foto: Edo Ceglar

NA HRIBU SVOBODE 15. DECEMBRA

ODKRITJE LENASSIJEVEGA SPOMENIKA TIGRU

V tem letu se izteka 60 let od usodnih dogodkov, povezanih z znanim Drugim tržaškim procesom, kjer so italijanski fašistični oblastniki sodili upornim slovenskim rodoljubom. Na Openskem strelišču je 15. decembra 1941 pod streli padlo pet slovenskih žrtev, med njimi tudi Viktor Bobek doma iz Ilirske Bistrice, nesporni voditelj organizacije TIGR na Bistriškem. Streli na openskem strelišču so zarezali globoko rano med slovenskimi rodoljubi.

Posebno sodišče za zaščito države Kraljevine Italije je prve smrtno kazni izreklo že v letu 1930, ko je med štirimi narodnimi junaki iz prve skupine Tigrovcov ustreljenih v Bazovici, bil usmrčen tudi domačin Alojz Valenčič z Bača. Bolj kot se je druga vojna bližala svojemu vrhuncu in svojemu kraju, bolj so fašistični sodniki Posebnega sodišča objestno sodili in izrekli smrtno kazni. Na zasedanju Posebnega sodišča v Rimu so bili na smrt obsojeni in ustreljeni na strelišču Forte Brevetta pri Rimu trije domačini, ki so jih italijanski vojaki ujeli po znani bitki na Nanosu leta 1942: Ivan Čekada z Male Bukovice, Leopold Frank s Prema, in komaj osemnajstletni Viljem Dolgan s Topolca. Zaradi "sovražne obveščevalne dejavnosti" je po razsodbi Posebnega sodišča v Rimu

Viktor Bobek, roj. 1909, domačin iz Trnovega, nesporni vodja in organizator Tigra na Bistriškem.

tudi v letu 1942 padlo v Forte Brevetti pod streli fašističnih oblastnikov še pet mladih fantov iz naše doline: Anton Gržina, Josip Rojc in Josip Žefrin iz Vrbič, Vincenc Hrvatin iz Trpčan in Franc Vičič z Velike Bukovice.

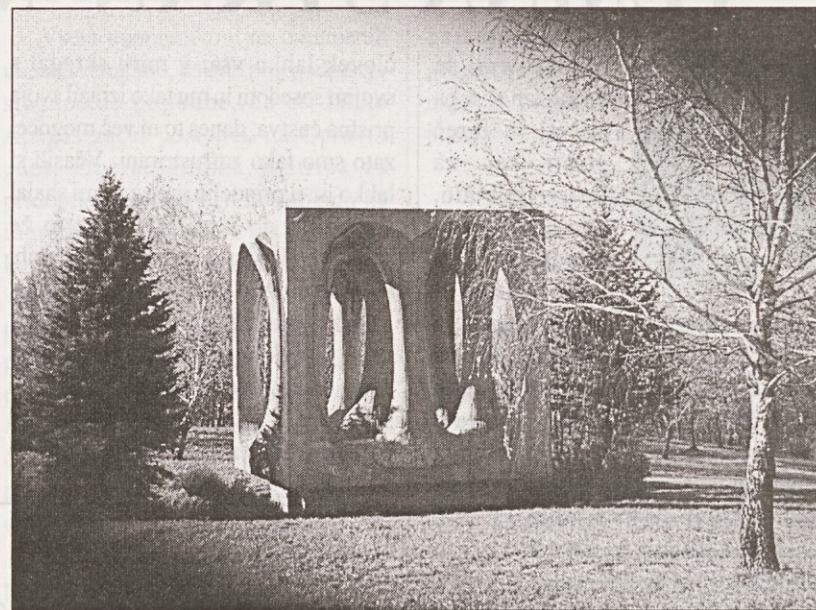
Deset rodoljubov iz naše občine ustreljenih po razsodbi fašističnega Posebnega sodišča, je največja žrtev, ki jo je dala katera primorska občina.

Na pobudo Društva za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske so njegovi člani iz občine

Ilirska Bistrica, povezani v Društvu za krajevno zgodovino in kulturo, ki ga vodi prof. Tomo Šajn, prevzeli nalogo postaviti spomenika vsem tigrovcem in protifašistom iz naših krajev. Odbor je pridobil potrebna soglasja, da bo spomenik lahko stal na spominskem prostoru Hriba svobode v diskretni razdalji od obstoječega osrednjega spomenika. Slovesno odkritje spomenika s priložnostnim kulturnim programom bo v soboto, 15. decembra t.l. Slavnostni govornik ob odkritju spomenika pa bo Borut Pahor, predsednik Državnega zbora Republike Slovenije.

Priložnostni poštni žig, ki ga bo 15. decembra na dan odkritja spomenika uporabljala pošta v Ilirski Bistrici. (Oblikovanje Matjaž Penko)

Osrednjemu spomeniku na Hribu svobode v Ilirski Bistrici, odkritega leta 1966, za katerega je avtor kipar Janez Lenassi prejel Prešernovo nagrado se bo sredi decembra pridružil še spomenik narodno-revolucionarni organizaciji TIGR in domačim rodoljubom žrtvam fašističnega Posebnega sodišča, ki bo tudi delo istega avtorja. (Foto Vojko Čeligoj)

Vsekakor bo to osrednja slovesnost posvečena spominu na 60-letnico žrtev Drugega tržaškega procesa na Primorskem.

Avtor spomenika, akademski kipar Janez Lenassi, je spomenik oblikoval iz štirih pokončnih marmornatih blokov, z mogočno izklesanimi črkami TIGR na prednji strani. Na spomeniku

bodo tudi vklesana imena, na Posebnem sodišču za zaščito Kraljevine Italije, obsojenih in ustreljenih desetih domačih rodoljubov. Naj tudi ta zapis izzveni kot vabilo domačinom, da s svojo prisotnostjo počastijo spomin na veliko žrtev naših usmrčenih domačinov rodoljubov.

Vojko Čeligoj

Spomini na mlada leta

Ker vedenje o rudnikih premoga v vasi Koseze počasi tone v pozabo sem se odločil, da osvetlim zgodovino in delovanje rudnikov lignita v tej vasi s poudarkom na zadnjega, ki so ga zaprli leta 1950. Znano je, da so že v 19. stol. v ožji in širši okolici vasi Koseze pridobivali glino in izdelovali opeko v ročnih modelih predvsem za lastne potrebe, in odkopavali manjše količine premoga lignita za kurjavo.

Po prvi svetovni vojni so se lotili geoloških raziskav in že takrat ugotovili, da se v notranjosti skrivajo zaloge lignita, ki sežejo do deset milijonov ton. Z odkopi so začeli takoj po prvi svetovni vojni na več ali manj visoki tehnološki ravni. Že takrat so uporabljali vitla na ročni in pozneje pami ali električni pogon ter tračnice z rudarskimi vagončki. Za odkop so seveda uporabljali kramp in lopato. Lignit je bil v notranjosti zasidran med glino debeline do dveh metrov. Najgloblji navpični jašek na mestu današnjega ledinskega imena Brežine je bil globok 75 metrov. Poleg rudnika na Brežinah so odkopavali premog na kraju, ki mu danes pravimo »Pri Gojzdanovih«, pri »Kolnu« in delu vasi, ki mu danes pravimo »Rudnik«.

»Rudnik« se je začelo odpirati leta 1946, delal pa je med leti 1947 in 1950 z naslednjo kapaciteto: TABELA 1

RUDNIK

Tabela 1:

LETO	PROIZVODNJA V TONAH	ŠT. ZAPOSLENIH
1947	17.820	127
1948	25.940	141
1949	32.560	152
1950	28.460	143

Kot je razvidno iz tabele je dajal rudnik kruh kar precej družinam. Ko je rudnik propadel je precej delavcev iz Kosez in tudi okoliških vasi izgubilo delo, tako da so se morali pozneje zaposliti v bistriški industriji, nekateri pa celo v Sečovljah v slovenski Istri.

V rudniku je kot električar delal tudi moj še živeči oče in prav njega so premestili v rudnik črnega premoga Sečovlje. Oče se sedaj že bliža devetdesetim letom. Kljub visoki starosti se marsikaterega detajla še spominja. V tistih časih je bilo električarskih mojstrov prav malo in je moral vgrajevati in vzdrževati vse električne naprave v rudniku. Rudniška vitla v jašku globokem 42 m in v poševnih rovih je namreč poganjala elektrika. V ta namen so zgradili transformatorsko postajo, lamparno za polnjenje baterij in celo upravno zgradbo v kateri so še danes stanovanja.

Premog ja na površje vozil vitel z dvema kabinama. Sporazumevanje v globino je šlo preko zvočnih signalov ali po takozvanem zvočnem telefonu,

za kar se je uporabljala kovinska cev. Vsak dan ob 12.00, sem nesel očetu kosilo v posodi, ki smo ji pravili latvica. Za kosilo je bil pogosto okisan fižol s čebulo. Ko sem prišel do strojnika je ta najprej ugotovil kje je oče. Strojniku je bilo ime Jože Podlucky, baje je bil Poljak. Znan je bil predvsem po tem, da je ves prosti čas prebil ob balinišču in balinal na poseben način, tako da je istočasno vrgel kroglo in balinčka.

Če je oče imel opravka z elektriko v jami je Podlucky zatulil skozi cev: »Poldo! Mulc je prinesel fižol.«

Poldo nazaj: »Spusti ga doli.«

Podlucky: »Bom če boš pri Pucu dal za dva deci.«

In tako je oče dobil kosilo. Ko je po sporočilu po cevi »zdigni mulca« Jože pognal vitel, sem za ta dan opravil svojo nalogo in bil pohvaljen od mame.

Rudarji so odkopavali po jamah, ki so jim pravili galerije v vse smeri neba. Galerije so pred nevarnostjo posutja opirali z jamskim lesom. So pa zaradi preseganja norm tudi »ropali«. Prav

Nekoč upravna stavba rudnika

tista leta se je med rudarji sovjetskega bloka širila manija STAHANOV in SIROTANOVIĆ. Prvi je bil Rus, drugi pa Bosanec, ki sta kot rudarja za več sto procentov presejala norme in postala socijalistična junaka dela. To nenormalno preseganje norm je prišlo tudi do rudnika v Kosezah in posledica je bila smrtna nesreča dveh kopačev iz Kosez, ki sta v želji, da bosta odkopala čim več premoga delala brez opiranja.

V teh prvih povojnih letih je primankovalo hrane in obleke. Rudarji so dobivali takozvano težko karto, s katero so si lahko kupili precej mesa, ki ga drugi niso mogli. Vsako zimo so dobili tudi premog za kurjavo in tista leta doma nismo zmrzovali, kar je bilo sicer pogosto v Kosezah, ki nimajo gozdov. Rudarji so bili seveda tudi plačani in, ker je bil to za mnoge

družine edini zaslužek, te za razliko od mnogih drugih niso bile lačne.

So se pa rudarji ob plači oglašili tudi v oštariji Pri Pucu, se ga nalili in drugi dan niso mogli na delo. Napravili so takozvani plavi, kar je bila nekakšna rudarjeva pravica. Plavi se je reklo zaradi tega, ker je nadzornik tak izostanek označil s plavim svinčnikom.

Upravna stavba je poleg pisarn in delavnic imela tudi kar veliko sindikalno dvorano, kjer so bili plesi in celo dramske igrice. Ta dvorana je postala center družabnega življenja in ko so rudnik zaprli, ter v stavbi naredili stanovanja je bila to za vas Koseze precejšnja izguba. Sigurno bi nam še danes po več kot petdesetih letih prav prišla.

Danilo Pugelj

EKO BAZAR

Na gospodarskem razstavišču v Ljubljani je v mesecu oktobru potekal sejem Narava in zdravje. Na tem sejmu smo se kot EKO šola predstavili tudi mi.

V hali A smo z zanimivo stojnico privabili veliko ljudi in radovednih pogledov. Predstavili smo se s projektom VODA. Sedmošolke smo zaigrale igrice **Dan v življenju nekega tetrapakca**. Po predstavitvi nas je gospa učiteljica Gabi Blokar popeljala po starem mestnem jedru Ljubljane. Polni doživetij smo se vrnili domov.

Tina TURKOVIČ,
7. razred OŠ Jelšane

EKO NOVICE

V Ljubljani je bil od 16.-19.10.2001 sejem Narava in zdravje. Na Eko Bazarju so sodelovali tudi učenci OŠ Dragotina Ketteja. Predstavili so se s svojimi izdelki na temo VODA. Predstavitve je bila v Hali C.

Jan Štemberger je sodeloval na Eko kvizu in se dobro odrezal.

V četrtek, 18.10.2001, so sejem obiskali tudi naši sedmošolci in se pomudili v predstavitvenem kotičku naše šole.

Ob Tednu otroka smo pred šolo uredili zelenico ob spomeniku Dragotina Ketteja in tako polepšali okolico šole.

Na južni strani pa bo na drogu, ki smo ga postavili na lepo urejeno zelenico, zaplapolala Eko zastava.

Mentorice Eko šole OŠ Dragotina Ketteja.

Novosti iz naše knjižnice

Lep pozdrav iz knjižnice!

V mesecu oktobru smo v naši knjižnici za pokušino začeli tudi z izposojajo video dvd.

VIDEO DVD

1. Dinozaver
2. 102 dalmatinca
3. Nezlomljivi

VIDEOKASETE

1. Ali - ameriški junak
2. Vse za ljubezen
3. Začaran
4. Čarovnica iz Blaira
5. Mojster Miha
6. Celica
7. Prežeči tiger, skriti zma
8. DISNEY, Walt: Sneguljčica in sedem palčkov
9. Dogodivščine mravljinčka Ferdinanda
10. Vzhodno je vzhodno
11. Smešna vojna
12. Puščavski vampirji
13. Biblija : Knjiga začetka : Mojzes - knjiga izgona
14. Jebiga
15. Lepotica in zve
16. Mala morsk deklica
17. Mali leteči medvedki

NOVE KNJIGE V MESECU NOVEMBRU

1. HOLY-KLANČAR Helena, PRALICA Silva: Urejamno besedila z Wordom
2. KOBEJA Boris: Priročnik za pisce strokovnih besedil
3. Moja prva enciklopedija
4. PAHOR David, KOSTREVC Ljubomir: Hitri vodnik po internetu in Internet Explorerju
5. REISP Branko: Redki stari tiski
6. CESANA Luisa: Svet okrog mene
7. CAMPBELL Colin: Romantična etika in duh sodobnega porabništva
8. CUNNINGHAM Scott: Enciklopedija čarovnih rastlin
9. DICKSON Anne: Postavite se zase : veščine odločnosti
10. GODWIN Malcolm: Kdo si?
11. GRABAR Andrej: Duh resnice
12. JOHNSON Sandy: Knjiga tibetanskih starešin

OBČINSKI PRVAK

Petek, 19.10.2001, je potekalo na OŠ A. Žnidaršiča občinsko tekmovanje »KAJ VEŠ O PROMETU?«. Naša šola je sodelovala na tekmovanju z dvema ekipama: starejši in mlajši dečki. Ekipa starejših dečkov v kateri so tekmovali:

Tadej Rosa, Boštjan Barbiš, Sandi Škoberne in Matej Kребelj se je odlično odrezala in zasedla drugo mesto. Med posamezniki sta zelo dobro tekmovala SANDI ŠKOBERNE, ki je med posamezniki zasedel 2. mesto in

MATEJ KREBELJ, ki je zmagal in postal občinski prvak. Matej se bo 1. junija 2002 udeležil državnega tekmovanja »KAJ VEŠ O PROMETU?«.

Mentorica N. Iskra OŠ D. Ketteja

TAKU MI JE PRAVILA MAMA STARA

V sredo, 7.11.2001 je bila zaključna prireditev projekta Osnovne šole Jelšane o narečjih.

Učenci so pisali stare narečne pesmi in zgodbe, ki so jim jih povedale stare mame. Zgodovinarji so se odpravili v Sušak, Novokračine, Jelšane in Dolenje. Zbirali so slike starih predmetov, jih prilepili na kartone in ob njih zapisali njihova narečna imena. Člani tehnične skupine so izdelali kmečke vozove in vprego, predstavili pa so tudi komat z opremo in jarem, v katerega so bile vprežene krave in voli. Med počitnicami je skupina biološke delavnice poizvedovala po vaseh narečna imena posameznih drevesnih vrst. Nabirali so tudi liste in plodove

teh dreves ter naredili herbarij.

Stare narečne besede, ki so jih učenci zbrali po vaseh, so uredili po abecedi. Urejene besede so prepisali na računalnik in naredili slovar.

V računalniški delavnici so učenci izdelali naslovnico za glasilo, vabila, plakate ter zgibanki. V eni od zgibank so predstavili delo posameznih delavnic, v drugi pa zanimivejše članke.

Učenci prvega in drugega razreda so zbrali stare besede, različne predmete pa poimenovali in narisali na kartone. Učenci tretjih in četrth razredov pa so na računalnik zapisali uganke in ob njih tudi narisali in zapisali rešitve. Naučili pa so se tudi skeč.

UGANKA

Živ prtišče, a mrtu vrišče.
(ramunika)

PEJSEM

Moti zakliče pridne dekljice,
Hitro ustanite prat se mudi.
Žehto končale luht so izprale,
Na perišče so šle prat.
Ptičke vesele,
Vam bodo pele,
Ribice pa pozdravile.

Vir: Malka Mikina,
Novokračine

Silvestrovanje

2002

PONEDELJEK
31. 12. 2001
OB 20.00 URI

VEČNAMENSKA DVORANA
BONIFIKA
Koper, Cesta Zore Perello Godina 3

Vas in vaše prijatelje vabimo na prijetno slovo od starega in pričekovanje novega leta.

Zabava s člani glasbene skupine: **AVIA BIG BAND** bo doživela vrhunec z **OGNJEMETOM** in **ŽREBANJEM VSTOPNIC**, ki bo nekoga razveselilo s potovanjem na Kanarske otoke. Ekipa podjetja **Vivo Catering** bo presenetila z okusno hrano, ki bo obogatena z vrhunskimi vini iz kleti Vinakoper.

CENA: 16.000,00 SIT

Informacije in prodaja kart: **TURISTIČNA AGENCIJA PARTNER**, cesta Zore Perello Godina 3, Koper; tel.: 05/630 92 00.

ŽELIMO VAM ZDRAVO, USPEŠNO IN PRIJETNO LETO 2002!

Koseze 32c, 6250 Ilirska Bistrica
tel.: 05/71-00-280, 71-00-281, fax: 05/71-00-285

Gornji Zemon je gručasto naselje, ki stoji na neizrazitih slemenu na jugovzhodnem obrobju Ilirskobistriške kotline. Na jugu se deloma gozdnato pobočje zložno spušča proti potoku Kobljaku, na severu pa onstran nizkega grebena strmo proti reki Reki. Travniki in njive so predvsem na zahodu, v smeri proti Dolnjem Zemonu, od koder je v vas speljana cesta.

Prva omemba vasi sega v leto 1368 v Listini Goriških grofov. Do 15. stol. je bila vas med tremi največjimi vasi Premeškega okoliša. Agrarna kriza, turški upadi vojne in bolezni so povzročile velik upad prebivalstva, tako urbarij iz leta 1498, za Gornji Zemon navaja, da so imeli 16 opustošenih kmetij, ki so jih dali v najem priseljencem iz Hrvaške. Od tod

Pogled na celotno vas

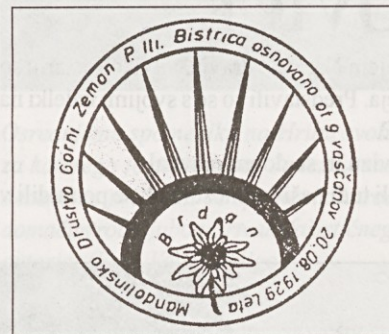
Brožič Jože, vodja Grlj Jože, Brožič Srečko, Maljevac Andrej in Hrvatini Anton (od leve proti desni)

ŽIVLJENJE NA ZEMONU

Družabno vaško življenje je bilo zelo zanimivo.

Leta 1929 je bilo v vasi ustanovljeno Mandolinsko društvo Gornji Zemon. Društvo je štelo 9 članov, vodja pa je bil g. Grlj Jože – Brdanov. Delovalo je vse do njegove smrti leta 1987. Posnetki se hranijo v arhivu Radia Koper.

Kako je bila vas nekoč bogata priča tudi fotografija z vizite, leta 1929.

Žig Mandolinskega društva Gornji Zemon

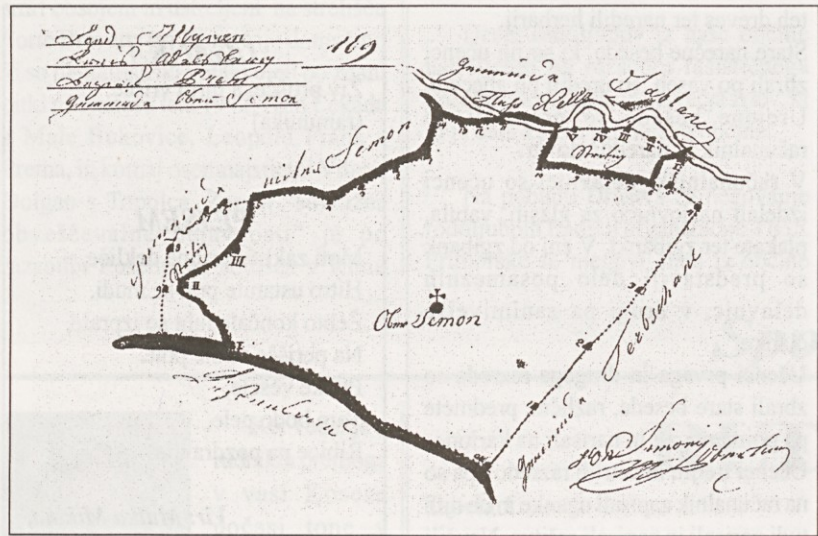
Hiše, kjer je bilo ustanovljeno Mandolinsko društvo

Vizita leta 1929

Prekop čez reko Reko

Katastrske meje nekoč

ZGODOVINA

Leta 1886 je te kraje preučeval g. Pečnik. Izkopaval je prazgodovinske in rimske grobove. Nekaj izkopanin naj bi hranil Narodni muzej v Ljubljani. V razvalinah cerkvice sv. Jerneja je bila najdena halštatska železna sekira; na ravnici okrog razvalin in na strmih robu šentjernejskega potoka je rimsko grobišče kjer so izkopali novce, solznice in kamnite pokrove žar. Arheološko zanimivo je tudi širše področje vasi, posebej za čas antične poselitve, kjer predvidevajo, da je stala »vila rustica«. To vse skupaj dokazuje, da je bilo območje Gornjega Zemona naseljeno že v prazgodovini.

tudi potekajo še nekateri današnji priimki v vasi.

Sredi 18. stol. je vas v celoti podložna gospodstvu Jablanica; imela je kar 30 kmetij in kar 6 izhodov iz vasi.

Največji razcvet je vas doživela od 19 do 20 stol. Tako naj bi bilo v vasi leta 1931 kar 306 prebivalcev. Imeli so tudi osnovno šolo, ki je delovala v italijanskem jeziku.

Ponovni upad prebivalstva zaradi izseljevanja je zabeležen takoj po II. svetovni vojni.

Nekdanja šola

Zaradi marljivosti in delovnosti je v vasi veliko kmečkih delovnih strojev. Hiše so se v veliki meri obnovile in na Zemu ni čutiti velike stagnacije, ki je značilna za druga območja naše občine. V vasi živi nekaj 100 prebivalcev, od tega jih je 9 osnovnošolcev.

Glavni vodni vir so bili do leta 1987 vodnjaki. Tistega leta pa so vaščani s prostovoljnim delom in štiri letnim odvajanjem 3% samoprispjevka, zgradili vodovodno omrežje do vsake hiše.

Leta 1988 dobi vas telefon. Zanimivo pa je, da so morali narediti prekop čez reko Reko.

Veliko marljivost in složnost ljudi, kažejo tudi podatki o tem, da so leta 1996 uredili kanalizacijo. Vrednost investicije je bila 19 mio SIT, od občine pa so dobili samo 1,5 mio SIT. Vse ostalo so dali vaščani sami.

Ljudje se še vedno ukvarjajo s kmetijstvom in živinorejo.

Najbolj znana Zemonka je mlekarnica Micka Lekanova (Marija Hrvatini). Še pred desetimi leti je v Bistrico z vprežnim vozom – TAVALACOM vozila mleko, za kar je tudi leta 1988, od SOZD-a Hmezad Žalec, dobila Zlato plaketo in priznanje za dolgoletno delo.

V vasi je tudi nekaj obrtnikov, po številu priključkov na internet, pa sodijo v sam evropski vrh.

SAKRALNA OBELEŽJA

V vasi je cerkev sv. Jerneja. Prvotna cerkev je stala na območju Mežnarjeje, je pa danes vidno samo še obzidje. Ves material je prenesen na sedanjo lokacijo, kjer so izgradili cerkev. Cerkev je tipična primorska, s kamnito streho. Kamnit portal je iz leta 1655. Zvonik krasijo bifore in profiliran strešni venec z angelskimi glavami v vseh štirih vogalih.

Glavni marmorni oltar je pozno baročno delo, na podstavku kipa sv. Alojzija je letnica 1805.

Iz te cerkve, v Narodni galeriji v Ljubljani, hranijo kipec Marije iz 16. stol.

Zvonik cerkve, so vaščani sami, obnovili leta 2000.

Vaška kapelica stoji na DESNI STRANI GLAVNE CESTE. Postavljena je bila v 2. polovici 19. stol. Tudi na kapelici je angelska glava. V notranjosti stoji kip Marije z detetom. Obnovljena je bila leta 1987.

Ob poteh so ljudje postavljali tudi številne križe.

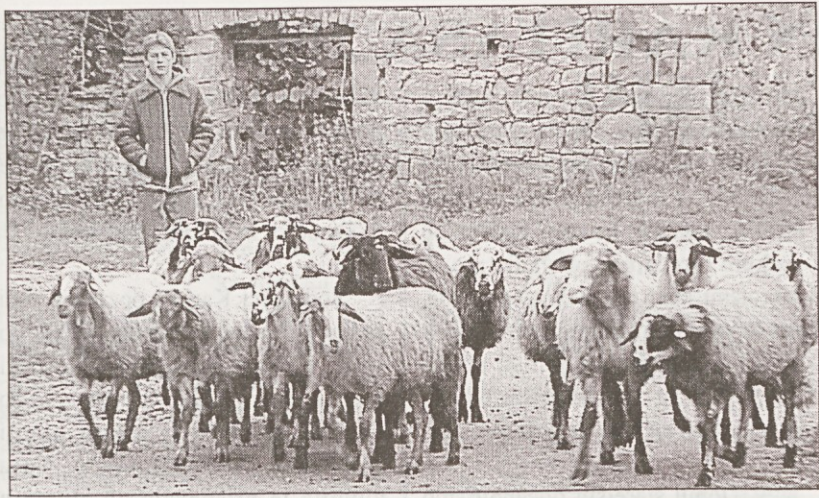
DRUGE POMEMBNE TOČKE V VASI

Studenc je bil glavni vir pitne vode za vas, današnja podoba pa je dobil leta 1934, v času italijanske okupacije. Ledinska imena iz terezijanskega katastra nam povedo, da je obstajal studenc že v 18. stol.

V perilu ob potoku je bil v 2. polovici 19. stol. zgrajen Vrbanov mlin. Bil je v lasti družine Rojc. Obratoval naj bi nekje do leta 1912. Leta 1927 naj bi stavba pogorela. Do danes je ohranjen samo kamniti enoločni most čez potok.

Če pridete na Gornji Zemon, vas poleg prijaznih ljudi pričaka tudi lepa izletniška točka do antene. Ga. Marica

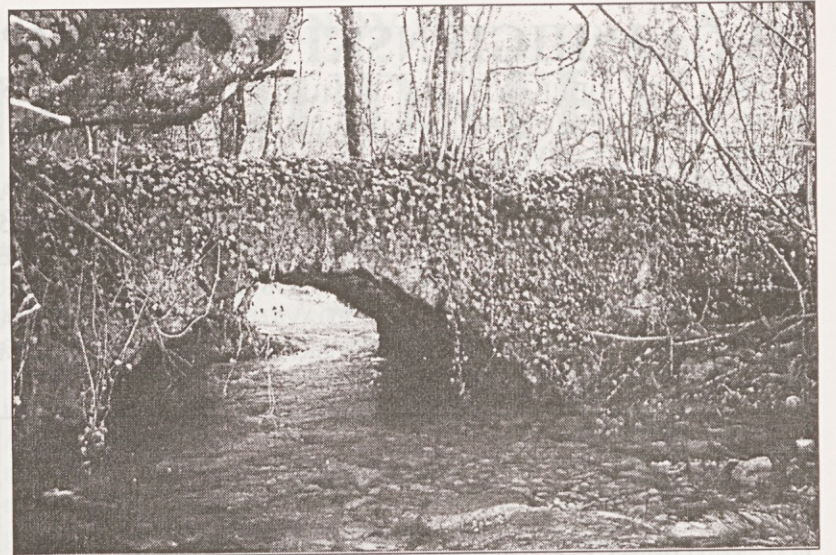

Vedran s svojimi ovcami

Glava na zvoniku

Vrbanov mlin

Mlekarica Micka Lekanova

pravi, da te spomladi spremljajo blazinice svišča, poleti pa prečudovita pisana flora, skratka pravi planinski raj.

Pri Boštjančičevih je tudi pravi muzej starih strojev in stvari, ki so jih nekoč rabili na Gornjem Zemonu.

Marijin kip

Križ na stičišču vaških poti

Vaška cerkev

Prispevek je povzet po zapiskih g. Silva Boštjančiča in ob pomoči ga. Vrh Marice in g. Milana Vičiča.

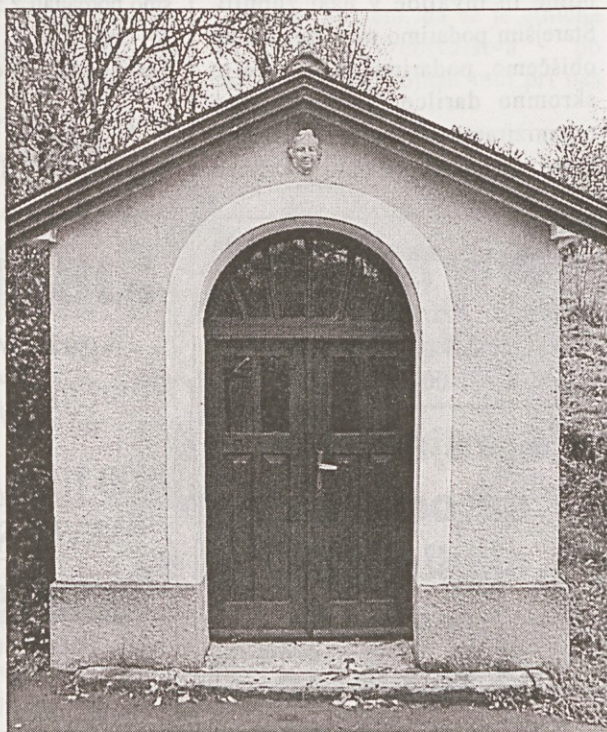
Vsem skupaj se zahvaljujem za podatke in za lep nedeljski izlet, upam pa tudi, da bo g. Silvo zbral dovolj poguma, da bo svoje dosedanje delopredstavil tudi širši bistriški javnosti.

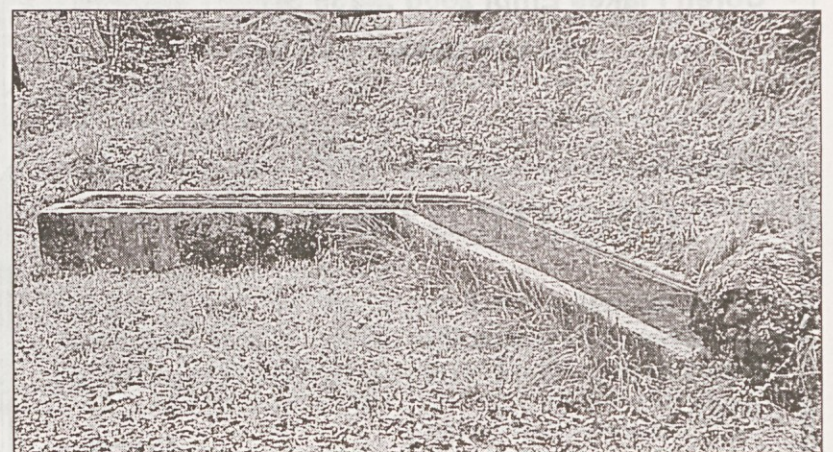
Vaški studenec

Notranjost cerkve

Kapelica

Napajališče

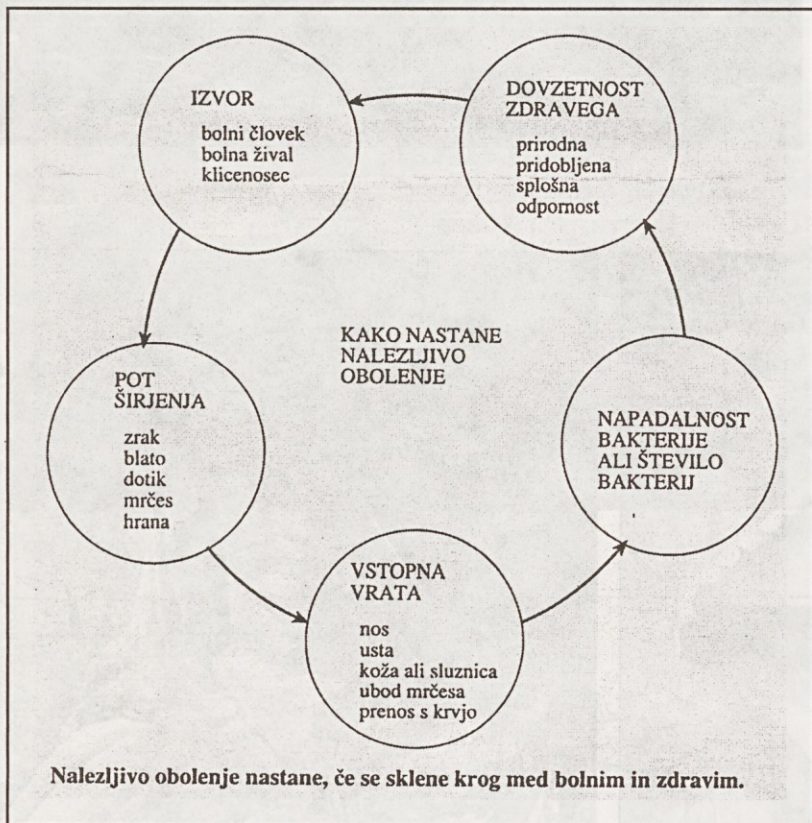

TEČAJ "HIGIENSKI MINIMUM"

VSE, KI DELAJO V PROIZVODNJI, PREDELAVI IN PROMETU Z ŽIVILI, OBVEŠČAMO, DA ZBIRAMO KANDIDATE ZA TEČAJ - TAKO OSNOVNI KOT OBNOVITVENI. TEČAJ BO ORGANIZIRAN TAKOJ, KO BO PRIJAVLJENIH VSAJ 25 KANDIDATOV. PRIJAVITE SE LAHKO V ZDRAVSTVENEM

DOMU ILIRSKA BISTRICA, NA TEL. 057141198 INT. 115.

CENA OSNOVNEGA TEČAJA JE 20000,00 SIT IN TRAJA 25 UR. OBNOVITVENI TEČAJ STANE 14400,00 SIT, TRAJA 10 UR. PREDAVANJA PA ZA OBA TEČAJA POTEKAJO V POPOLDANSKEM ČASU.

BALASTY d.o.o.

Diskont

Vilharjeva 24, Ilirska Bistrica

Tel.: 05/710-10-00

Fax: 05/710-00-01

S SVOJIMI POSLOVNIMI ENOTAMI:

PRODAJNI CENTER TRNOVO

tel. 05/710-10-00, ODPRT 8-21, NEDELJE 8-12

MARKET POD VRTI

tel. 05/710-06-61, ODPRT 7-20, OB NEDELJAH ZAPRTO

AGROTRGOVINA KOSEZE

tel. 05/71-44-526, ODPRTA 8-12 IN 15-19, OB SOBOTAH 8-13, OB NEDELJAH ZAPRTO

PE JABLANICA:

tel.: 05/ 7144530, ODPRTA 8-12 IN 16-19, OB SOBOTAH 8-12 OB NEDELJAH ZAPRTO

NOVA TRGOVINA:

PE PODGRAJE:

TEL: 05/787 02 50, odprta 8-12 in 16-19, OB SOBOTAH 8-13, OB NEDELJAH ZAPRTO

NAGRADNA IGRA S PRALNIM PRAŠKOM MEGA MAX DO NOVEGA PRALNEGA STROJA

Mega Max 3 kg 790 SIT

Tuna v rast. Olju, 185g...174 SIT

Lak za lase Malizia 495 SIT

Kava Minas Cremcaffe 500g...545 SIT

Vino Schardonnay Vipava 1 l...191 SIT

Sir Edamec...1090 SIT

Coren Flakes Embi 250g ...239 SIT

VELIKA IZBIRA SVEČ IN GRANILIJE.
Vabljeni!

OBVESTILO DOPISNIKOM

Vse dopisnike in tudi vse tiste, ki občasno kaj napišete obveščamo, da se je uredništvo časopisa odločilo, da ne bo več objavljalo prispevkov, ki so bili v enaki obliki že objavljeni kje drugje.

Uredništvo

TEDEN KARITASA 2001

Zadnji teden v cerkvenem letu ima že nekaj let posebno sporočilo: to je TEDEN KARITAS, ki ga zaključimo na prvo adventno nedeljo z NEDELJO KARITAS. V tem tednu želimo sodelavci Karitas na različne načine opozoriti na ljudi, ki potrebujejo našo pomoč, nagovoriti dobre ljudi, da darujejo materialna sredstva za ljudi v stiski in predstavljamo delo, ki ga v Karitas že opravljamo.

»ZASTONJ STE PREJELI, ZASTONJ DAJAJTE« je naslov letošnjega tedna Karitas in z njim želimo posebej opozoriti na prostovoljnost v Karitas, Cerkv in družbi.

Vsem dobrim ljudem ta naslov, ki je vzlet iz Matejevega evangelija ponuja vprašanje: »Kaj vse smo zastonj prejeli?« in nam sprašuje vest: »Kaj smo podarili?« Odgovori na obe vprašanji so različni.

Sodelavci Karitas se trudimo, da bi svoje darove in darove, ki so nam zaupani razdelili do vseh najmanjših in najbolj ubogih v naši župniji. Za to odgovorno delo je potrebno znanje in dobrota vsakega posameznika. Želimo, da bi delovanje Karitas ne izgubilo evangelijskega poslanstva ljubezni do bližnjega. OBLIKOVANJE IN VZGOJA ZA KARITAS sta naši stalni potrebi in obveznosti.

V naši župniji se sodelavci Karitas srečujemo vsako prvo sredo v mesecu. Prvi del srečanja oblikujemo ob odlomku iz Lukovega evangelija, ki ga ob primerni razlagi uporabimo za vzpodbudo pri delu v Karitas. Drugi del srečanja je pogovor in razdelitev konkretnega dela v tekočem mesecu. Informiramo se tudi o akcijah Slovenske in Škofijske karitas Koper in z njimi nagovorimo vse dobre ljudi za pomoč.

Preko celega leta so naše pozornosti deležni STAREJŠI, BOLNI IN DRUGAČE PRIZADETI na domovih in v Domu starejših občanov. Ob božičnih in velikonočnih praznikih se trudimo, da bi obiskali vse starejše, bolne in invalide v naši župniji. Starejšim podarimo svoj čas, ko jih obiščemo, podarimo voščilnico in skromno darilce. Dvakrat letno organiziramo srečanje za starejše, bolne, invalide. V oktobru povabimo

starejše in bolne k sveti maši v župnijsko cerkev, v juniju pa smo zaključili pastoralno leto s sveto mašo na Brač. Na to srečanje smo povabili invalide, bolnike. Po sveti maši se ob vsakem srečanju posladkamo z dobrotami, ki jih pripravijo gospodinje, poklepetamo in zapojemo. Ob teh srečanjih nam pomagajo tudi mladi, skavti, pevci in svojci starejših, bolnih, invalidov, ki jih pripeljejo na srečanje.

V Domu starejših občanov smo sodelavci Karitas pogosti obiskovalci. Že nekaj let se dobivajo oskrbovanci s sodelavko pri molitvi v domski kapeli. En dan v tednu jim sodelavka popestri z igranjem harmonike in skupnim petjem. V letošnjem letu se trudimo, da bi oskrbovance nagovorili za večji obisk svete maše ob prvih petkih v mesecu, katere se udeležimo tudi sodelavke Karitas in pomagamo slabše pokretnim do bogoslužnega prostora. Vse oskrbovance obiščemo ob praznikih z voščilnico in darilcem. Ob pomoči sodelavcev jih obišče Miklavž, otroški pevski zbor pa ob materinskem dnevu. Ob tem skupnem obiskovanju se ljudje med seboj spoznavamo in sodelavci obiskujejo oskrbovance tudi osebno.

DRUŽINAM V STISKI pomagamo na različne načine. Redno mesečno pomoč v obliki paketa hrane in obleke po kriterijih pravilnika za materialno pomoč prejema 21 družin in 9 posameznikov, ki ga pridejo iskat v skladišče Karitas. 6 družinam in 9 posameznikom peljemo pomoč sodelavci na dom. Hrano, ki jo razdelimo prejmemo preko Škofijske karitas, ki jo kupi, iz darov zbranih v akcijah v tednu Karitas.

V sodelovanju s Slovensko in Škofijsko karitas organiziramo letovanje družin v Portorožu. Letos se ga je udeležila ena družina s tremi otroki. Štirje otroci so letovali v Portorožu na letovanju SMEH 2001.

Začetek šole je velika obremenitev za vsako družino. »DA BO KORAK V ŠOLO VESEL« je akcija Karitas ob začetku šolskega leta. V letošnjem letu smo pomagali z zvezki 60 otrokom iz 27 družin in z bonom v vrednosti 5.000,00 SIT 15 otrokom iz 6 družin.

V projektu Škofijske karitas POSVOJITEV NA DALJAVO imamo

vključene darovalce in prejemnike pomoči že vrsto let. To pomeni, da se družina ali posameznik zaveže, da bo za določen čas prispeval mesečno 5.000,00 sit za določenega otroka.

Sodelavci Karitas poznamo tudi stiske v sosednjih državah. V času po vojni v Bosni pomagamo Škofijski karitas Banja Luka. Sredstva za to škofijo zbiramo v postni akciji »STREHA NAD GLAVO«. Naša župnija je prispevala ob zbiranju gradbenega materiala, rabljenega pohištva in peči. V šolskih počitnicah je Škofijska karitas organizirala uspešen delovni tabor mladih, v katerem so pomagali pri dokončanju stanovanjske hiše materi s prizadeto hčerko.

V cerkvi in tudi v medijih velikokrat slišimo, kako nas Karitas nagovarja za pomoč ljudem v stiski. Za lajšanje stisk potrebujemo darove dobrih ljudi. Pri Karitas smo veseli darovalcev, ki se odločajo za darovanje za daljše časovno obdobje. Takšno darovanje nam ponuja program »NAMENSKA POMOČ«. Posameznik se odloči, da bo daroval za Karitas 500,00 sit mesečno. Dar lahko nakaže vsak mesec, lahko štirikrat, dvakrat ali enkrat letno. Karitas vam ponudi tudi možnost izbire komu boste pomagali z vašim darom: socialno ogroženim družinam, starejšim, bolnim, otrokom in šolarjem, materam in otrokom v stiski, beguncem, tujcem, potrebnim v tujini ali pa prepustite odločitev Karitas, da uporabi dar za najbolj potrebne. Zgibanke, ki jo lahko dobite v cerkvah ali pri sodelavcih Karitas vam ponuja možnost osebne odločitve za ta program.

BOG LONAJ, če ste se odločili za takšno pomoč.

V tednu Karitas vas vabimo, da spoznate naše delo in nas osebno obiščete v četrtek 29. novembra med 9. in 11. uro in med 15. in 18. uro v pisarni Karitas Jurčičeva 29a na DAN ODPRTIH VRAT.

Zvečer ob 19. uri pa vas vabimo v župnišče Jurčičeva 29 na predavanje gospoda Slavka Rebca VZGOJNI MODEL ZA PROSTOVOLJNO DELO.

Božidara Česnik

OPTIKA

Gregor Primc

Gregorčičeva 9, Ilirska Bistrica

Tel.: 05/71-00-510

**Sprejemamo
naročila za
okulistične
preglede
na telefon
05/71-00-510**

RIBARNICA

Agata Valenčič s.p.

Titov trg 8, Ilirska Bistrica

tel.: 05/71-45-746

**OD TORKA DO PETKA
DNEVNO SVEŽE RIBE!**

URNIK

ponedeljek in sobota
8 - 12torek, sredo, četrtek in petek
8 - 12 in 14 - 17FIZIOTERAPIJA
IN TRGOVINA

Rozmanova ul. 1

6250 Ilirska Bistrica

TRGOVINA - tel./fax.: 05/710-12-56

FIZIOTERAPIJA - tel.: 05/710-12-55

* ORTOPEDSKA OBUTEV
* MERILNIKI
KRVNEGA PRITISKA
* INKONTINENČNI PROGRAM
* NOGAVICE ZA KRČNE ŽILE
* VSI OSTALI
ORTOPEDSKI PRIPOMOČKI

Vrnimo se še nekoliko na obrambni zid Claustra Alpium Iuliarum. Zakaj je tako pomemben? Zato, ker je v tistem času delil "civilizirani" svet

rimskega imperija-Italijo, od "barbarskega" dela rimskega cesarstva - provinc Ilirije, Panonije in Dalmacije, ker je kasneje v srednjem veku ločeval zahodno frankovsko državo od vzhodne, ker je skoraj ves čas, vsaj na našem območju predstavljal mejo med Goriško, kasneje Kranjsko, in Hrvaško ter končno zato, ker v svojem delu med Klano in Prezidom predstavlja narodnostno mejo med slovenskim in hrvaškim prebivalstvom.

V času narodnega prebujanja v bivši Avstroogrski monarhiji je ta obrambni sistem zelo zgodaj postal orožje v rokah italijanskih nacionalistov, ki so s svojimi raziskavami konec XIX. stoletja poskušali dokazovati svojo zgodovinsko mejo na njegovih temeljih. Da je res bilo tako, nam še najbolj ilustrira pasus iz pisma Domenica Manzoni iz Kopra Tomasu Lucianiju v Trst 12. marca 1880 v zvezi z izkopavanji prazgodovinskih ostankov v Osapski jami "... za prazgodovinska izkopavanja uporabi Marchesettija (Italijana) in ne Klodiča (Slovenca), za boga! Slednji je fanatičen panslavist in sposoben škoditi..... Prav tako se ne obračaj na župana iz Doline; tudi ta je opasen! Enako tudi učitelj iz Ospa...Vsi ti bi mogli vaščane prepričati, da je naša arheološka ekipa skupina italijanskih vohunov...."

Najučinkoviteje so to storili z arheološkimi raziskavami ob koncu prve svetovne vojne. V letih 1918-1920 je po nalogu takratne italijanske vlade ta rimski obrambni sistem ob pomoči vojaških enot raziskoval Gariboldi, odnašal izkopane kamne in na njihovo mesto postavljaj nove spomenike. Izsledke teh raziskovanj so v veliki meri uporabljali italijanski pogajalci, ki so na ta način v svojih predlogih premikali meje med Jugoslavijo in Italijo in skoraj uspeli doseči, da je rapalska meja šla v večjem delu po dva tisoč let starem zidu, imenovanem Claustra Alpium Iuliarum. Marsikje so potek tega obrambnega sistema tudi uničili, ker so postavili na njegovem mestu betonske bunkerje, obrnjene proti sovražni Jugoslaviji.

Danes bi lahko trdili, da pri nas ponovno zapiramo to mejo s sodobnimi sredstvi da ne bi "barbarski" prebežniki vdrali v "civilizirano" zahodno Evropo. Človek bi pomislil, da je to mogoče tudi prav, saj nas bodo priključili "civiliziranem" delu Evrope, katere del se počutimo. Nobene garancije pa ni, da ne bomo kot Praetentura Italiae et Alpium v času Rima, ali Vojna krajina v času Avstrijskega cesarstva, le "sanitarni kordon" tej Evropi.

Vrnimo se zopet v preteklost. Prva tri stoletja, ko so bili naši kraji na vzhodni meji Italije so bila gotovo zelo razburijiva tudi pri nas. Kaj se je v

VOJNE IN MIGRACIJE V ČASU RIMLJANOV IV.

PRESELJEVANJA LJUDSTEV

Na zemljevidu, je označena druga linija rimskega limesa. Dejstvo je, da ta strokovno nikoli ni bila potrjena, čeprav se pojavlja v strokovni literaturi od sredine devetnajstega stoletja. Prvi jo omenja italijanski zgodovinar Kandler.

resnici dogajalo s prebivalci naših krajev skoraj ne zasledimo v literaturi, lahko le sestavljamo delčke v mozaik zgodovine.

Vsakoletne vojne pohode pred začetkom našega štetja smo že omenili. Velik upor med panonskimi Dajzidijati v osrednji Bosni okrog Sarajeva se je začel pod vodstvom Batona leta 6 n.š.. Kot piše Veley, je Baton zbral okrog 200.000 pešakov in 9.000 konjenikov. Rimski cesar Tiberius je s svojo vojsko, ki je bila takrat na območju okrog sedanjega Dunaja z glavnino svoje vojske krenil proti Sisku, z dvema legijama pa preko Emone, Akvileje in Trsata. Glavne bitke so v naslednjih letih potekale okrog Siska in Fruške gore. Šele leta 9 so zatrla ta upor, ko je preko Istre in Gorskega Kotarja v smeri proti Liki prihitel na pomoč vojskovodja Germanik.

V letih 68 in 69 je potekal v okolici Ogleja velik spopad med dvema rimskima cesarjema. Porenške legije so tega leta oklicale za vladarja Avla Vitelija, pretorijanci v Rimu pa Salvija Otona. Vitelij je vdrl v Italijo, Oton pa je zbiral sile v okolici Ptujja in Dalmaciji. Slednje so ponovno pustošile naše kraje na poti v Oglej, kje je bil glavni spopad. Končno so Vitelijeve sile porazile Otonovo vojsko pri Cremoni. Bojev pa še ni bilo konec. Vespazijan je istega leta porazil omenjenega Vitelija predvsem s pomočjo legij iz Dalmacije, ki so ponovno zasedle Oglej in so se jim pridružile enote v vsej Panoniji in Istri.

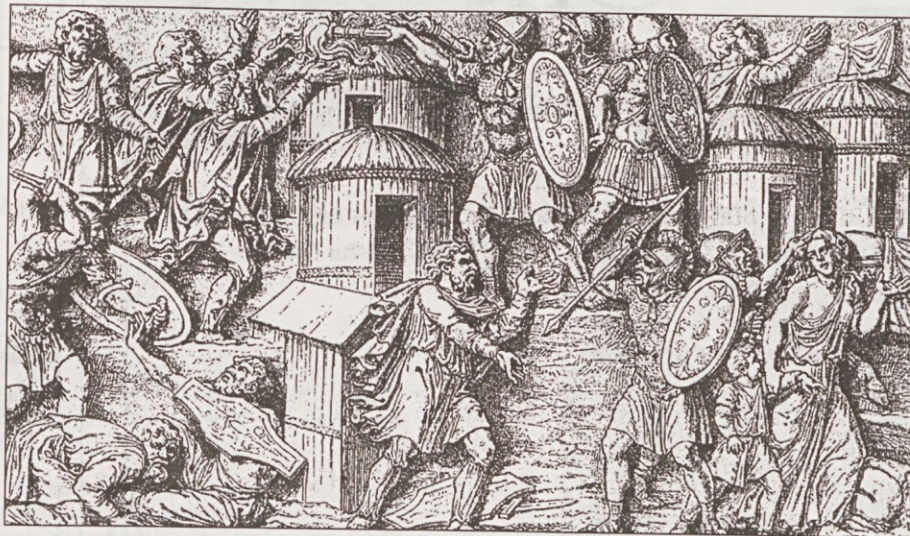
Preko Donave so ves čas vdrala v rimsko cesarstvo nova in nova plemena. leta 166/67 so tako napadla Oglej prva plemena Langobardov in Obijcev in plenila po njegovi okolici, zato je bila ustanovljena Praetura Italiae et Alpium, ki je ovsegala ozemlje

od Čedadada do Trsata in Celja. Očitno je bil to čas, ko so začeli graditi obrambni limes in posamezne utrbe za varovanje cest tudi v naših krajih.

Napadi in velika umrljivost zaradi kolere so imeli za posledico veliko depopulacijo v severni Italiji in Istri, torej tudi v naših krajih. Očitno je v tem obdobju prišlo do velike spremembe

Na okrogli mizi Svetovnega slovenskega kongresa sta sodelovala tudi Predsednik vrhovnega sodišča Slovenije gospod Mitja Deisinger in nekdanji predsednik hrvaške komisije za meje akademik Davorin Rudolf. Deisinger je Rudolfa opozoril, da bo Slovenija leta 2003 članica EU, naslednje leto bo sodelovala na volitvah v Evropski parlament in bo tedaj vprašanje meje s Hrvaško vprašanje Bruslja. To bo ena najbolj zaščiteneh meja v Evropi, morda jo bo varovala celo evropska policija. (glej Primorske novice, 28.9.2001 in Sobotna priloga Dela 6.10.2001)

prebivalstva in prvih večjih migracij tudi v naše kraje po zmagi Rimljanov nad Japodi. Kvadi in Markomani so skupaj z Viktuiali zahtevali dovoljenje, da se naselijo v rimskih provincah. Cesar Mark Antonij je po vojnah s temi ljudstvi dal dovoljenje za naselitev Markomanov celo v severni Italij in Istri, kar pomeni, da se je etnična struktura prebivalstva po markomanskih vojnah tudi pri nas bistveno spremenila.

Boj Rimljanov s prodirajočimi barbari. Slika je vzeta iz knjige Martina Bavcerja: Zgodovina Norika in Furlanije.

Zgodovinski viri poleg tega poročajo, da so zaradi težkih ekonomskih razmer pobegli domačini in nezadovoljni odbegli sužnji v naših krajih organizirali velike razbojniške skupine. Tako zasledimo zapis, da se je cesar Mark Avrelj ob vdoru Kvadov in Markomanov leta 169 v Vzhodne Alpe s pozivom obrnil nanje in "iz razbojnikov Dalmatije in Dardanije naredil vojake." Domnevajo, da je tedaj precej velika skupina dalmatinskih roparjev delovala na našem ozemlju, in sicer na odseku ceste med Oglejem in Trsatom.

S postavitvijo obrambnega limesa pa je rimska vojska razvila tudi posebno taktiko bojevanja na meji X. province. Vojnoobrambne prednosti področja so bile v njegovi slabi poseljenosti in kraškem svetu brez vode, saj je bil tako sovražnik obsojen na lakoto in žejo. Poglavitna poteza v taktiki je bila obkoljevalni manever, ki je odrezal napadalca od preskrbe, predvsem vode, onemogočil komuniciranje in drobil enote. Tako razdrobljenega nasprotnika so v gozdovih Snežnika in Javornika uničevali z zasedami, bočnimi napadi in napadalce so prignali v bližino obzidja v smrtonosni doseg metalnih orožij - katapultov.

Omenili smo že, da so spomladi leta 270 po cesti, ki je vodila iz Trsata v notranjost Italije Alamani in Jutongi požgali utrbo, ki so jo Rimljani gradili

smeri pohode Kvadov in Sarmanov, ki so ropali in požigali mesta po sedanji Srbiji, Hrvaški, Dalmaciji in Istri.

Rimskih izkopanine iz tretjega stoletja je pri nas zelo malo. Predvsem so to bakreni novci, posamezne najdbe pa so časovno dokaj točno opredeljive. Najbolj značilna je zbirka novcev, ki so jo našli med obema vojnoma pri gradnji ceste proti Sviščakom. V zbirki, ki jo hrani družina Bilek, je namreč 31 bakrenih novcev. Petnajst novcev iz te zbirke je bistriški poznavalec gospod Franc Poklar postavil v čas cesarjev Galiena (253-268), Claudija II Goticusa (268-270) in enega v čas cesarja Kvintilija (270). Torej gre za najdbo iz obdobja, ko je bila porušena utrba na Pasjaku. Ali to pomeni, da je bilo takrat še živo naselje na Gradišču nad Trnovim, da so mogoče Alamani in Jutongi prodirali tudi skozi bistriško dolino, ali pa so to le izgubljeni novci rimskih vojakov, ki so skozi naše kraje poskušali zadržati prodirajoča plemena?

Naslednji večji pohod in ropanje po naših krajih so povzročila gotska in alanska plemena pod vodstvom Alateja in Safraka v letu 378, ko so tudi požgala Ptuj in Stridon. Naslednje leto so pustošile Alarihove enote po ozemljih v okolici Ajdovščine in Istre. Posledice so bile hude. Iz zapisov je izginil Stridon. Zasledimo ga samo še v zapisih iz leta 397, ko je sv. Hieronim poslal svojega brata, da bi prodal podirajočo se očetovo posest. Tudi bistriške najdbe kažejo poseljenost v tistem času. Na Gradini nad Il. Bistrico so Eva in Marko Gorišek ter Simon Milavec našli tri novce iz 4. stoletja. Ali je šlo za slučajno najdišče ali pa so novci iz kakšno od utrb ali podeželskih prebivališč, ne vemo.

Spor z Gotsko-alansko zvezo so Rimljani uspeli ustaviti šele konec stoletja, vendar so Alarihovi Goti že leta 401 prvič prodrli v zahodnorimsko cesarstvo. Čeprav so se kmalu umaknili, so bili pri nas ponovno v letih 409-410, ko so se utaborili pri današnji Ljubljani in ropali po vsej provinci Juliji in Istri. Po tej preselitvi je premirje med Rimljani in Goti ter Huni trajalo do Atilovega pohoda v Italijo leta 452.

Obramba v tem času je bila vojaško organizirana za pokrivanje teritorija s tremi graničarskimi legijami na območju osrednjega prehoda preko Hrušice, južno, pri nas torej, pa je bila formirana trsatska vojna oblast (Liburnia Tarsaticensis), ki je vključevala območje Reke, Gorskega Kotarja ter kvarnerske otoke in Istro. S prenosom uprave je postal široki pas vzdolž Limesa vojaško območje z vsemi potrebnimi vojno-strateškimi lastnostmi, lastnimi preskrbovalnimi postojankami, pašniki in njivami. Kraji pri nas, so se tako spremenili v poznogotsko vojno krajino.

K Atili se bomo vrnili po novem letu. V naslednjem prispevku, ki pada v božični čas, bomo spregovorili o verovanjih prebivalcev naših krajev in prihodu krščanstva v naše kraje.

GOZDOVNICE IN GOZDOVNIKI NA JESENOVANJU V ČRNEM DOLU

Prav nobene šolske počitnice ne gredo mimo, ne da bi se taborniki rodu Snežniških ruševcev odpravili na kakšno akcijo, izlet ali kaj podobnega. Tako je skupina gozdovnikov in gozdovnic, v starosti od 11 do 14 let, skupaj z vodniki preživela 5 sončnih, a hladnih, vendar nadvse čudovitih jesenskih dni v prijetnem objemu snežniških gozdov. Ker je v tem času na nadmorski višini 1000 metrov precej hladno, smo za domovanje namesto šotorov, kakor je to običajno, izbrali taborniško kočjo.

Na jesenovanje smo se s polno taborniško opremo, lično zloženo v nahrbtnike, odpravili kar peš in to ne po glavnih poteh, temveč kakor se za

Iz poti v Črni dol nekje pod Milanjem.

Gozdovniki pri postavljanju dvignjenega ognjišča.

tabornike spodobi po stranskih, manj znanih in vendar najkrajših poteh. Tako je naša pot vodila mimo Gradišča, Trnovskega studenca, Trnovske bajte, po Trnovski cesti, dokler po 5-ih urah hoje naposled nismo zavili na gozdno vlako in prispeli v Črni dol.

In kaj vse smo počeli na jesenovanju? Že prvi večer smo izkoristili za večerne igre, med katerimi je bila najbolj priljubljena »branjenje trdnjav«, kjer se otroci razdelijo na dve ekipi, ki branita svoj tabor, s tem da čuvata blago (jabolka ali kaj podobnega) ter napadata sosednji tabor. Cilj igre je nasprotni ekipi ukrasti vse blago. Seveda se pri tem ne uporablja svetilk, do izraza pa pridejo tako fizične (skrivanje, plazenje) kot taktične spretnosti posamezne ekipe. Naslednji

za pripravo jedi, kurišče, ležalnik, bivak iz naravnih materialov... Poudariti je treba, da so gozdovniki in gozdovnice sami sodelovali pri pripravi skupne hrane, večkrat pa so pripravili tudi kaj posebnega, recimo jurčke na žaru, frape iz banan, pečene kostanje in podobne dobrote. Verjetno največje presenečenje za udeležence jesenovanja se je zgodilo v noči iz nedelje na ponedeljek. Ob približno 2.30 smo vodniki zbudili nič hudega sluteče tabornike ter se skupaj z njimi pognali na nočni pohod od Črnega dola do Črne drage. Tu smo še v trdni temi postavili ognjišče ter nabrali dovolj kuriva, ki nam je služilo za ogrevanje do prvega svitanja. Noč je bila zelo hladna, s seboj pa smo vzeli samo najnujnejšo taborniško opremo, to je, nekaj hrane, pijače, svetilke in

šotorska krila. Slednja so nam služila kot podlaga za spanje in odeja obenem. Ko so prvi sončni žarki že osvetljevali bližnji Planinc in okoliške hribe, smo se prebudili, pozajtrkovali ter pot nadaljevali preko Sviščakov mimo Jelenjih dolin do Črnega dola. Naslednje dni smo izkoristili za učenje in obnavljanje tem iz orientacije, topografije, osnov preživetja v naravi, nekateri udeleženci pa so se udeležili tudi krajšega orientacijskega tekmovanja. Med drugim smo se učili risati skico minskega polja, ki smo ga morali tudi prehoditi, ocenjevali pa smo tudi razdalje, kar nam pride zelo prav pri risanju skic terena. Obnovili smo tudi merjenje azimutov in razdalj s pomočjo kompasa in ostalih pripomočkov. Seveda smo popoldanski počitek večkrat izkoristili tudi za kakšno tekmo v nogometu.

KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA

Iva Dujmovič s.p.

Kosovelova 1a, 6250 Ilirska Bistrica
Tel.: 05/757-10-92, GSM: 041/249-007

URNIK

PONEDELJEK - PETEK

9-17

KOSILO 12-12³⁰

**SOBOTA - NEDELJA - PRAZNIKI
ZAPRTO**

Tudi jurčke na žaru smo, tako kot vso ostalo hrano, pripravljali na ognjišču.

Jesenovanje smo zaključili v sredo, vendar dela, vsaj za nekatere, še ni bilo konec. Takoj po odhodu otrok smo se vodniki skupaj z ostalimi grčami in popotniki našega rodu pridružili delovni akciji, ki je bila namenjena

vzdrževalnim delom na koči, spravi lu drv ter delni preureditvi notranjosti kočje, ki smo jo opremili z nekaj novimi kosi pohištva.

Za RSR,
Gregor Kovačič - Kovo

Ognjišče »triangel« je zlasti priročno za kuhanje tekočih obrokov (čajev, juh, enolončnic, ...).

OSCAR

ELEKTROTRGOVINA IN SERVIS

MAISTROVA 17, 6250 ILIRSKA BISTRICA

☎ 05/71 41 101

**V mesecu decembru
Vam nudimo 5-10% popust
za gospodinjske aparate.**

Se priporočamo!

NAROČILNICA

Snežnik

Kot naročnik imate, z redno plačano naročnino:

- pravico do brezplačnega, enega malega oglasa, za vsako številko časopisa in
- 30% popust pri naročilu osmrtnic in zahval.

Naročilnico pošljite na naslov: Časopis Snežnik, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, po faksu 05/71 41 124, lahko pa tudi po telefonu na št: 05/71 00 320 ali na elektronski naslov: ga-commerce@siol.net

IME IN PRIIMEK

NASLOV

POŠTA

DATUM

PODPIS

Suma inženiring d.o.o.

PROIZVODNJA KOVANIH ELEMENTOV,
IZDELAVA OGRAJ, REŠETK IN VRAT PO NAROČILU
tel.: +385(0)5/714-15-04

OIC Trnovo

Vilharjeva cesta 47, 6250 Ilirska Bistrica
tel/fax: 05/71-41-362

Leona in Lili sta ljubki štirimesečni, pritlikavi, japonski, levje-glavi zajčiči, ki čakata na dobre, skrbne lastnike v Tukano zoo in vrtnem centru v Ilirski Bistrici. Če ste se odločili za nakup te mehke, kosmate, puhaste stvarce z navihanim noskom in dolgimi ušeski si morate najprej odgovoriti na nekaj ključnih vprašanj, saj hišni zajčki ne zahtevajo nič manj pozornosti in odgovornosti kot drugi, večji, hišni ljubljenci; psički in muce. Zajčki so popolnoma odvisni od svojega gospodarja, tako znotraj kot tudi zunaj, na vrtu, saj nimajo tako razvitega ostrega instinkta, občutka za strah in hitrih nog kot njihovi sorodniki v divjini.

ZAJČEK, HIŠNI LJUBLJENČEK!

Ali so zajčki dober hišni ljubljenci? Zakaj bi izbrali ravno njih? kakšne so slabosti in kakšne prednosti?

V njih se kratko malo lahko zaljubite na prvi pogled, vendar! V primerjavi s psom zajčki se zdaleč niso tako pametni. Ne naučijo se pasjih trikov in vragolij, ne pozdravijo nas z lajanjem in švigajočim repkom. Po drugi strani pa so zajčki tihi, čisti in

zahtevajo manj nege. Umivajo se pogosteje kot muce in jih zato ni potrebno kopati. Za pasje pričeške pa lahko napravimo pravo bogastvo! Ne skačejo na goste, ne mendrajo maminih rož in ne kakajo na sosedovo trato. Mogoče niso naboljši nadomestek za psa, ki je nepogrešljiv na gozdnih sprehodih, ob zasneženih večerih in na morju lajajoč na spenjene valove, vendar so ljubki, srčkani in polni zajčjih vragolij, lažje obvladljivi in prostorsko nezahtevni. V primerjavi z hrčki in morskimi prašički so večji in zato bolj primerni za pestovanje, česanje, ljubkovanje...vzdrževani v primernem okolju, pravilno hranjeni in oskrbovani doživijo tudi do 10 let in več i izrednih razmerah.

ZAJČJE PREHRANJEVALNE NAVADE!

Kaj pravzaprav zajčki jedo? Kaj smejo in česa ne smejo?

Zelje, ohrovt in zelena solata in veliko, veliko, veliko korenčkov, kot zajček Dolgoušček iz risanke!!!! Tako misli vsakdo od nas, vendar NE DRŽI! Nutricisti mislijo drugače. Tako kot ljudje tudi zajčki potrebujejo usklajen obrok. Za-to najbolj primerni so krekerji z zelenjavo in sadjem, ki so

ZAJČKI ... KOT HOBBY!

združen in slastna poslastica iz žitaric in semen najboljše kakovosti. Ker so zajčki izrazito rastlinojedi zahtevajo raznolik obrok s katerim si lahko zagotovijo zadostno količino beljakovin, vlaken, pepela, vitaminov, natrija, vlage...Popolna hrana Hobby VIT zagotavlja lahko prebavljivo in uravnoveženo hrano z dodatkom rožičev, lucerne, kroketov in koruze. Poslastice iz zelenjave so popolna hrana, saj vsebujejo posušeno korenje, por, pertešilj in potrebne minerale.

Poleg hrane je zajčku potrebno zadovoljiti potrebo po glodanju. Solni

in mineralni kamni za glodalce poleh zaščite, nege in učvrstitve zobovja nudijo tudi vse življensko potrebne minerale. Pomembna je tudi dopolnilna hrana za glodalce, vitaminski granulati, ki preprečuje avitaminozo, jača obrambni mehanizem in daje dlaki sijaj.

In na koncu je tu še voda.

NAKUP!

Če ste se torej odločili za nakup še nekaj nasvetov pri izbiri. Vedno izberite dobro hranjenega zajčka z bistrimi očmi in suhim noskom.

Izogibajte se tistih, ki se tiščijo v kot in ne kažejo nikakrnega zanimanja za vas, saj so zajčki po naravi pravi mali radovedneži. Preverite notranjost tačk, s katerimi si zajčki brišejo prehlajene noske, ki mora biti čista, suha in puhasta, saj v nasprotnem primeru kaže na znake obolenja.

Zajčji iztrebki so vedno trdi in suhi. Uhlji čisti brez gnojnih krast.

ŠE NASVET O BIVALNEM PROSTORU!

Zajček se lahko prosto sprehaja po hiši, stanovanju ali vrtu. Vendar, dejstvo je, da je glodalec in predstavljajte si kaj lahko naredi iz noge Marlesovega stola. Tu z elektro napeljavami si lahko postreže. En napačen vgriz in potrebovali boste novega zajčka. Spust po strogim nadzorom! Zagotovite mu težko kovinsko ali keramično posodo za hrano, saj jo bo v nasprotnem primeru pojedel za desert. In tudi igrače! Zajčki obožujejo kotrljajoče pločevinke in škatle na

katero lahko skačejo.

Za vse dodatne informacije se obrnite na Tukano PE Ilirska Bistrica

Dom na Vidmu vsak dan od 10-18, sob od 8-13.

ilirija
trgovina, d.d.

OTVORITEV NOVEGA TEHNIČNO TRGOVSKEGA CENTRA

Vojkov drevored 28
Ilirska Bistrica
četrtek, 29. 11. 2001

VELIKA NAGRADNA IGRA

V A B L J E N I !

Snežnik

Časopis Snežnik je nestranski časopis, ki izhaja na območju občine Ilirska Bistrica. Cena izvoda je 250,00SIT.

Naslov uredništva:

Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, tel. 05/71-00-320, fax. 05/71-41-124 e-mail: ga-commerce@siol.net

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović
Izdajatelj: "GA Commerce" d.o.o. Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica

Glavni in odgovorni urednik: Borislav Zejnullović

Urednica: mag. Milena Urh
Uredniški odbor: Laszlo Balazs, Vladimir Čeligoj, Dimitrij Grlj, Maksimilijan Modic, Ksenija Montani, Danilo Pugalj, Joško Stegu, Ivica Smajla, Jožef Šlenc, Igor Štemberger in Heda Vidmar.

Strokovni sodelavec: Bojan Oblak

Tehnični urednik: Raymond Fabjanič
Slika v glavi: Fotografija - Hinko Poročnik
Oblikovanje - Romeo Volk

Tisk: Grafični Atelje, Alma Zejnullović s.p.
Naklada: 1300 izvodov

Nenaročenih člankov ne honoriramo.
Rokopise in fotografije vračamo.

Na podlagi zakona o DDV sodi časopis med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8%.
Javno glasilo Snežnik je vpisano v Evidenco javnih glasil, ki jo vodi Ministrstvo za kulturo RS pod številko 1679.

NOVOSTI IZ BILTENA PARK SNEŽNIK

INFORMACIJE

RAZVOJNI PROGRAM REGIJE

Knjiga o narodnem parku

Septembra je izšel žepni vodnik avtorjev Teje Lukan-Klavžer, Martina Solarja, Antona Ramovša in Petra Skoberneza z naslovom Triglavski narodni park. Avtorji so zbrali številne zanimivosti o slovenskem narodnem parku - o nastanku, Soški fronti, mnogih značilnostih površja, voda, podnebja, rastlinstva in podobno. Zagotovo so zanimive tudi informacije o planinah, planinskih kočah in možnostih rekreacije. Vodnik opisuje 48 naravnih lepot in 24 kulturnih spomenikov. Dopolnjuje ga zložljiv zemljevid z vrisanimi znamenitostmi. Vodnik je založila Založba Mladinska knjiga.

Razvojni programi

Notranjsko-kraška regija pripravlja svoj regionalni razvojni program. V delavnici Naravni viri in okolje (25. oktobra 2001 v Pivki) so posebno pozornost posvetili tudi Regijskemu parku Snežnik.

Informacijski telefon in elektronski naslov

Seveda vas še vedno vabimo, da se z mnenji in vprašanji obrnete na informacijski telefon 041 38 78 32 ali nam pišete na elektronski naslov breda.ogorelec@gov.si. Naslov naše spletne strani je www.sneznik.org.

Za vse modele Megane Air klima zastoj in 200.000,00 SIT popusta ob zamenjavi staro za novo.
Za Twingo in Thalia 60.000 popusta.

RENAULT
AVTOSERVIS
Smrdelj Valter s.p.

6250 Ilirska Bistrica, Bazoviška 44
Tel.: 05/71-00-760, Fax: 05/71-00-761

Ugodna
ponudba
jeklenih
platišč
do 25%
popusta!

Avtoplašči po akcijskih cenah
* Sava Eskimo
* Goodyear Winter
* Michelin
* Kleber
Za plačilo z gotovino 15% popusta!

Dom na Vidmu
Gregorčičeva 2, Ilirska Bistrica
tel. 05/71-41-344

ODPRTO: od ponedeljka do sobote od 10.00 do 21.00

VIDEO TOP 10 VHS

1. ŠESTI DAN znanstvena fantastika
2. CELICA thriller
3. DOKAZ ŽIVLJENJA thriller
4. NJENI TASTARI komedija
5. NEZLOMLJIVI thriller
6. ZELENA MILJA drama
7. MOŽJE ČASTI thriller
8. ZAČARAN komedija
9. VERTIKALA SMRTI akcija
10. PREŽEČI TIGER, SKRITI ZMAJ akcija

POSOJAMO TUDI FILME NA DVD - PREKO 200 NASLOVOV!

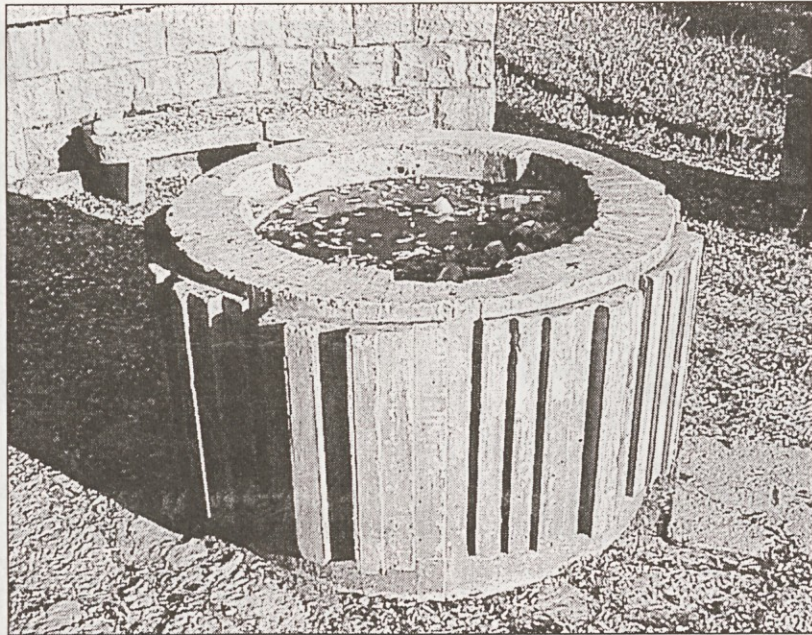

FONTANA V VOJKOVEM DREVOREDU

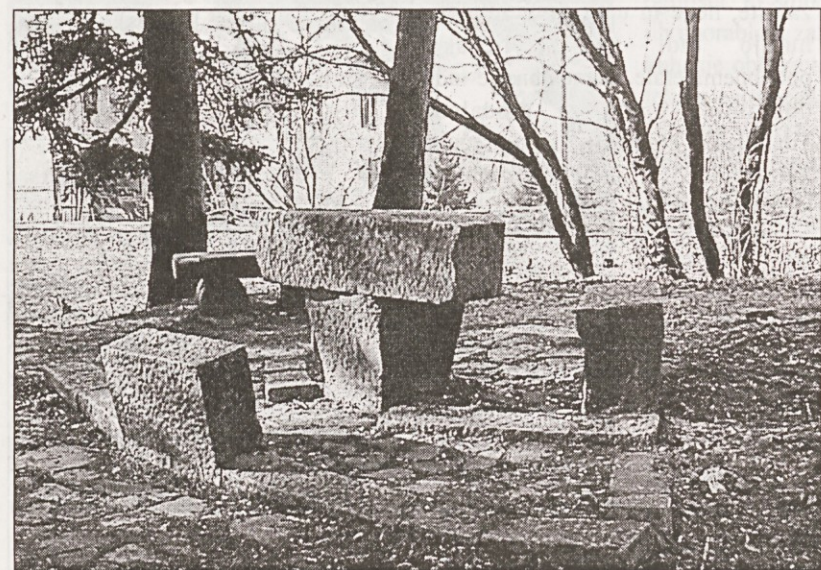
Iniciativa Turističnega društva Ilirska Bistrica, da bi na Trgu maršala Tita postavili fontano kot opomnik, da leži kraj ob vodi, tem bogatem viru življenja, je gotovo zanimiva. Le kako je mogoče, da do danes še nihče ni pomislil na to? Kakšno fontano torej? No, temu bomo posvetili nekaj misli v naslednjih številkah. Pregled bomo začeli bolj pri koncu.

Ali veste, kdaj je bila v Bistrici postavljena zadnja "pomembnejša" fontana? Ne? To je bilo davnega leta 1970, ko je Bistrica drugič gostila vsedrjavno proslavo Prekomorskih brigad. Prvič, ko je imel takratni drugi mož države Aleksandar Ranković svoj zadnji javni nastop, smo bili ob Triglav na kostnici, čez par let pa še ob plamenico.

Ko so se odločali, kje postaviti Spomenik prekomorcem, je padla

Najmlajša bistriška FONTANA kaže zelo žalosten pogled. Jo bo kdo počistil in pripravil na zimo?

Deli Triglava s stare kostnice so končali v Kindlerjevem parku. Ko so jih postavili pod daljnovid, so tvorili prijetno zbirališče. Kaj pa danes?

odločitev, da je za to najprimernejši Brinškov hrib. Ureditev spominskega parka na Hribu svobode so zaupali arhitektki gospe Baraga in kiparju gospodu Lenassiju. Kompleks sta si zamislila kot neporaščeno parkovno ureditev (le kaj iščejo na njej kasneje zasajena drevesa), vidno z vseh cestnik

smeri, ki vodijo v bistriško dolino. Moteče pri tem pa je bilo dejstvo, da je imela Bistrica tedaj že dovolj mogočen Spomenik padlim borcem v Vojkovem drevoredu. Ker je šlo za pomembno politično akcijo, pomislekov ni bilo. Porušimo stari spomenik in ga porabimo za vhod k novemu. Rečeno

storjeno. S kostnico na vrhu ni bilo problemov. Motila je le plamenica ob vnožju. In rešitev je bila tu. Namesto plamenice smo dobili FONTANO. Primerno umeščena je zapolnila spodnjo ploščad in dokler je voda tekla, smo imeli poleti otroci zabavo, ker smo lahko čofotali po vodi in starejši tudi, ker so se lahko osvežili. Pozimi pa smo uživali v ledu, ki se je običajno razlezel do ceste, saj je upravljavec prevečkrat pozabil jeseni pravočasno zapreti vodo.

Ko smo že pri tej najmlajši bistriški fontani, velja ob pripravah na otvoritev novega spomenika TIGRU na Hribu svobode, tej bistriški spomeniški lokaciji, opozoriti, da bi bilo primerno da zdajšnja občina uredi že obstoječi spomenik, če že namerava tam postaviti novega. Pa še lokacija novega bi morala biti bližje Spominskim ploščam iz prve svetovne vojne, če naj bi sledili konceptu spominskega parka. Farani trnovske fare so namreč svojim sofaranom, padlim v prvi svetovni vojni, postavili skromen spomin na dveh spominskih ploščah, ki so ju morali skriti v farni cerkvi, saj sta bili postavljeni tisti čas domačinom, ki so

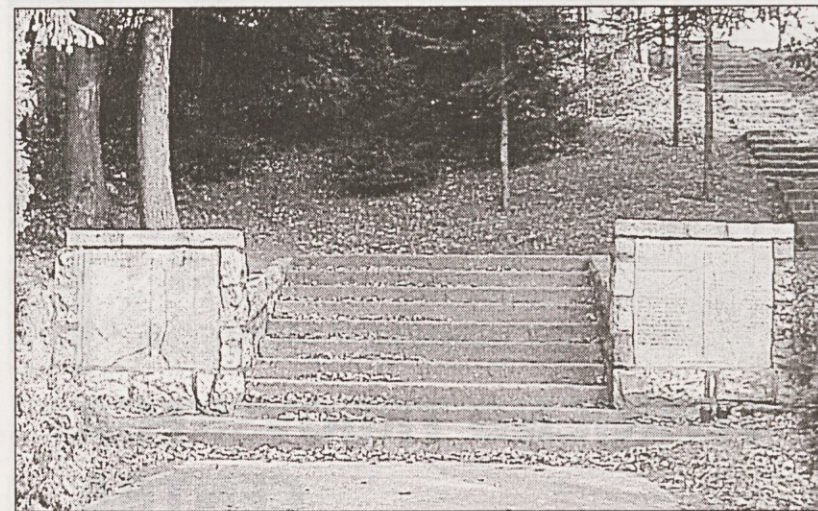
padli v bojih za staro "sovražno" domovino avstroogrsko in je logično, da jim italijanska država ni želela postaviti spomenika. Ko se je socialistična država odločila, da ploščo vgradi v nov spominski kompleks Hriba svobode, verjetno ni mislila, da to počne zato, da bi ploščo čim hitreje propadle, kar se danes dogaja. Se kdo vpraša, ali je tistih sto bistričanov, ki so padli v prvi svetovni vojni in še drugih sto po njej, res zaslužilo takšen

odnos do njih. Smo res pozabili, da so to bili naši predniki?!

In še vabilo bralcem. Prihodnjic bomo predstavili najmlajšo trnovsko fontano, vas pa vabimo, da nam pošljete staro fotografijo ali zgodbo o bistriški fontani, ki ste jo poznali pravzaprav po bistriško raje o "bazenčku", da jo bomo objavili v nadaljevanju naše serije, saj jih je kar nekaj prerasel plevel in pozaba, spomini nanje pa so še pri marsikom ostali živi. *Jožef Šlenc*

Osrednji del prvotnega spomenika padlim borcem je bila plamenica. Očitno je v sedemdesetih letih plamen ugasnil, pa so ga nadomestili z vodo v FONTANI.

Vsekakor bi spominski plošči domačinom, padlim v prvi svetovni vojni, zaslužili večjo skrb. Mogoče je ob postavljanju spomenika TIGRU ostalo kaj drobiža vsaj za škatlo barve, če že ne za celotno kvaliteto zamenjavo propadajočih plošč.

Bistriške gasilske novice

MESEC POŽARNE VARNOSTI

Bistriške gasilske novice bodo tokrat zajele dejavnosti društva ob mesecu oktobru mesecu požarne varnosti.

V mesecu požarne varnosti je bila precej aktivna naša mladina, na katero smo zelo ponosni saj se je z eno ekipo udeležila srečanja in tekmovanja z mladino Republike Hrvaške v Kumrovcu, mladinke pa so se udeležile državnega gasilskega orientacijskega tekmovanja v Velenju. Obe ekipi so dosegle zadovoljive rezultate. Mlade ekipe tako pionirske kot mladinske so se aktivneje pričele usposabljanje za občinsko in regijsko tekmovanje za memorial Matevža Haceta.

PGD II. Bistrica je pripravilo gasilsko razstavo v izložbi knjižnice Makse Samse, za otroke vrtca Jožefa Maslo ter nižje razrede obeh osnovnih šol smo pred novim gasilskim domom pripravili gasilsko tehniko in gasilsko opremo ter seznanili učence z delom

Usposabljanje operativnih članov je potekalo tudi v specialnih oblekah za posredovanje pri ekoloških nesrečah

gasilcev. Na tej predstavitvi so se z gasilsko vajo predstavili tudi najmlajši pionirji PGD II. Bistrica. Za učence nižje stopnje obeh osnovnih šol smo skupaj z vodstvom šole organizirali natečaj za najboljši izdelek na temo »Za varno uporabo plina«, kar je tudi letošnja tema meseca požarne varnosti.

Plakati z motivom »ZA VARNO UPORABO PLINA« so bili obešeni na javnih, dobro vidnih mestih, kjer so bili na vpogled mimoidočim. Razdeljeni so bili tudi letaki in propagandno gradivo.

Sodelovali smo tudi s sosednjimi društvi in sicer z dvema gasilskima voziloma in opremo smo nudili pomoč

PGD Jelšane pri prikazu in izvedbi vaje prikaza gasilske opreme in tehnike učencem OŠ Jelšane.

Za konec aktivnosti v mesecu požarne varnosti pa smo izpeljali tudi usposabljanje za vse operativne članice in člane našega društva na katerem smo obnovili znanje in se seznanili z novitetami, ki jih je društvo pridobilo v zadnjem času. Prisotni gasilci na usposabljanju so izvedli tudi pokazno VAJO, na kateri je bilo prikazano:

- reševanje vkleščene osebe iz zmečkane pločevine avtomobila ter gašenje vozila s peno

- požar stanovanja v katerem se je nahajala plinska jeklenka in poškodovana oseba. Prikazano je bilo reševanje osebe iz goreče stavbe in

nudenje prve pomoči.

Dan odprtih vrat je bil organiziran v starem gasilskem domu dne 30.10.2001.

Da bi popestrili dogodek meseca požarne varnosti- oktober 2001 smo svečano prevzeli novo gasilsko terensko vozilo TAM 150 za katero smo denarna sredstva pridobili na javnem razpisu, ki ga je razpisal Odbor za razpolaganje s sredstvi požarnega sklada Vlade RS. Vozilo je prvenstveno namenjeno za gašenje in reševanje v naravnem okolju, ima kabino za sedem gasilcev, 2800 l vode, visokotlačno črpalko z dvema navijakoma in ostalo pripadajočo opremo. Vozilo se lahko uporablja za vse vrste požarov.

Na pomoč.

Janko Slavec

OPRAVIČILO

Uredništvo časopisa se opravičuje gasilcem iz Knežaka, ker smo jih, v prejšnji številki, pomotoma zamenjali za gasilce iz Jelšan.

Za napako se iskreno opravičujemo.

Uredništvo

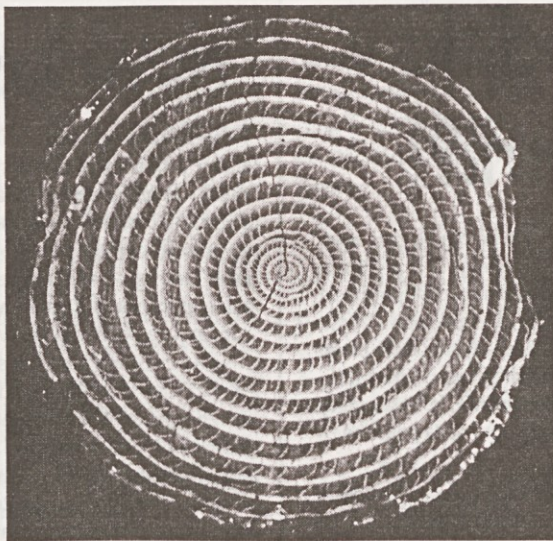

PO BRKINIH IMENOVAN FOSIL

Kadar najdejo paleontologi nov fosil, mu morajo nataktniti neko ime. O zanimivem zapletu okrog imena foraminiferne vrste *Operculina exiliformis* smo brali v 131. številki 10. letnika *Snežnika* (avgust 2001). Danes pogledimo drug zanimiv fosil, prav tako iz skupine luknjičark ali foraminifer, ki jih uvrščajo med praživali. To je *Nummulites brkiniensis*, ki je dobil ime po Brkinih.

Pred skoraj 25 leti je v okolici Ilirske Bistrice raziskoval za svoj doktorat geolog iz Bangladeša Mujibur Rahman Khan. Med drugim je malo severno od Podgrada odkril v flišnih plasteh dosti bogato nahajališče foraminifer iz skupine numulitin. Skupaj sva jih podrobneje preučila in ugotovila, da ena med njimi še ni nikoli opisana. Leta 1975 sva o njih objavila razpravo in tej novi foraminiferi dala po Brkinih latinsko ime *Nummulites brkiniensis*.

Hišica brkinskega numulita je velika približno 1,5 cm. Ima obliko precej tanke ploščice. Če jo prerežemo po sredini, se nam

Nummulites brkiniensis iz Slapa v Vipavski dolini. Naravna velikost hišice je 1,6 cm.

pokažejo številni zavoji, ki so s pregradami razdeljeni na več sto kamric. Po notranjosti hišice se je takrat, ko je bila pražival še živa, pretakala protoplazma. Po smrti numulita je protoplazma propadla, hišica se je ohranila in se celo bolj utrdila. Pravimo da je okamnena ali fosilizirala.

Pri Podgradu je bilo najdenih več različnih vrst numulitov in njihovih sorodnikov. Med njimi je bila iz istega nahajališča opisana še ena nova oblika – *Assilina marinellii* similis. Latinska beseda similis pomeni podoben, ker je ta brkinska asilina podobna že pred časom opisani vrsti *Assilina marinellii*, ki so jo našli v Furlaniji.

Ko neka oblika dobi ime, jo morajo tako imenovati povsod, kjerkoli naletijo na takšnega fosila. Brkinskega numulita so našli še nad Ležečami v pobočjih Vremščice in pri Slapu v Vipavski dolini. Tudi tam ga morajo imenovati *Nummulites brkiniensis*.

Rajko Pavlovec

ČESTITKA

V letošnjem novembru in decembru prestopata sedemdeseta leta

Janko MUHA
in
Milko PRIMC

pomembna in zaslužna planinska sodelavca

Njuni planinski prijatelji jima čestitajo

in kličejo še na mnoga zdrava in uspešna leta, z mislijo na Snežnik in domače planinstvo!

100 LETNICA ROJSTVA DRAGA KAROLINA (1901 – 1993)

GRADITELJA SNEŽNIŠKIH POSTOJANK IN VELIKEGA OBČUDOVALCA SNEŽNIKA

5. novembra je minilo sto let od rojstva profesorja Draga Karolina (1901 – 1993), ki je bil dolgo časa predsednik bistriškega planinskega društva.

Bistriški planinci so stoto obletnico njegovega rojstva počastili na planinskem večeru v Domu na Vidmu. Prireditev je potekala v razstavnici galeriji, avtor priložnostne razstave, g. Vojko Čeligoj, pa je spregovoril o njegovem življenju in delu.

DRAGO KAROLIN

Verzi, ki jih je prof. Drago Karolin z vso ljubeznijo posvetil Snežniku, veljajo še dandanes za njegov najlepši duhovni izraz človeške privrženosti gori, na katero smo tudi domačini priklenjeni s tisočermi nevidnimi vezmi.

Bogato duhovno življenje pokojnega **Draga Karolina**, njegovo delovanje na tolikih področjih življenja in dela priča o izredno marljivem in vsestranskem človeku širokih obzorij. Svoje zamisli in ideje je znal tudi ostvariti pa ne kot svoj osebni uspeh, temveč kot uspeh skupine, somišljenikov, prijateljev ali celega društva. Življenje mu je odmerilo častljivo starost, skoraj 92 let. Do kraja pa je ohranjal bistrost duha in moč, da je lahko uspešno zaokrožil svoj obsežni delovni opus.

Še posebej so svojemu prof. **Dragu Karolinu** hvaležni prav **bistriški planinci**. Planinstvu pod Snežnikom je posvetil polnih 35 let svojega življenja. Poldrugo desetletje je društvu tudi predsednikoval in v tem času gradil in zgradil planinski postojanki na Snežniku in na Sviščakih, zgradil 1800 m dolgo snežniško cesto, obnovil in utrdil planinsko društvo, bil je animator mnogih planinskih dejavnosti ter mentor številnim tedanjim in sedanjim planinskim odbornikom.

Življenjski roman Draga Karolina se začne v rodni Dobrni pri Celju. Maribor in Zagreb sta njegovi študijski postaji, Štajerska in Zasavje pa njegova prva učiteljska službovanja. Že pred drugo vojno se izkaže kot dober organizator ter ljubitelj narave, zgradi planinsko-lovske kočice na Bohorju.

Priložnostni poštni žig in ilustracija na poštni dopisnici izdani ob 100-letnici rojstva prof. Draga Karolina, avtorice Jeronime Kastelic, sta dodatno opozorili na lep jubilej slavljenca in njegovo obsežno delo na Bistriškem in Snežniku

Grozote druge svetovne vojne preživljal z družino v Šidu v izgnanstvu, kamor ga izselijo Nemci. Tu po vojni dve leti ravnateljše gimnaziji. Želja po domu in Sloveniji ga pripelje v Ilirsko Bistrico na tedanjo nižjo gimnazijo. Posebno dragoceno je bilo njegovo delo na likovnem področju, kjer je ob njegovem mentorstvu zraslo kar nekaj domačih slikarjev.

Njegovo navezanost na naravo je kmalu izzval Snežnik, gora, ki ji je posvetil vse svoje življenje. Za Snežnik in naravo je navduševal šolsko mladino, leta 1958 pa je tudi prevzel domače planinsko društvo in odbornikom znova vlil nove volje in poguma, da se lotijo gradnje kočice na Snežniku, kar je bila dolgoletna želja bistriških planincev.

Zgrajena je bila 1800m dolga snežniška cesta do višine 1570m

(1959), zgrajeno in odprto je bilo Zavetišče na Snežniku 1796m (1961), Planinski dom na Sviščakih 1242m (1964), nadelane in označene so bile številne planinske poti, na novo je bila povezana in utrjena planinska družina na Bistriškem. Še danes so to največji društveni uspehi domačega planinskega društva. In ko je predal društvene vaje mlajšim, je Snežniku posvetil še svoje druge talente: posvetil se je opisovanju snežniškega področja, pesnikoval, prevajal je zapise o Snežniku iz tujih jezikov, likovno oblikoval številne spominčke, povezane s Snežnikom, izdeloval razglednice, ekslibrise, vžigal likovne planinske motive v les, na katerih nikoli ni manjkal ne Snežniki, ne gorski vihar, s katerim je rad posebej sebe in svojo življenjsko družico, plemenito planinsko sodelavko Ido Maražovo.

Številna visoka priznanja so le skromna oddolžitev njegove življenjske in delovne okolice za velika dela, ki jih je zapustil nam vsem v varstvo.

Spominu na prof. Draga Karolina ob 100-letnici njegovega rojstva se domače planinsko društvo oddolžilo slavljenca tudi s poimenovanjem kočice na Snežniku, ki odslej nosi ime: **KOČA DRAGA KAROLINA NA VELIKEM SNEŽNIKU 1764m** ter **Dotiskom poštne dopisnice (PND 96/01) in priložnostnim poštnim žigom**, ki ga je pošta 6251 (Trnovo) Ilirska Bistrica začela uporabljati v ponedeljek, 5. novembra 2001.

Tako priložnostni poštni žig, kot ilustracijo na dotisku poštne dopisnice je prvo tovrstno delo domačinke **absolventke arhitekture Jeronime Kastelic**.

Vojko Čeligoj

Na planinskem večeru posvečenemu spominu na prof. Draga Karolina so poslušalci prisluhnili tudi načelniku mladinskega odseka domačega planinskega društva Alešu Poročniku s predstavitvijo zahtevnejše planinske ture na Matterhorn in si z zanimanjem ogledali razstavljene predmete iz zapuščine prof. Draga Karolina.

OMV ISTRABENZ

MATKO VINCENC s.p.

V mesecu decembru,
za nakup v trgovini
nad 10.000 SIT
darilo - majica!

VABILO ZA UČENCE OSNOVNIH ŠOL

Osnovno šolci, pišite nam o svojem domačem kraju. Literarni krožki, bodoči novinarji in pisatelji, tukaj je vaša priložnost. Prispevke pošljite na uredništvo časopisa *Snežnik*, Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica, do konca šolskega leta.

Med prispelimi, najboljšimi prispevki, bomo izžrebali tri, ki bodo prejeli lepo nagrado!

ČASOPIS SNEŽNIK, NE VEČ TAKO DALJNEGA LETA 1996

TEHNIČNI PODATKI

Snežnik je izhajal v 1.300 izvodih. Tiskal ga je GA-commerce.

UREDNIŠKI ODBOR

Uredniški odbor je bil sestavljen iz naslednjih članov:

Dimitrij Bonano,
Vojko Čeligoj,
Zdravko Debevc,
Franc Gombač,
Sergij Šlenc in
predsednik Ivko Špetič.

Urednik novinar in lektor je bil
Branko Zidarič.

KVIZ

Prišli smo v polfinale

Televizijska oddaja MALE SIVE CELICE se počasi izteka. V zadnjem krogu se bosta pomerili OŠ Karla Destovnika Kajuha iz Šoštanj in OŠ Toneta Čufarja iz Ljubljane. Slovenci zelo radi uporabljamo pregovor, da se lastna hvala pod mizo valja. Čeprav se strinjamo s to staro ljudsko modrostjo, bi vseeno rada pohvalila Majdo, Simona in Tadeja, ki so sestavljali ekipo 6. a razreda OŠ Dragotina Ketteja na televizijskem kvizu MALE SIVE CELICE.

Organizatorji ne predlagajo oziroma ne predpišejo nobene literature, po kateri bi se učenci pripravljali. Vprašanja so sestavljena iz vseh področij in zahtevajo zelo široko splošno izobrazbo. Naša skupina je pokazala zelo bogato znanje in je bila trd oreh vsem nasprotnikom. Od oktobra do marca so naši tekmovalci: - zmagali na področnem tekmovanju v Izoli (18 ekip), - premagali OŠ Šmarjeta iz Šmarjeških toplic in OŠ Metlika, - izgubili v boju z OŠ Karla Destovnika Kajuha iz Šoštanj.

V polfinalu so učenci 6. a razreda izgubili, vendar so bili naši tekmovalci enakovredni nasprotnik trem Jernejem, saj so ti imeli na koncu samo eno točko prednosti.

Majdo, Simona in Tadeja so na vseh tekmovanih spremljali njihovi sošolci, ki so zanje bučno navijali in verjeli v njihovo znanje. Za vse učence je bilo to lepo doživetje in nova izkušnja.

Sponzor zadnjega potovanja je bil TOKIS d.o.o., za kar se jim najlepše zahvaljujemo.

Sonja Štemberger,
razredničarka 6. a razreda

FILM IN VIDEO

Festival neodvisnega filma in videa

Produkcija Sokolski dom Ilirska Bistrica (Miloš Barbiš, Frane Dvogan, Marko Gorišek in Marko Seketin) je 15. in 16. novembra sodelovala na I. festivalu neodvisnega filma in videa Slovenije, ki sta ga v Ljubljani organizirala Kulturno umetniško društvo Cineast in Zveza kulturnih organizacij Slovenije.

Strokovna žirija (Tanja Premk, Toni Tršar in Naško Kriznar) si je ogledala 58 amaterskih filmov (32 avtorjev), posnetih na 8-mm traku in formatu VHS, za javno projekcijo pa je izbrala 22 del. V kategorijah animirane, dokumentarne, igrane in eksperimentalne zvrsti je podelila štiri prve nagrade, dve drugi, tri tretje in dve diplomii.

Produkcija Sokolski dom je na festivalu prijavila 3 dokumentarne filme formata VHS; žirija je izločila film o Snežniku, javno pa sta bila predvajana filma "Kratka zgodba o kravi" (4 minute, 1992), ki kaže dogajanje v nekdanji ilirskobistriški klavnici, in "For mother Earth" (6 minut in 45 sekund), ki je bil posnet 22. aprila letos v mestnem parku, kjer je potekala prireditve "Dan planeta Zemlja". Produkcija Sokolski dom ni bila med nagrajenci, kar ne zmanjšuje pomena njenega prizadevanja.

Ponovna proizvodnja v trnovski mlekarni?!

Občina Ilirska Bistrica je imela lani precej težav z odkupom mleka in Kmetijsko gozdarsko zadugo Postojna, verjetno pa tudi letos ne bo bistveno drugače, saj zadruga še ni podpisala pogodb s posameznimi pridelovalci. Pred kratkim je občinska strokovna služba pripravila predlog za zmanjšanje stroškov, vendar se o njem še ni pogovarjala s predstavniki postojnske zadruge, tako da vprašanje sofinanciranja ostaja še naprej odprto, svoje pa bo moral dodati tudi občinski svet, ki je na decembrski seji razpravljalo o drugačni možnosti. Po besedah Nevenke Tomšič, načelnice oddelka za gospodarstvo in finance, je "cela zadeva že tako daleč, da Kmetijska zadruga Brkini in tuj partner iz Italije pripravljata pogodbe za ustanovitev mlekarnice v Ilirski Bistrici".

Italijanski poslovnež, ki je na slovenskem tržišču prisoten že tri leta, se zanima za proizvodnjo sira in drugih mlečnih izdelkov, zato si je v začetku februarja s predstavniki občine ogledal propadajoči objekt brez opreme (njegov lastnik je podjetje Tokis) in si želi pridobiti lokacijsko ter gradbeno dovoljenje. Zatrnil je, da ima v izdelavi finančni načrt za preureditev mlekarnice, ki naj bi po njegovih predvidevanjih stala od 200 do 300 milijonov lir. Nevenka Tomšič je povedala, da bi občina lahko podprla projekt s proračunskim denarjem za razvoj drobnega gospodarstva, vendar šele na podlagi konkretnih načrtov.

Kmetje na Ilirskobistriškem vsak dan oddajo okoli 4.000 litrov mleka, ki bi ga lahko v celoti predelali v Ilirski Bistrici. Glede na to, da namestitev italijanske poslovneže še razširiti proizvodnjo, če bo do nje sploh prišlo, se obetajo dobre možnosti tudi za predelavo večjih količin mleka, kar bi vsekakor omogočilo razmah kmetijstva v občini.

V tem trenutku načrt še nima oprijemljivih temeljev, občina pa bo poskušala storiti vse, da bo prišlo do njegove realizacije, čeprav pogled na tisto, kar je ostalo od trnovske mlekarnice vsakomur pove, da jo je pravzaprav nemogoče obnoviti, prej bi jo morali zrušiti in zgraditi novo.

GLEDALIŠČE

Zadnja predstava v kinu Svoboda

Stavba na Prešernovi ulici, v kateri se je v preteklih sedemdesetih letih marsikaj dogajalo, je v petek, 10. maja, dokončno zaprla vrata. Gostovanje gledališke skupine "Dejmo stisni!" z Vrhnice je pripravil Klub študentov Ilirska Bistrica, nastopila pa je s komedijo "Bog". Woody Allen, filmski režiser, igralec, dramatik in jazzovski klarinetist, jo je napisal na začetku sedemdesetih let.

V njej nastopata dva Grka, pisatelj in igralec, "ki iščeta konec za svojo igro, v njuni nameri pa ju ves čas motijo osebe iz sedanjosti in zgodovine". Med njunim dialogom, v katerem modrujeta o tem, kakšna je resnična narava človeškega značaja, na oder prihajajo najrazličnejše osebe.

Vrhniški igralci so z režiserjem predstave Rokom Koširjem igro dodobra posodobili in vanjo vpletli mnogo sodobnih imen iz političnega in kulturnega življenja. Čeprav je 22 študentk in študentov skupaj šele do-

bro leto in je "Bog" njihova prva predstava (Ilirska Bistrica je videla sedmo ponovitev), se je na trenutke zdelo, da posamezni igralci že obvladajo zahtevnejše vrvine gledališke umetnosti in da jim komedija ponuja dobre možnosti za nadaljnje delo.

Po njihovem nastopu je velik del občinstva ostal v dvorani in še dolgo poslušal zelo zabavno pivško skupino Ante Upedanten banda. Tako se imenuje Ana pupedan takrat, ko električno ojačane instrumente zamenja z akustičnimi. (Fotografija: Vanja Šajin)

Snežnik

Za vse ostale informacije pokličite ali pridite na
Uredništvo - Bazoviška 40, 6250 Ilirska Bistrica; telefon: 05/71-00-320, telefaks: 05/714-11-24

CENA OGLASOV JE:

1/16 -	6.783,00
1/8 -	13.387,50
1/4 -	26.775,00
1/2 -	53.550,00
1/1 -	107.100,00

V ceno je vključen tudi prometni davek.

Cena oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%. Za večkratno oglaševanje imate 10% popust in za večkratno mesečno oglaševanje po letni pogodbi 30% popust.

Besedilo in logotip za oglas dostavite do 20-tega v mesecu v uredništvo Snežnika - lahko tudi po pošti ali po elektronski pošti.

Nova zvonova v Podstenju

V vaseh Podstenje, Mereče in Podstenjšek so dalj časa zbirali denar za dva nova zvonova, ki se v podružnični cerkvi sv. Antona Padovanskega v Podstenju, edini s takim imenom daleč naokoli, nista oglašala vse od leta 1942, ko so ju po znanih dogodkih zasegli pripadniki italijanske vojske. Do nedelje, 16. junija, je v cerkvi, ki nosi letnico 1682 in je bila v preteklih stoletjih pogosto cilj romarjev iz bližnje in daljne okolice, zvonil le najmanjši zvon (146 kg). Da bi bilo še bolj svečano, se vaščani Podstenja tudi letos niso izneverili tradiciji in priredili zanimivo in neobičajno dražbo suhih svinjskih krač, izkupiček pa namenili za popravilo cerkve in ureditev pokopališča.

Na dan vaškega praznika sta se najmanjšemu zvonu pridružila še dva večja (726 in 373 kg), posvečena sv. Antonu Padovanskemu in Mariji Pomočnici. Potem, ko je zvonova blagoslovil in posvetil generalni vikar koprške škofije mgr. Renato Podberšič, ni trajalo dolgo in ubrana pesem je silno razveselila vse prisotne, posebno tiste, ki podobnega zvena niso slišali kar 54 let. Nova zvonova sta vredna nekaj več kot 20.000 DEM. Vsaka družina iz omenjenih treh vasi je zanju prispevala 30.000 tolarjev, glavna pobudnica akcije pa je bila domačinka Ivanka Vičič, ki je prispevala tudi največji delež.

Vaščani nameravajo v zvoniku urediti še električno napeljavo. Del potrebnega denarja (4.000 DEM) so po svečani maši zbrali tudi na dražbi svinjskih krač, ki jo je spretno vodil Anton Vičič (na sliki). Pred množico je na zid, ki obkroža cerkev, postavil krače

in jih razkazoval ter na vse pretege hvalil njihovo domače poreklo, čeprav cen ni dražil v nedosegljive višine. Nekateri "kupci" so krače sicer plačali, a jih niso vzeli, tako da so šle ponovno na dražbo. Nenavaden način zbiranja denarja za urejanje cerkve in pokopališča je, tako kot v preteklih letih, doživel ustrezen odmev le pri moškem delu občinstva, ki se za drugi del dražbe, odkup pravic za košnja cerkvenih travnikov, ni kdove kako zanimal, kar pa v zadnjih letih ob upoštevanju stanja ilirskobistriškega kmetijstva ni samo značilnost Podstenjcev, ampak marsikatero vasi v občini.

Tudi prebivalci tega dela ilirskobistriške občine danes vsekakor živijo bolje kot nekoč. S svetom jih povezuje cesta in telefon, v Podstenju elektrika žene še edini delujoči mlin v občini, želijo pa si predvsem to, da bi asfaltno prevleko dobila še pot od Mereče do vasi Podtabor.

ŠPORTNI RIBOLOV

Velik uspeh ekipe RD Bistrica v Buzetu

Štiričlanska ekipa Ribiške družine Bistrica iz Ilirske Bistrice se je v nedeljo, 30. junija, udeležila mednarodnega tekmovanja - Lige prijateljstva v lovu rib s plovcem. Tekmovanje je potekalo na sladkovodnem jezeru blizu Buzeta v Istri. V konkurenci 120 avstrijskih, hrvaških, italijanskih in slovenskih ribičev so dosegli izreden uspeh - 3. mesto.

FOTO FANTASY

FOTOGRAFIJE V ENI URI v Ilirski Bistrici
Bazoviška 32, tel.: 05/714 43 11

Za najlepše trenutke v letu smo vam pripravili veliko ugodnosti in bogato ponudbo, da lahko obdarite in razveselite svoje najdražje.

- * Fotoaparat Canon BF 800 s torbico 8.900 SIT
- * Fotoaparat Canon Prizma ZOOM 65 21.900 SIT

darilo torbica Mc. LAREN

DO 31.12.2001 DOBI VSAK KUPEC DARILO!

NOVA SPLETNA STRAN

Oglejte si novo spletno stran
Ambulante za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog Zdravstvenega doma Ilirska Bistrica:
www.ilbis.com/droge?

OBVESTILO

V NEDELJO, 16. DECEMBRA
BO OB 18. URI V DVORANI
GLASBENE ŠOLE NA
JURČIČEVI 1
BOŽIČNI KONCERT.
NASTOPILO BODO UČENCI
GLASBENE ŠOLE ILIRSKA
BISTRICA.

VABLJENI.

3. SNL NK TRANSPORT

POSAMEZNIKOM SE JE POTREBNO JAVNO ZAHVALITI

V minulih šestinsedemdesetih letih obstoja bistriški nogomet ni doživel takšen neuspeh kot v tem tekmovalnem letu. Poleg drugih težav – v prvi vrsti kadrovskih je NK Transport doživel največji neuspeh na zelenem polju, izgubljali so tekme tudi tedaj, ko jih niso »smeli«. Tako so svoj neuspeh ob koncu jesenskega dela drago plačali. S petimi osvojenimi točkami so zavzeli nevhvaležno deseto mesto. O neuspehu in o nadaljnjih ukrepih smo se pogovarjali z Jožkom Bergincem, predsednikom kluba.

Kako ocenjujete preteklih štirinajst kol, sedaj ko je jesenski del prvenstva končan?

Takšnega zloma v mojih petindvajsetih letih športne kariere še nisem doživel. To kar se je zgodilo nam, oziroma našemu klubu je pod vsako kritiko.

Strinjam se, da se je tudi prej igralo slabo, vendar ne tako, da smo od štirinajstih tekem osvojili slabih pet točk.

Kakšen je razlog za takšno igro in obnašanje posameznih nogometašev?

Vsi smo nagnjeni k temu, da ko gre vse narobe, iščemo razlog neke drugje, tokrat pa se moramo strinjati, da moramo razloge za neuspeh poiskati med nami, od mene kot predsednika pa do tistega na rezervni klopi.

Če začnemo po vrsti?

Sebe kot krivca v tem delu prvenstva vidim v tem, da sem preveč verjel posameznim nogometašem, če lahko rečem našim »zvezdam«, ki so

sebe videli kot najboljšega. Sprejemam krivdo tudi zato, ker nismo takoj na začetku pripeljali enega golgeterja in veznega igralca. Ko je šlo vse navzdol smo postali apatični in nismo videli izhoda. Zamerim pa igralcem, da so zelo malo dali od sebe. Manjkala jim je borbenost, še bolj pa volja in želja za zmago.

Posameznikom se je zato za njihov prispevek v klubu potrebno javno zahvaliti, sebi pa naj poiščejo druge vrste, ki jih bodo sprejele takšne, kot so. Kar se tiče trenerja, je tudi tu potrebno narediti spremembo, kaj in kako pa bomo kmalu videli.

Kako vidite izhod iz takšne situacije?

Trenutno razmišljam in imam dve možnosti. Prva je ta, da pripeljemo nekaj novih nogometašev, ki bi s svojo igro v spomladanskem delu pomagali in zagotovili obstanek v 3. SNL-ZAHOD. Druga možnost je, da bi razformirali seniorsko ekipo in z mladimi začeli znova. Obe možnosti sta težki, najti pa moramo pravi izhod v interesu nogometa, ki ima v Bistrici dolgo tradicijo. Obe možnosti bo pretehtal IO kluba, prisluhnili pa bomo tudi športni javnosti Bistrice in sprejeli pravo odločitev. Zato številne ljubitelje nogometa prosim za malo potrpljenja. V klubu je bilo že veliko težkih trenutkov, ki so se rešili in upam, da bo tudi ta v zadovoljstvo vseh pozitivno rešen.

Do kdaj?

Mislim, da bo to v kratkem, če ne ta mesec, pa sigurno sredi decembra, ko bomo sklicali letno skupščino kluba.

Jožko Berginc

NEIZKORIŠČENI TALENT

Nogometne zvezde se ne rojevajo same. Ustvarjajo se na terenu, tam, kjer prijateljujejo z zelenim tepihom in s to magično igračo, žogo. Bodoče zvezde so kaljene v NK Transport iz Ilirske Bistrice.

V generaciji, ki je veliko obetala, so bili tudi izrazito nadarjeni nogometaši. Med njimi je tudi dvajsetletni Dražen Buneta, s katerim smo se pogovarjali o vsem, največ pa o nogometu.

Dražen, kako si začel v nogometu? Že dolgo in včeraj. Dolgo zato, ker sem začel že kot učenec prvega razreda osnovne šole, včeraj pa zato, ker se mi zdi, kot bi se vse začelo včeraj.

Zate pravijo, da si izrazit talent. Koliko resnice je v tem?

Če to drugi mislijo in pravijo, potem je v meni nekaj, kar je pomembno oziroma vredno pri nogometaših. Za takšno mišljenje se vsem zahvaljujem. Pohvalno je, če te drugi cenijo in spoštujejo. To pa jim je treba na nek način vrniti.

Si ti že kako začel vračati ljubiteljem nogometa?

Do sedaj delno. Razlogov za to je več, o njih pa sedaj ne bi govoril. Med drugim pa sem še mlad in imam še časa, da se dokazujem vsem, pa tudi ljubiteljem nogometa v Bistrici in Sloveniji.

Poskusil si pri Jadran Šepiču, potem pa se vrnil k Transportu. Zakaj?

V drugoligašu Jadran Šepiču mi je, zahvaljujoč ljudem iz kluba in seveda tudi trenerju Vladu Badžimu, startalo odlično. V drugi sezoni sem ostal brez dela, potem tudi brez očeta in to me je vse skupaj povleklo nazaj, da ne rečem vrglo iz tira. Začasno delo sem dobil na igrišču in bolj sem se moral posvetiti delu, manj pa nogometu. Igram za Transport v prvi ekipi in seveda so moje ambicije še naprej vezane na nogomet.

Kako in kdaj?

Trenutna skrb vseh nas je, da ohranimo tretjeligaški status Transporta. Po končani sezoni 2001/02 bom imel čas, da malo globlje razmislim o svoji nogometni karieri. Poiskal bom klub, v katerem bi lahko dal več in normalno tudi kaj zaslužil za življenje. Poskusil bom znova nekje v drugi ligi, kjer bi moj do sedaj neizkoriščen talent prišel do izraza.

Profesija v ekipi?

Na vseh delovnih mestih v timu, največ pa dajem, ko igram na mestu centraforja.

PRIJATELJI

SEMINAR ZA KARATEISTE V POSTOJNI IN OPRAVLJANJE IZPITOV ZA ŠOLSKE PASOVE

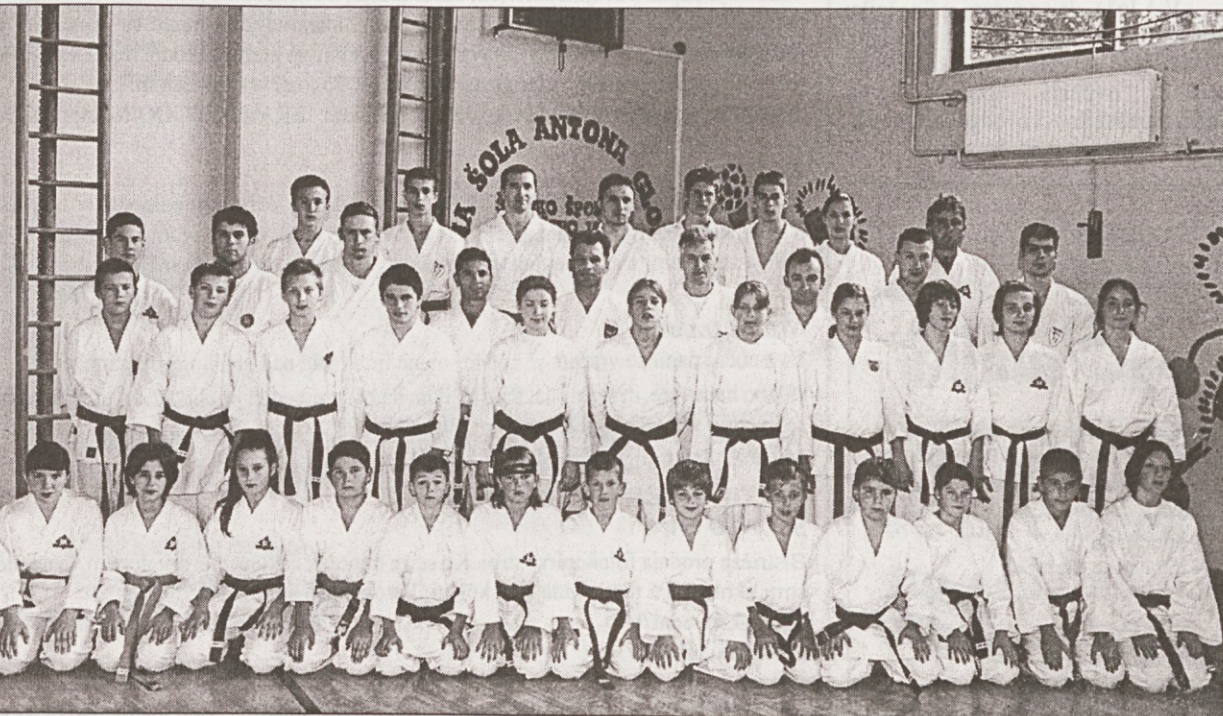

Uspešno opravljeni izpiti za šolske pasove.

Od 26. do 28. oktobra je v Postojni potekal seminar za karateiste, ki ga je organiziral postojnski karate klub, pod vodstvom mojstrov karateja Josipa Kovšce (5. dan), Veljka Kajtazija (5. dan) in Agiča Zikreta (3. dan). Vabilu

so se izmed mnogih slovenskih klubov odzvali tudi bistriški karateisti in se seminarja z veseljem udeležili. Treningi v katah in borbah so bili organizirani v športni dvorani A. Globočnika in sicer 2 krat dnevno po dve uri. Namenjeni

so bili predvsem za višje stopnje šolskih pasov ter za mojsterske pasove. Bistriški tekmovalci, ki so se seminarja udeležili, so bili s treningi zelo zadovoljni in bodo osvojeno znanje lahko v kratkem na tekmovanjih tudi potrdili. Seminar v Postojni je bil hkrati odlična priprava za bistriške karateiste, saj so se naslednji dan pripravljali na izpite. Ti so potekali 29. oktobra v telovadnici OŠ Dragotin Kette, v organizaciji bistriškega karate kluba Sokol. Od vseh članov, ki so se na izpit pripravljali jih je 7 opravilo izpit za rjavi pas, 2 za modri, 3 za oranžni ter 1 za rumeni pas. Vsem karateistom, ki so izpite uspešno opravili čestitamo, ostalim pa naj bo to vzpodbuda za naprej.

Udeležba na seminarju v Postojni.

OMNIA ŠPORT

TRGOVINA OPREME ZA ŠPORT IN PROSTI ČAS

Pestra ponudba športne obutve in oblačil iz NOVE JESENSKO - ZIMSKE KOLEKCIJE.

Ugodne cene!

TRGOVINA ILIRSKA BISTRICA TPC MIKOZA
Bazoviška 32, 6250 Ilirska Bistrica
tel: 05/7101057, faks: 05/7101058

HTC ŠPORT

ŠPORTNA TRGOVINA
PTC MIKOZA
tel. 05/710-11-38
e-mail: htc@siol.net

ŠEPEC d.o.o. Postojna
prodajni center Jurček
Ljubljanska 15
tel. 05/726-51-47

TRGOVINA DIRENDAJ
DIRENDAJ - OTROŠKI RAJ

GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK
Ema Deželak s.p.

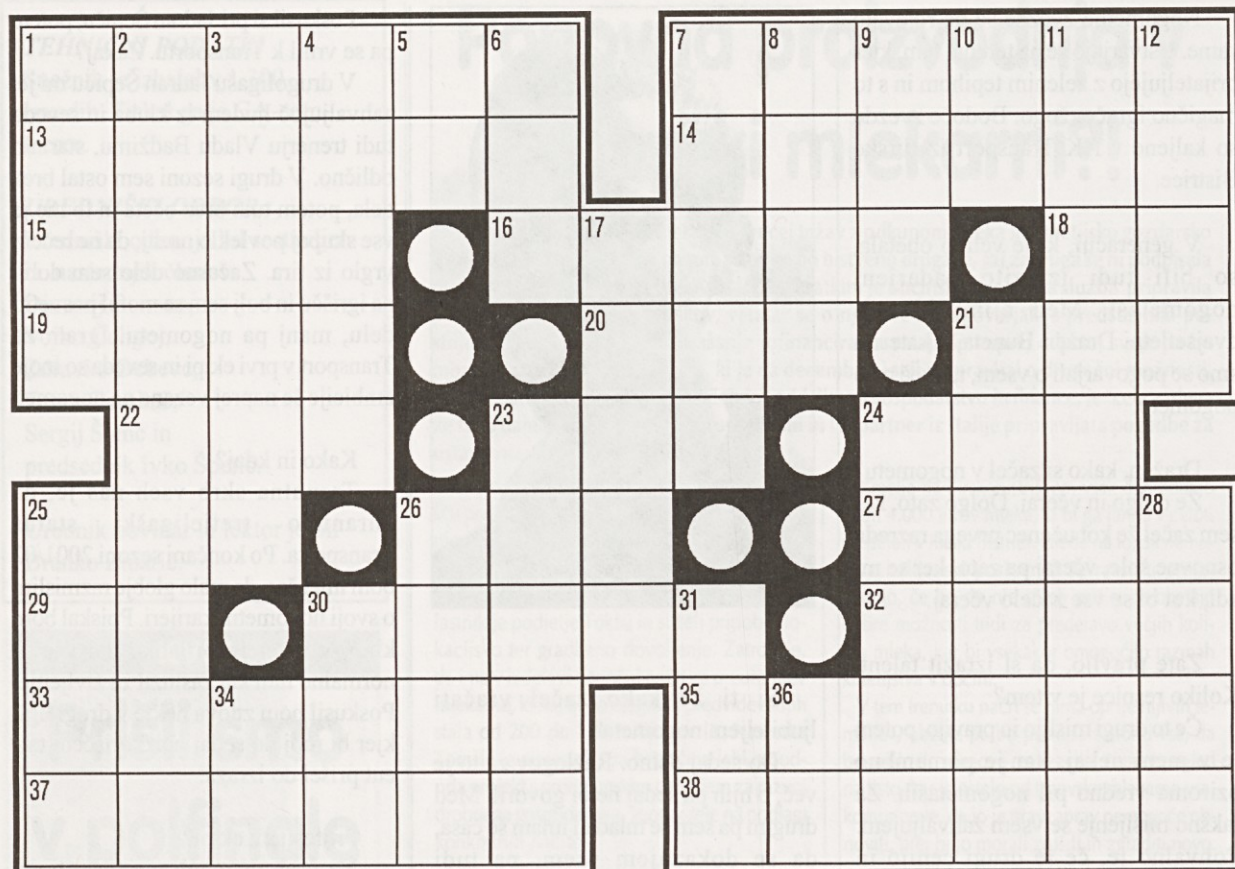
Dolenje 64, 6254 Jelšane
tel. +386 (0)5/71-42-648
GSM: 041/747-657

NUDIMO:
MALICE PO 600,00 SIT
KOSILA PO 1.200,00 SIT

NAGRADNA KRIŽANKA

VODORAVNO: 1. toraks, 7. trebušast egipčanski vrč s pokrovko v obliki človeške glave, 13. bebec, 14. etilni alkohol, 15. ime indijskega virtuozna na sitarju (Shankar), 16. majhna, ob bokih zelo stisnjena riba, ki živi zlasti v severnih morjih, 18. šumnik in samoglasnik, 19. bog sonca,

življenja in ljubezni v starem Egiptu, 20. oseba iz opere Sneguročka, 21. moški v odnosu do otroka, 22. švedski pisatelj Hansen, 23. četrta dimenzija, 24. ameriška filmska igralka Gardner, 25. ženski pevski glas, 26. državni poglavar v beneški republiki, 27. avstralska pisateljica, 29. kemični

simbol za element silicij, 30. organizator slovenskega učiteljstva (Miha, 1845-1925), 32. enovalentna atomska skupina v sintetičnih zdravilih, ki diši po česnu, 33. Natorjeva pesniška zbirka, 35. plast zemlje, ki se pri oranju obrača, 37. končni del črevesa, 38. vrh v Gorskem Kotarju pod Snježnikom.

VICI

NA PAŠNIKU...

nad Šembijami se srečata krava Cika in ovca Pika. Po izmenjavi vaških zdrav se lotita tudi višje politike.

Ovca Pika vpraša kravo Ciko: »Ali si brala v novem Snežniku, koliko pozornosti namenjajo v zadnjem času kravam in ovcam?«

»Ja, res smo v centru pozornosti,« pravi krava Cika.

»Pa kaj mora biti v ozadju vsega?« sprašuje nadalje Pika.

»Ja, veš zdaj so pisuni pomolžli vse sredine, kjer so delali sedaj in bi radi molžli še to, kar je ostalo od kmetijstva,« ji odgovori Cika.

»Ja, res je,« pravi Pika in si odpodi nadležne mušice.

NA PLACU...

se srečata ovčarja in se po izmenjavi novic pomenita tudi o pomembnejših temah.

»Veš Jože, da so pisuni v Snežniku objavili naše zapovedi,« se priduša Igor.

»Ja in to ne vseh enajst, kolikor jih imamo ovčarji. Izpustili so najpomembnejšo,« mu odgovori Štefan.

»Enajsta zapoved, ki govori, da se

brigaj zase, je bila preveč, da bi si jo pisun zapomnil, še posebej njen drugi del, ki govori, da naj vsak prvo pomete pred svojim pragom!«

»Ja, to je preveč za pisca Snežnik,« mu potrdi Jože.

SE SREČATA.

pri Danilotu dva Kosežana Mile in Polde. Po prisrčnem pozdravu nanese beseda na lepe dni rudarjenja v Kosezah.

»Ali veš, kako smo trdo delali?« pravi Mile.

»Ja in to ob črnem zocu in polenti,« mu pritrudi Polde.

»Pa smo knapi vedno ostali pošteti in ponosni ljudje,« se priduša Mile.

»Ja, delali smo in še delamo. Nikoli nismo postavljali le vprašanja, temveč smo se vedeli prizadevati, da se problemi tudi rešujejo.«

»Polde, kaj pa misliš o volitvah, ki so pred nami?« sprašuje Mile.

»Mislim, da Snežnik že kar pridno kadruje za novega župana v Il. Bistrici.«

»Ja Polde, pravijo, da nočejo več Vremca za župana, pa mislim, da bo ostal kar Vremec in da imajo tako Jože«f« kot Zlatko kar malo upanja!«

»Veš, v tej dolini se držimo reka« da konju, ki vleče, damo dodatno breme, nikoli pa ga ne menjaj.«

»Ja prav imaš Mile, daj mu še eno Kupico. Rudi Dimic

ŠALE

NESPORAZUM

Vozil se je župan s svojim šoferjem skozi mesto, ko nenadoma prileti na cesto manjši pujssek. Šofer zavira toda povozil pujska. Na županovo insistiranje se zaustavi v bližnjem baru, da bi izvedela čigava je bila žival in da plačata škodo. Šofer vstopi in reče: »Prijatelj, jaz sem šofer gospoda župana. Povožil sem prasca in...«

Niti ni uspel dokončati stavka, ko cel bar vzklikne: BRAVOOOOOO!!! Kaj piješ?

ZAJTRK

TV GALEJA, ZGODAJ ZJUTRAJ, pred oddajo o brezposelnosti v občini. Napovedovalec: Spoštovani gledalci, vaš župan je vstal, vstanite tudi vi! Vaš župan si umiva zobe, umite si zobe tudi vi. Vaš župan zajtrkuje, za vas pa malo glasbe.

NOČNI DAMI

Dve nočni dami se vračata iz nočne smene in tarnata nad slabim prometom:

-Slabo nama gre, draga moja. Razmišljam da bi spremenila poklic... Kaj praviš, ko bi se včlanili v ZZP? Poglej kako gre njim dobro!

Ma beži, daj, niti govora. Mene je sram že tega dela...

SCONTO

Bistričan prodaja fotokopirni stroj. Ko se za trenutek zaklepeja s prijateljem, je nekdo stroj ukradel. Pa reče prodajalec kolegi: Fotokopirni stroj je šel...«

»Po kakšni ceni?«

»Po nabavni!«

P:S: Vsaka morebitna podobnost z resničnimi osebami je zgolj naključna! ŠALE BALIRA: Strokovni sodelavec

NAGRADO,
VEČERJO ZA DVE OSEBI
PRI GRILL DANILU,
za oktobrsko križanko
prejme:

**LUKA DUJC
GREGORČIČEVA
CESTA 21
6250 ILIRSKA BISTRICA**

ČESTITAMO SREČNEMU
NAGRAJENCU
IN MU ŽELIMO
"DOBER TEK".

NAVPIČNO: 1. rumeno rjava barva, 2. italijanski pisatelj (Vasco, 1913-1991), 3. upor, odpor, 4. Nexojeva junakinja, 5. začetnici japonskega telovadca (Endo), 6. bitje v sholastični filozofiji, 7. estonski šahist (Paul), 8. pergamski kralj, vladar, 9. perje pri repi, 10. osebni zaimek, 11. uslužbenka na pošti, 12. agavi podobna rastlina, 17. peščina ob obali za sončenje kopalcev, 21. kamen z Avale, 23. hrvaška plesalka (Mia), 24. mesto v Turčiji, 25. nekdanji emirat v Siriji, 26. ime ameriške igralka Moore, 28. sklopni klobuk, 30. kraj pri Zadru, 31. kanon, 33. enaki črki, 34. začetnici radijskega napovedovalca Terčka, 36. začetnici avstralskega teniškega igralca (Laver).

Dimitrij Grlj

REŠITEV OKTOBRSE
KRIŽANKE

Vodoravno: 1. Skate, 6. srab, 10. Marsala, 12. Auber, 14. adapter, 15. rkelj, 16. vosi, 17. gama, 19. CIA, 20. okra, 22. Omre, 24. Žut, 26. Onan, 28. Adda, 31. amikt, 33. Brajnik, 35. Nicea, 36. colnina, 37. Karr, 38. Esaki.

REŠITEV
NOVEMBRSE
KRIŽANKE

nam pošljite
do 10. decembra,
na naš naslov:
UREDNIŠTVO
ČASOPISA SNEŽNIK
Bazoviška 40
6250 Ilirska Bistrica

Med prispelimi pravilnimi
rešitvami bomo izžrebali
nekoga,

ki bo prejel lepo nagrado:
**VEČERJO ZA DVE
OSEBI V GOSTIŠČU
GRILL DANILU**

**GRILL
DANILO**

OBVESTILO

CZNI, v nadaljevanju Civilno združenje za nadzor nad institucijami je pravna oseba zasebnega prava, vpisana v register društev, ki pomaga članom pri odkrivanju nepravilnosti v slovenskih institucijah (vse vrste sodišč, državna administracija...) katerih posamezniki delujejo z nekontrolirano močjo neobjektivnih ocen na posledice navadnega državljana..

CZNI poziva vse, ki so bili oškodovani pri izreku sodbe zaradi pristranskosti, nestrokovnosti ali svojeglavosti sodnika, katere ni dokazno podprl.

Informacije na Franetič 05/788 00 33 in Kreslin 02/ 681 26 31

MALI OGLASI

V Ilirski Bistrici ugodno prodamo adaptirano 3-sobno stanovanje, 55 m² v podprtiljičju bloka na Župančičevi ulici;
Informacije na tel: 041/329-475

V Vrbi prodam 3.035 m² zazidljivo parcelo;
Ponudbe na tel: 041/449-688.

V Podgradu prodamo enosobno stanovanje - 45 m².
Informacije na telefon: 05/ 71 42 122 ali 041/ 562 727;

Kupim stanovanje v Ilirski Bistrici od 50 - 70 m² v Prešernovi, Župančičevi, Gregorčičevi ulici ali na Vojkovem drevoredu.
Ponudbe na tel.: 041/ 345 -753.

IŠČEM kupca za polovico vikenda na Sviščakih.
Ponudbe na tel: 041 52 89 79

Prodamo dvosobno stanovanje cca. 60 m².
Ponudbe na telefon: 00492331330500 ali v uredništvo Snežnika.

V Vrbi pri Ilirski Bistrici prodam DVE ZAZIDLJIVI PARCELI, velikosti 3.035 m² in 1.600 m².
Telefon 041/449 688.

V Ilirski Bistrici, Aljažev breg, PRODAM starejše gospodarsko poslopje, lokacija primerna za spremembo v stanovanjsko hišo, v izmeri 135 m² in z dvoriščem v izmeri 95 m², z dvema garažama, ter z elektriko in vodo, po ugodni ceni. Možnost nakupa sosedovega zemljišča.
Informacije na tel. 05/ 71 41 842 ali 05/ 71 45 129

KUPIM vikend na Sviščakih. Ponudbe v uredništvo Snežnika.

SKROVSTVO
majla
decra® MONTAŽA
PRODAJA

EMIL SMAJLA s.p.
Podgrajska 10
6250 Ilirska Bistrica

**DECRA
EKSPERT**

tel.: 05/71-41-684
tel/fax: 05/71-42-273
GSM: 041/566-985

POLICIJSKA KRONIKA

V mesecu novembru so policisti PP Ilirska Bistrica pri ilegalnem prehajanju državne meje prijeli 13 tujih državljanov. Po končanih postopkih so bili zavrnjeni hrvaškimi mejnim organom ali pa odpeljani v COT Ljubljana.

Prijet je bil tudi en sprovajalec, ki je bil odpeljan k preiskovalnemu sodniku.

Kriminalisti PP so obravnavali 5 vlomov, 11 tatvin in 10 poškodovanih tujih stvari.

Obravnavali so še dva odvzema motornih vozil ter dve goljufiji.

Na področju prometne varnosti so policisti obravnavali 20 prometnih nesreč, od tega 3 z lahкими telesnimi poškodbami, 1 s hujšimi, 16 pa z materialno škodo.

Na področju javnega reda in miru so policisti intervenirali v zasebnih prostorih in gostinskih lokalih 12-krat.

Opravili so tudi 4 zasege heroína, enkrat pa so zasegli tudi marihuano. Posestniki se bodo srečali s sodnikom za prekrške.

Obravnavali so še 3 požare, 1 samomor, 1 poizkus samomora ter 3 povoženja divjadi.

Policisti opozarjajo voznike na obvezno zimsko opremo.

Policija svetuje

PREVENTIVA – PROMETNA VARNOST

VARNA ZIMSKA VOŽNJA!

Zimska oprema motornih vozil so pnevmatike za zimsko rabo (M+S) na vseh štirih kolesih, ali poletne pnevmatike na vseh štirih kolesih in snežne verige v priboru vozila. Snežne verige morajo biti v zimskih razmerah nameščene na pogonskih kolesih. Pnevmatike, ki štejejo za zimsko opremo, morajo imeti najmanj 4 mm globoke žlebove na celotni tekalni površini. Zimska oprema tovornih vozil in avtobusov vključuje tudi lopato. (8. in 9. člen Pravilnika o napravah in opremi vozil v cestnem prometu)

Na vozilih, ki dosegajo hitrost nad 40 km/h morajo biti tako poletne kot zimske pnevmatike enake velikosti, vrste (poletne, zimske, terenske) in zgradbe (radialne, diagonalne), na isti osi pa tudi iste nosilnosti, hitrostnega razreda ter istega proizvajalca in dezena (vzorec tekalne površine). (4. člen Pravilnika o napravah in opremi vozil v cestnem prometu)

V pripravo motornega vozila na zimo pa sodi seveda tudi pregled drugih naprav in opreme vozila. Poleg pnevmatik, zavor, krmilnega mehanizma in luči je tu še vrsta drugih naprav, ki jih mora uporabnik vozila občasno, pred zimo pa pravočasno in skrbno preveriti. Naj omenimo le nekatere:

-akumulator - pregledati, očistiti in namazati je treba kableske priključke, ter preveriti stanje elektrolita v celicah;

-hladilni sistem - preveriti je potrebno gostoto in raven hladilne tekočine;

sistem za dovod zraka v vozilo - priporočljivo je preveriti ali se v sistemu nahajajo tujki (smeti ali posušeno listje);

-olje v motorju - gladina olja mora vedno segati med obe oznaki (max - min) na merilni palici;

-sistem za močenje vetrobranskega stekla - preveriti je treba količino vode v posodi ter ji dodati zadostno količino sredstva proti zmrzovanju;

metlice brisalcev - preveriti njihovo izrabljenost in jih po potrebi zamenjati;

-klinasti jermen - preveriti je treba stanje in napetost jermena, ki zagotavlja vrtenje alternatorja, črpalke hladilne tekočine in drugih naprav;

sistem za dovod goriva - pri vozilih z dizel motorjem je priporočljivo pregledati in po potrebi očistiti filter za gorivo;

-tesnila vrat - če jih bomo občasno namazali z glicerinom, v mrzlih dneh kljub mokroti vrata ne bodo primrznila;

-ključavnice na vratih in pokrovu prtljažnika - občasno vbrizg WD 40 ali podobnega penetrirajočega antikorozijskega sredstva bo preprečil pomrznenje ključavnice.

To so drobna in na videz manj pomembna opravila, pa vendar nanje pri pripravi vozila na zimo ne smemo pozabiti, saj zagotavljajo zanesljivo delovanje avtomobila in potrebno varnost v zimskih pogojih vožnje. Ta opravila lahko seveda prepustimo tudi enemu od servisov, ki tovrstne usluge že uvrščajo med redno ponudbo svojih storitev.

Ne pozabimo tudi tega, da pravilna oprema ni zadostni pogoj za varnost na cesti. Predvsem ne smemo pozabiti, da je pozimi na določenih krajih poledica, ki ji moramo prilagoditi način in hitrost vožnje. Zanašanje vozila na ledu je seveda veliko lažje preprečiti z razumno vožnjo, kot pa obvladati.

Pozimi lahko pričakujemo poledico zlasti na delih cest, ki so bolj izpostavljena vlagi, vetru in mrazu. To je predvsem na propustih, mostovih in viaduktih, v usekih, na delih cest, ki vodijo skozi gozd in na delih cest, ki so izpostavljeni močnemu vetru (burja).

Preden se odpravimo na pot, je v snežnih razmerah potrebno tudi očistiti avto, saj zakon določa, da se z vozila ne sme razstresati sneg, led, voda oziroma blatne in druge snovi. Za tak prekršek je predpisana denarna kazen.

Naj navedemo še nekaj najpomembnejših pravil vožnje v zimskih razmerah, ki jih mora poznati vsak voznik:

-hitrost vozila zmanjšajmo in ga prilagodimo razmeram ter stanju vozišča,

-povečajmo varnostno razdaljo med našim vozilom in vozilom, ki vozi pred nami,

-zavirajmo narahlo in po potrebi

postopno, z večkratnim pritiskom na stopalko,

-ne spreminjajmo smeri vožnje sunkovito, saj vsako tako ravnanje lahko povzroči zanašanje vozila. Podobno velja tudi za sunkovito speljevanje,

-zelo pomembna je izbira pravilnega prestavnega razmerja, ker lahko premajhna moč na pogonskih kolesih zmanjša učinkovitost vodenja vozila in onemogoči potrebne popravke smeri vožnje, prevelika pa povzroči zdrsavanje pogonskih koles in zanašanje vozila,

-vozimo čim bolj enakomerno, brez premočnega pospeševanja ali zmanjševanja hitrosti,

-posebej bodimo pozorni na izpostavljene dele ceste, kjer se pogosteje pojavlja poledica, računajmo z daljšim časom potovanja, zato se od doma odpravimo prej kot običajno, -med vožnjo bodimo zbrani, predvsem pa strpni do drugih udeležencev v prometu. V takih razmerah je še posebno pomembna vozniška kultura, etika in solidarnost.

Večina prometnih nesreč pozimi se zgodi v relativno dobrih voznih pogojih, prav tako pa v takšnih pogojih nastanejo tudi najhujše posledice. Verjetno lahko takšno stanje pripišemo dejstvu, da se večina voznikov zaveda nevarnosti vožnje v zimskih razmerah, da pa ob izboljšanih pogojih pozabijo na nevarnost in se sprostito do nepremišljenosti, kar pa vse prevečkrat privede do usodnih posledic.

Policisti bodo tudi letos dosledno nadzirali opremljenost vozil s predpisano zimsko opremo. Le primerno opremljeno vozilo bo namreč v nepredvidljivih zimskih razmerah lahko kos vsem nevarnostim, ki jih ta prinaša. Policija bo okrepila prisotnost na mestih, kjer zaradi zimskih razmer lahko pričakujemo zastoje. Na voljo pa bodo policisti tudi za pomoč in nasvet vsem, ki se bodo znašli v težavah.

Naj naše opozorilo pred bližajočimi se zimskimi razmerami na cesti zaključimo z željo, da bo prihajajoča zima za vse minila varno in v znamenju sproščene užitja zimskih radosti.

Srečno vožnjo

KO VAŠ AVTO NENADOMA...
AVTOMOBILSKA ASISTENCA - 080 2864

Avtomobilska asistenca Zavarovalnice Triglav
vam v primeru težav z vozilom zagotavlja
24-urno pomoč vse dni v letu.

Kjerkoli v Sloveniji bomo poskrbeli za popravilo, reševanje in vleko vašega vozila, za prevoz vas in vaših sopotnikov, za nadomestno vozilo ali namestitvev v hotelu.

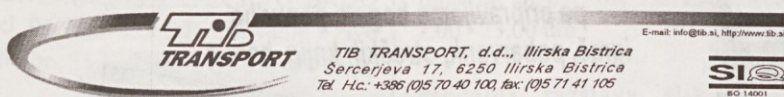
Sklenite zavarovanje avtomobilske asistencie in kadarkoli boste potrebovali pomoč pokličite **080 2864**, za klic iz tujine pa **+386 2222 2864**

PRIPRAVLJENI NA VSE.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D.D.

www.zav-triglav.si

TIB TRANSPORT, d.d., Ilirska Bistrica
Serčerjeva 17, 6250 Ilirska Bistrica
Tel. Hc. +386 (0)5 70 40 100, fax: (0)5 71 41 105

Je vaše vozilo pripravljeno na zimo in slabše razmere na cesti?

Obiščite nas in poskrbeli bomo za brezhibnost vašega vozila in varno vožnjo.

Pooblaščen serviser vozila in opreme ter prodaja rezervnih delov:

Kompletna izvedba nizkih gradenj tlakovanja, asfaltiranje, vodovod, kanalizacija, podporni zidovi...

Zimska služba (strojno ali ročno pluzenje in posipanje cest, dvorišč in drugih površin...)

tel/fax. 05/71-41-732

GSM: 041/682-549, 041/652-769

KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7

RAZPRODAJA
10% POPUST
NA VSE BLAGO
RAZEN CIGARET

OD 21.12.2001
DO 31.12.2001

ŽELIMO VAM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
IN VELIKO USPEHA

Vaš kotichek

BRKINSKA RAZGLEDNICA

Ko me je strankarska dolžnost popeljala s svojim kolegom in šopom plakatov v avtu na pravo malo ekskurzijo po naši okolici, sem z začudenjem ugotovil, kako različno so naše vaške skupnosti opremljene z oglasnimi deskami, na katere organizatorji javnih prireditev lahko lepijo svoje plakate, krajevne skupnosti, razne institucije ter društva pa svoja obvestila. To je nekakšen stenčes, kjer si izmenjujemo lokalne informacije.

Človek se sprašuje ali so ljudje res že tako siti oglaševanja, ali pa tako brezbrizni do dogajanja v svoji okolici, da so v kakšnem kraju še vedno brez svoje oglasne deske ob vsej drugi dovršeni infrastrukturi. To me je začudilo pri dveh brkinskih vaseh, kot sta Ratečevo Brdo (z znano in ob koncu tedna tudi precej obiskano turistično kmetijo) ter Smrje, kjer je kar živahno družabno življenje. Ko sem se peljal tam skozi tistega sobotnega mrzlega novembrskega popoldneva, ko je burja grdo vlekla izpod Snežnika, sem zalotil Smrjane pri skupnem urejanju podpornega zidu ob njihovi cerkvi. Hvalevredna vnema za izgled svoje vasi, ki jo gre vsekakor pohvaliti in posnemati, a si vseeno presenečen, ko prideš v vas in nimaš kam nalepiti plakata. Še bolj neprijetno presenečenje doživiš, ko prideš na naše (premsko) pokopališče v dežju ali rosi in bredeš z obeh strani cerkve po mokri travi, posebej, če gre za večjo strnjeno skupino obiskovalcev, ki si želi privoščiti lep razgled na Vremščico in Nanos s severne strani cerkve.

Domačini smo se že vdali v usodo, ne vem pa, kaj si ob tem mislijo tujci o nas, ko pridejo ogledovat Kraljeve slike v cerkvi ob dejstvu, da imamo celo svoje turistično društvo, ki si je zadalo nalogo skrbeti za lepši in bolj

prijaznejši videz naših vasi. Izgled niso samo urejena dvorišča, vrtovi in balkoni ob cesti, ki se šibijo pod cvetjem, ampak tudi čisto navada trava ob pokopališki stezi, po kateri pogosto hodimo. Če se svet KS ob svojih velikopoteznih projektih z urejanjem pokopaliških podpornih zidov in parkirišč za turistične avtobuse res ne utegne ukvarjati z malenkostmi in pogledati, kdaj je čas za košnjo trave okoli cerkve, bi ga moral na to nekdo spomniti, namesto, da že leta skozi vso rastno sezono čakamo naključnega prostovoljca, da nas bo rešil nadležnega zelenja pod nogami. Mimogrede naj spomnim, da vsako leto lastniki grobov plačujemo poštno najemnino za grobove na pokopališču in v to ceno je gotovo poleg odvažanja smeti in oskrbe z vodo všteto tudi redno vzdrževanje zelenic. S tem zemljiščem upravlja KS in ne najemniki grobov, zato mora torej tudi skrbeti zanj.

Namen mojega pisanja ni iskanje krivca, ampak samo pobuda za razrešitev teh in podobnih zadreg, ki jih ima vsak kraj nekaj, le, da se o njih navadno ne sme na glas govoriti, češ da kvari razpoloženje in sporazumevanje. Ne bo držalo, ker smemo tudi opominjati na pomanjkljivosti, sicer jih ne bomo odpravili. Če pravimo, da lepa beseda dobro mesto najde, naj isto velja tudi za kritiko. Naj ne bo sama sebi namen, ampak vabilo k bolj zavzetemu reševanju problemov. Teh pa ni tako malo, le da jih ljudje stresajo navadno na napačnem kraju, kjer jih nihče ne opazi, oziroma ne prenese na ušesa tistih, ki bi jo morali slišati. Oblast ima navadno kosmata ušesa za drobne potrebe občanov, zato ji je treba včasih takšne stvari bolj glasno povedati, da jih sploh doseže...

Jožko Stegu

Poizkusite tudi vi

VAJE POMLAJEVANJA

Vaje pomlajevanja so najboljša naložba za vzdrževanje dobrega počutja in vzpostavljanja ravnotežja v umu, duhu in telesu.

Dokler je telo zdravo, vibrira v harmoniji z vsemi svojimi deli. Bolezen ali simptomi niso nič drugega kot motnja porušenega ravnotežja. Uravnoteženje je zdravljenje, zdravje pa zaznamo takrat, ko delujemo v harmoniji z umom, dušo in telesom.

Center živčnega sistema je išiasni živec (hrbtenjača). Išiasni živec preko endokrinih žlez (čaker) oskrbuje ves organizem z vitalno energijo. Varno shranjene v telesu delujejo avtonomno in jih ne zaznavamo. Občutimo pa jih takrat, ko nastanejo motnje, ker organi ne dobivajo dovolj energije.

Išiasni živec poteka preko vretenc hrbtenice do trtice, se razpolovi in gre vso pot navzdol po obeh nogah, kjer se konča na prstih nog.

Življenjsko pomembno je, da išiasni živec deluje pravilno. Zato je potrebno vzdrževati sedenje in pravilno spanje. Ko se ne moremo več skloniti in dotakniti tal, je to zanesljivo znamenje, da naš išiasni živec ne deluje pravilno.

Z vajami pomlajevanja, ki jih pridno delamo vsak dan (najbolje je zjutraj), vzpodbujamo in krepimo išiasni živec k pravilnemu delovanju.

Krog se sklone, pretok energije se uravnovesi in mi zažarimo. Drugi kaj hitro opazijo spremembo in nam to tudi povedo. Najbolj zanesljiva potrditev, da se resnično pomlajujemo.

Vztrajno, včasih pa trmasto moramo delati vaje vsak dan. Ko vztrajamo dovolj časa, postanejo vaje sestavni del našega vsakdana. Z njimi prepojimo um, dušo in telo. Delujemo holistično, to je celostno, na vseh treh nivojih našega bitja.

Vaja dela mojstra. Vztrajajte in bodite drugim za zgled. Glede starosti ni nobene omejitve. Vaje so za vse, ki hočejo kaj storiti za svoje zdravje in dobro počutje. V spremembo pa vključite še odštevanje let. Bodite pozorni na majhne radostne spremembe.

Neta Vergan, vaditeljica vaj pomlajevanja in samozdravljenja

Odmevi

ŠALJIVCI SO MED NAMI!

Bralci Snežnika se gotovo še spominjajo, kako so delavci cestnega podjetja pred dvema letoma pred novo črpalko Petrola na kocu Trnovo zabetonirali veliko napisno tablo z imenom našega mesta. Vse lepo in prav. Toda na tabli ni pisalo, da se to mesto imenuje ILIRSKA BISTRICA, pač pa glej ga škrata, pisalo je ILIRSKA BISRTICA. In če pomislite koliko ljudi je imelo s to tablo in napisom posla, od tehnikov, grafikov, ... do delavcev, ki so pridno zabetonirali poldrugi meter dolgo napako. Pa nihče nič... Le koliko šaljevcev, samo v enem podjetju.

In ker takih šaljevcev zlepa ne zmanjka tudi drugod se takim šalam hahljamo lahko kar naprej. Žal vse bolj kislo.

Pa so na občini veseli začeli uporabljati nov žigosalnik za poštne pošiljke in prav nič jih motilo, če so začetnice imena našega mesta bile na žigu napisane kar z malo črko. Napako, ki je ne sme narediti niti prvošolec, so popravili. Niso pa popravili še ene "šale" na istem žigu kjer je predstavljen občinski grb z okradeno ladjico, saj ji že kar od samega začetka manjkata dva vesla. Le čigav grb je to? Piše sicer, da gre za občino Ilirska Bistrica, vendar le-ta ima drugačno ladjico v svojem grbu, predvsem pa lepšo in na njej je vseh šest vesel!

Šaljivci v Trgovskem podjetju Ilirija tudi vstrajajo. Njihova

R 9.10.2001 17:30 0,050kg 62132 **Potrdilo**	6250 ILIRSKA BISTR. ***222,00 SITddv 19%****35,45	SLOVENIJA
RR 00858 622 4 SI		

letalonosilka na znaku podjetja vztraja, verjetno v pričakovanju, da jo povabijo v Perzijski zaliv. Tam se stalno nekaj kuha in tovrstna plovila so vedno tam, pač pri roki.

Da pa se ne bi pomirilo hihitanje na račun tovrstnih šal so sedaj poskrbeli naši poštarji. Zakaj ne bi imeli tudi oni kaj besede pri imenu našega mesta. Pred dobrim mesecem so uvedli nove samoleplive poštne nalepke, ki jih veselo lepijo na pisma in razna poštna potrdila, na njem pa odločno in na veliko piše, da gre za pošto 6250 ILIRSKA BISTR.. Ker je v nadaljevanju tega skrajšanega imena vsaj še 2 centimetra prostora, očitno ne gre za stisko kam zapisati še manjkajoči nezlog ICA. Domačini seveda sedaj ugibajo za kaj gre. Slišijo se celo

glasovi, da je pošta želela zapisati ime mesta v obliki, kot ga izgovarjamo domačini BISTRIC, ker pa se je zakompliciralo pri pridevniku ILIRSKA (saj še ni bilo slišati, da bi kdo rekel Ilirska Bistrice) so verjetno ostali na pol poti. Ker je enak pomanjkljiv napis tudi na poštah veselo hihitajo, češ: "Vidite, Bistrice pobira, še tistih nekaj črk naj pobere pa bo na poštnejem žigu dovolj prostora za napis TRNOVO!"

Pravijo, da bodo napako kmalu popravili. Prav! Ker pa so šaljevci med nami kar aktivni, je gotovo na vrsti kakšna nova tovrstna šala. Pa tudi sicer smo Bistričani hvaležna publika, ki se rada smeji ali vsaj nasmiha, pa čeprav vse bolj pogosto bolj kislo. JM

SANTOMAS®

za posebne priložnosti

Iz kleti Ludvika N. Glavine
Šmarje 10, 6274 Šmarje
GSM: +386 41 728 724

PAPIRNICA
LineaArt
Bazoviška 19, 05/714-20-77

Za vse Miklavže, Božičke in dedke Mraze pa pripravljamo bogato ponudbo igrač, pobarvank, otroških knjig, barvic...

Ker se približuje konec leta, smo vam pripravili širok izbor koledarjev, rokovnikov, kemičnih svinčnikov, vžigalnikov in drugega, po zelo ugodnih cenah. Urejen imamo tudi dotisk z vašim logotipom. Novoletni okraski, jelke, balončki, čestitke, igrače, puzzle, darilne vrečke, darilni papir, pentlje ...

Vesele božične praznike in srečno novo leto.

KOLEDAR PRIREDITEV ZA MESEC DECEMBER

**VESELI
DECEMBER V
ILIRSKI
BISTRICI**

OSNOVNA
ŠOLA ANTONA
ŽNIDERŠICA
ILIRSKA
BISTRICA tel.

05/711 02 60

OBISK DEDKA MRAZA Z IGRICO,
21.12.2001 OB 9. URI NA ŠOLI
DRUŠTVO PRIJATELJEV
MLADINE ILIRSKA BISTRICA tel.
05/711 02 63

Roditeljski sestanek nekoliko drugace-
12.12.2001 »Gremo na
jadranje« gledališka predstava za
starše Dom na Vidmu ob 19.00 uri v
Ilirski Bistrici

29.12.2001» **SANKE DEDKA
MRAZA** –pravljica o mezincku
(Kranjski komedijantje) V Domu na
Vidmu ob 17.00 uri

OSNOVNA ŠOLA KNEŽAK tel. 05/
788 00 02
21.12.2001 **Novoletno** rajanje in prihod
Dedka Mraza na osnovni šoli ob 17.00
uri

OSNOVNA ŠOLA PODGRAD tel. 05/
783 50 14
21.12.2001 **Obisk** Dedka Mraza s
prireditvijo na osnovni šoli ob 9.00 uri

OSNOVNA ŠOLA PREGARJE tel.
05/789 51 60
Prihod Dedka Mraza z obdaritvijo
vseh otrok 21.12.01 ob 12.uri

OSNOVNA ŠOLA JELŠANE tel. 05/
788 50 01
3.12.2001 **MIKLAVŽEV SEJEM** V
OŠ JELŠANE OB 16. URI
20.12.2001 **OBISKA DEDKA
MRAZA Z OBDARITVIJO** OB 13.00
URI

OSNOVNA ŠOLA PODGORA
KUTEŽEVO tel. 05/ 787 01 62
21.12.2001 OB 16.30 **PRIREDITEV
IN OBISK DEDKA MRAZA Z
OBDARITVIJO, TUDIZA ZUNANJE
OTROKE NAŠEGA ŠOLSKEGA
OKOLIŠA**

SILVESTROVANJA
PIVOVARNA IN GOSTILNA »PEK«
DOLENJE tel. 05/788 50 29
Silvestrovanje z živo glasbo,
31.12.2001 od 20.00 ure dalje

KMECKI TURIZEM
JENEZINOVI, RATECEVO BRDO
tel. 05/7860 128 Silvestrovanje z živo
glasbo, 31.12.2001 od 20. ure dalje

GOSTILNA »POVODNI MOŽ«,
TOPOLC tel. 05/ 7141 540
Silvestrovanje z živo glasbo,
31.12.2001 od 20. ure dalje

GOSTILNA S PRENOČIŠČI
POTOK, DOLENJE tel. 05/ 714 26 48
Silvestrovanje z živo glasbo 31.12.2001
ter Noletni ples 1.1.2001

OKREPCEVALNICA GRILL
DANILO ILIRSKA BISTRICA 05/
7141 517 Silvestrovanje z živo glasbo,

31.12.2001 in 1.1.2002

GOSTIŠČE MAŠUN 050 331 611
Silvestrovanje z glasbo, zabaval bo
ansambel Snežnik Dne 31.12.2001 od
20.00 ure dalje

**PRIREDITVE S PODROČJA
GLASBE**

GLASBENA ŠOLA ILIRSKA
BISTRICA tel. 05/7142 216
16.12.2001 **Božičnonovoletni** koncert,
nastopajo solisti in komorne skupine,
v glasbeni šoli ob 18. uri

18.12.2001 **Božičnonovoletni** koncert,
nastopajo harmonikaši, dva godalna
ansambla, balet in orff
V dvorani Doma na Vidmu ob 18. uri

**DOGODKI IZ DRUŠTVENEGA
ŽIVLJENJA**

PRIMORSKO NUMIZMATICNO
DRUŠTVO ILIRSKA BISTRICA tel.
05/ 7142 639 Društveno srečanje
23. decembra 2001 med 9.00 –12.00
uro v pizzeriji Park v
Ilirski Bistrici

DRUŠTVO UPOKOJENCEV
ILIRSKA BISTRICA tel. 05/7145 598
30. december Prednovoletno srečanje
društva hotel Delfin Izola od 18.00 ure
dalje prevoz je organiziran, informacije
na društvu sreda in petek od 9.- 12.
ure

DRUŠTVO SOŽITJE IN VDC
ILIRSKA BISTRICA tel. 05/7141 244
Novoletno rajanje društva Sožitje in
VDC Ilirska Bistrica v gostilni
»Povodni mož« na Topolcu
20.12.2001 OB 13.00 URI

**NARAVNA IN KULTURNA
DEDIŠČINA –TURIZEM 2001/
2002**

Ogled gradu prem s stalno razstavo
prazgodovinskih gradišč in izkopanin
z območja, Prem
Ogledi pod strokovnim vodstvom
vodnika Mojca Memon, Prem
Tel. 05/7860 400, 05/714 44 35

Ogled muzejske urejene spominske
sobe pesnika Dragotina Ketteja, Prem,
Marija Dolgan, Prem
Tel. 05/7860 374, 05/714 44 35

OGLED SPOMINSKE SOBE
NEKDANJE POMOŽNE POŠTE IN
KLOBUCARNE, HARIJE Alenka
Penko, Harije Tel. 05/7141 573

RAZSTAVE

Stalna razstava starih fotografij Ilirske
Bistricice avtorja Emila Maraža, bistro
BaladuR tel. 05/7141 935 Vsak dan od
7.00 –23.00 ure

Prodajna razstava slik Jožeta
Šajna, okrepcevalnica grill Danilo
Il. Bistrica
tel. 05/7141 517 Vsak dan, razen
ponedeljek od 9.-22.ure

Stalna razstava slik Jožeta Šajna,
gostilna-pizzerija Škorpiljon tel. 05/
7141332 vsak dan, razen torek od 10.-
22.ure

**JSKD IN ZKD ILIRSKA
BISTRICA**

tel. 05/711 00 90

Likovna razstava domacinke Ester
Mršnik »KRAJINE« v galeriji Doma
na Vidmu od 30.11.01. – 21.12.2001
otvoritev dne 30.11.2001 ob 19. uri

KULTURA

tel. 05/711 00 90
2.12.2001 koncert ljudskih in ljudsko
nabožnih pesmi v okviru v okviru
projekta »RASTOCA KNJIGA« v
cerkvi sv. Jurija v Ilirski Bistrici ob
16.00 uri.
nastopajo: Ljudske pevke Solzice, Fantje
s Preske, Ljudske
pevke z Rogatca, Zagoriški
fantje, Ragle, Fantje z vasi, štefanski
Volk Folk, Hruški fanti

ZKD ILIRSKA BISTRICA
tel. 05/711 00 90
7.12.2001 GLEDALIŠČE PTUJ »
SVOBODNO RAZMERJE« v DOMU
NA VIDMU OB 19.00 URI,
predprodaja vstopnic ZKD Ilirska
Bistrica za abonma in izven

20., 21., 22. december 2001 Gostovanje
dekliškega komornega pevskega zbora
Vox Ilirica na Siciliji v Messini.

ŠTEFANOVO V HARIJAH

Kulturno društvo Alojz Mihelcic,
Harije tel. 05/7141 573 Božični
koncert v cerkvi sv. Štefana v Harijah,
dne 26.12.2001
ob 10. uri

Župnijski urad Podgrad sv. maša v
cerkvi sv. Štefana ob 9.00 uri
d n e 2 6 . 1 2 . 2 0 0 1
tel. 05/ 7835 021

Krajevna skupnost Harije »Štefanovo
v Harijah« –Žegnanje konj ob 10.30 uri
pred cerkvijo tel. 05/7144 383, 041/
595 879 –Škoberne

BOŽICNI KONCERTI

župnišče Jelšane tel. 05/788 50 09
24.12.2001 Božični koncert v cerkvi
Marijinega vnebovzvetja v Jelšanah ob
23.15 uri

OTVORITEV

Vaška skupnost Smrje tel. 05/7860-371
Otvoritev mostu »pri Bridovcu«
1.12.2001 ob 13. uri, Zabava z glasbo
na kmetiji pri Novaku v Smrjah.

**NEKAJ NAMIGOV OB
DECEMBERSKEM CASU**

Vabimo vas, da si ogledate jaslice v
kateri izmed naših cerkva, posebej
priporočamo ogled jaslic v cerkvi
sv. Jurija in sv. Petra v Ilirski Bistrici, v
cerkvi sv. Mihaela na Doljem Zemonu
ter cerkvi sv. Križa v Vrbovem, ali v
cerkvi sv. Antona na Ostrožnem Brdu.
Vsekakor pa vas vabimo tudi v cerkev
sv. Štefana v Harijah, saj si boste
obenem ogledali tudi Božični koncert
ter tradicionalno prireditvev
»Štefanovo« v Harijah.
Lahko pa si ogledate jaslice tudi v
drugih cerkvah, saj jih ob božičnem
casu pripravijo v prav vsaki cerkvi!
Ob tem si boste ogledali tudi bogato
arhitekturo, kamnoseške detajle ter
freske v posameznem sakralnem
objektu.

Lep pozdrav do prihodnjic.
RC-TIC, Mojca Memon

Na podlagi 9. člena Pravilnika o štipendiranju (Ur. objave glasila Snežnik, št. 3/
2000, z dne 31.5.2000) Občina Ilirska Bistrica po sklepu župana

r a z p i s u j e
KADROVSKE ŠTIPENDIJE
OBČINE ILIRSKA BISTRICA

I. Občina Ilirska Bistrica razpisuje kadrovske štipendije za študijsko leto 2001/
2002 za naslednje programe in smeri izobraževanja:

- prof. angleščine in italijanščine ali prof. angleščine in nemščine - 1 štipendija
- prof. slovenščine in bibliotekarstvo (ali drug eno ali dvopredmetni univ. študijski program s kombinacijo slovenskega jezika in književnosti, pedagoška smer) - 2 štipendiji
- prof. zemljepisa in zgodovine - 1 štipendija
- prof. glasbe - 2 štipendiji
- prof. klavirja - 2 štipendiji
- prof. flaute - 1 štipendija
- prof. saksofona ali klarineta - 1 štipendija
- prof. violine - 1 štipendija
- doktor medicine - 1 štipendija
- univ. dipl. inž. gradbeništva, - 1 štipendija
- univ. dipl. inž. elektrotehnike - 1 štipendija
- univ. dipl. inž. strojništva - 1 štipendija
- univ. dipl. inž. kemijske tehnologije - 1 štipendija

II. Na razpis se lahko prijavijo kandidati - študenti univerzitetnega programa, ki imajo status študenta, so slovenski državljani, imajo stalno prebivališče v Občini Ilirska Bistrica in ki imajo povprečno oceno učnega uspeha najmanj 6,7 oziroma najmanj dober učni uspeh v zadnjem šolskem letu.

III. Kandidati naj k prijavi na razpis priložijo:

- izpolnjeno vlogo za pridobitev štipendije na obrazcu DZS, Obr. 1,51,
- potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije,
- potrdilo o stalnem prebivališču,
- potrdilo o vpisu v študijskem letu 2001/2002,
- dokazilo o učnem uspehu prejšnjega šolskega oz. študijskega leta,
- dokaz o materialnem stanju družine - dohodninsko odločbo in obvestilo o višini katastrskega dohodka in
- kratak življenjepis.

IV. Rok za oddajo prijav je **15. december 2001.**

Prijave brez zahtevane dokumentacije in posredovane po razpisnem roku ne bodo upoštevane pri obravnavi za podelitev štipendije. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni po zaključku razpisa.

V. Prijave z zahtevano dokumentacijo pošljite na naslov: **Občina Ilirska Bistrica, Urad župana, Bazoviška 14, 6250 Ilirska Bistrica**, s pripisom "Razpis kadrovske štipendije".

Dotatna pojasnila glede razpisa štipendij lahko dobite na tel.: 05 71 41 361.

OBČINA ILIRSKA BISTRICA

»LAVAL«
PODJETJE ZA TRGOVINO IN
STORITVE d.o.o., DUPLJE

**Trpite zaradi nespečnosti,
bolečin v vratu, znojenja...
ODLIČNA REŠITEV JE
BIO PIRIN VZGLAVNIK**

Pira-prastaro žito, ki je naravno odporna proti škodljivcem.
Pirni vzglavniki so napolnjeni s 3,2 kg pirnih luščin, ki so ekološko pridelane
v naši deželi. Velikost vzglavnika je 50 x 70 cm in se ne greje, je izredno zračen
in ga lahko poljubno oblikujemo.

- Primeren je za vse ljudi, predvsem
pa nam pomaga pri:
- bolečinskih stanjih mišic vratnega predela in ramenskega obroča
  - blaži bolečine pri kronični obrabi vratnih vretenec
  - pomaga pri glavobolih in migrenah
  - priporočamo vsem, ki imajo alergije na pršice
  - izboljšujejo kvaliteto spanja

GENA

7.000 SIT
+stroški dostave

NAROČILA na telefonskih številkah
04/2577-760, 041/583-467
www.laval.cc

**Obiščite nas na mesečnem sejmu
v soboto 1. 12. 2001 in 17. 12. 2001.**

ILIRIKA
BORZNO
POSREDNIŠKA
HIŠA d.d.

* posredujemo pri vaših prodajah in nakupih vrednostnih papirjev na ljubljanski borzi
* kupujemo tudi delnice, ki niso uvrščene na borzo

Naše poslovalnice:

KOPER 05/672-72-32	AJDOVŠČINA 05/366-14-94	POSTOJNA 05/726-10-50
SEŽANA 05/734-14-10	NOVA GORICA 05/333-42-43	ILIRSKA BISTRICA 05/714-19-35
		LJUBLJANA 01/425-80-74

GIBANJE TEČAJEV Z LJUBLJANSKE BORZE IN POSLOVNE NOVICE ZA OBDOBJE 22. OKT.-22. NOV. 2001

Tečaji z ljubljanske borze so v veliko veselje investorjev v obdobju preteklega meseca močno naraščali. Slovenski borzni indeks je večkrat izboljšal svojo rekordno vrednost in je v četrtek (22.11.2001) zaključil pri vrednosti 2.102 točkah. Hkrati se tečaji pooblaščenih investicijskih družb niso bistveno spremenili.

Od večjih podjetij so od 22. oktobra najbolj porastli tečaji Pivovarne Union (12,5%) zaradi možnega prevzema, Intereurope (12,1%), Gorenja (10%) in Pivovarne Laško (6,6%).

Luka Koper, Istrabenz in Intereuropa, ki so skupaj 82,2 odstotni delničarji Banke Koper, so z italijansko bančno skupino San Paolo IMI podpisali pogodbo o prodaji 52,25-odstotnega deleža Banke Koper. Dogovorjena cena za delnico je 101.971,72 tolarja. Pri tej ceni vrednost celotne banke znaša 54 milijard tolarjev. Primorski lastniki so se z pogodbo zavezali, da bodo Italijanom prodali 52 odstotkov delnic Banke Koper, kar pomeni 28,2 milijarde tolarjev kupnine. Pri tem bo Luka Koper prodala vse svoje delnice (32,39%), Istrabenz jih bo prodal 14,86% in zadržal 15%, Intereuropa bo prodal samo 5% delnic in jih zadržala enako kot Istrabenz, 15%. Obe podjetji, ki bosta obdržali delnice sta se dogovorili za prodajno opcijo, da preostale delnice banke prodata med letom 2003 in koncem junija 2006.

Koncern Intereuropa je tudi v prvih devetih mesecih letošnjega leta posloval uspešno in presejal zastavljene cilje. Zraven matične družbe so k rezultatu pripomogle tudi njihove družbe na Hrvaškem, Bosni in Hercegovini, Makedoniji, Rusiji in ZR Jugoslaviji. Prihodke iz poslovanja so v prvih devetih mesecih povečali za 11%, dobiček iz poslovanja pa za 24%, glede na enako obdobje lani. Celotni dobiček pa je bil kar za 95% višji kot v prvih devetih mesecih lanskega leta in je znašal 4,1 milijarde tolarjev. Tečaj delnice Intereurope je od začetka leta do danes, porasel za 31,3%.

Na tiskovni konferenci družbe Fructal so sporočili, da so v prvih devetih mesecih letošnjega leta dosegli dobiček v višini 621 milijonov tolarjev, kar je kar 18 odstotkov več kot so načrtovali za leto 2001. Med tem ko je Pivovarna Union, ki je lastnica Fructala v prvih devetih mesecih prodala za 14,3 milijarde tolarjev izdelkov, kar je prav toliko, kot v enakem obdobju lani, dobiček pa je znašal 842 milijonov tolarjev (v istem obdobju lani ga je imela za 551 milijonov tolarjev).

Istrabenz, ki želi prevzeti Portoroške hotele je za delnico Hotelov Palace ponudil okoli 1.350 tolarjev, kar je le 40% knjigovodske vrednosti delnice, ki znaša 3.300 tolarjev. Predvsem delničarji Hotelov Palace niso zadovoljni z zneskom, saj je Istrabenz pred kratkim kupoval delnice Hotelov Morje za 80% njihove knjigovodske vrednosti, kar v tem trenutku za Hotele Palace znaša 2.650 tolarjev. V zadnjih dveh mesecih smo tudi zasledili, da sta svoje lastniške deleže v Hotelih Palace povečevala pida NFD1 in NFD2, ki imata skupaj 23,6 odstotni delež.

Belgijska družba Interbrew, ki ima 24,46 odstotni delež Pivovarne Union je poslala Agenciji za trg vrednostnih papirjev in Uradu za varstvo konkurence namero za nakup vseh preostalih delnic Pivovarne Union. Interbrew namerava za delnico ponuditi 73.000 tolarjev. Pivovarna Laško, ki ima skupaj s povezano družbo Radensko enako slabih 25 odstotkov delnic Pivovarne Union, pa je preostalima največjima lastnikoma Pivovarne Union, Kapitalski družbi (10,26%) in Slovenski odškodninski družbi (12,15%) ponudila odkup po precej višji ceni. Pivovarna Laško je skladoma poleg višje cene ponudila tudi zamenjavo Unionovih delnic za delnice Pivovarne Laško. V Pivovarni Union je nadzorni svet potrdil strateško partnerstvo z Interbrewom med tem, ko iz Pivovarne Laško sporočajo, da po nobeni ceni ne bodo prodali delnic Pivovarne Union. Kakorkoli, če se Pivovarna Laško, KAD in SOD ne odločijo za prodajo Interbrewu, prevzem Uniona s strani belgijske družbe ni mogoč.

Boštjan Pliberšek
Ilirika borznoposredniška hiša d.d.

VESELO IN POUČNO V LETO 2002

DPM Ilirska Bistrica
in vodstva osnovnih šol
v pred novoletnem času vabijo
vse starše na gledališko predstavo

"Gremo na jadranje"

po knjigi Moški so drugačni-ženske tudi
Igrata Erik Vidmar in Eva Škoflič Maurer

V Domu na Vidmu, v sredo, 12.

VSTOP PROST

Zgodba se začne z večernim ritualom zakoncev pred spanjem. Mož čaka..., žena pa ima nenavadno veliko opravka s seboj....

Problem komunikacije in medsebojnih odnosov z obilico humorja.
Prava komedija, pa še vse je res!

Nekdo je rekel po predstavi: »Kot bi v najino spalnico postavili video kamero!«

Napolnimo spet našo dvorano
in zajadrajmo v novo leto!

Plama-pur

Plama-pur, d.d. SI- 6244 Podgrad, Slovenija
tel.: 05 71 90 100, faks: 05 71 90 299,
E-pošta: info@plama-pur.si

JAVNI RAZPIS ZA ZBIRANJE PONUDB ZA PRODAJO NEPREMIČNINE

A. PREDMET RAZPISA JE STANOVANJE V PODGRADU

Stanovanje se nahaja v večstanovanjski hiši v Podgradu 3k, in obsega naslednje prostore:

sobo 16,5 m², kuhinjo 9,9 m², kopalnico 5,3 m², predsobo 8,4 m², teraso 2,6 m² in klet 2,90 m².

Prodajna površina stanovanja znaša 43 m².

Izključna cena znaša 850 DEM/ m² prodajne površine.

B. RAZPISNI POGOJI

Na razpis se lahko prijavi domače pravne in fizične osebe.

Ponudniki morajo v pisni ponudbi navesti ponujeno ceno in plačilne pogoje.

Prednost pri izbiri ima tisti ponudnik, ki ponudi višjo ceno in boljše plačilne pogoje.

Ogled stanovanja bo organiziran dne 4.12.2001 od 12,00 do 13,00 ure.

Ta razpis ne obvezuje Plame-pur, da sklene pogodbo s katerimkoli ponudnikom.

C. DOSTAVA PONUDBE

Pisne ponudbe pošljite v zaprti ovojnici s pripisom »Ne odpiraj – ponudba za odkup stanovanja!« najpozneje do vključno 7.12.2001 na naslov: Plama-pur, d.d., Podgrad 17, 6244 Podgrad.

O izbiri bodo ponudniki obveščeni v 7 dneh po končanem razpisu.

Morebitne dodatne informacije dobite po telefonu

05 71 90 242 ali 05 71 90 243.

OBVESTILO

Ker se bliža praznični čas, bi vas radi iz uredništva časopisa Snežnik spomnili, da imete možnost čestitati vsem, ki jim želite tudi vi.

POSEBNA PONUDBA

Vsi oglaševalci, ki bodo v mesecu decembru s časopisom sklenili enoletno pogodbo o oglaševanju imajo 30% popust in enkratno brezplačno predstavitve na polovici strani.

Ne odlašajte z vašo odločitvijo!

NAGRADO ZA NAJBOLJ IZVIRNO ANKETO PREJME:

MARJANCA ČEKADA
Ulica 7. maja 14
6250 Ilirska Bistrica

ČESTITAMO SREČNI DOBITNICI!

Špeli Urh vse najboljše za 2. rojstni dan.

BODO VLAKI ŠE VOZILI V BISTRICO?

Obveščamo vas, da bo javno podjetje Slovenske železnice d.d. z dnem veljavnosti novega voznega reda (16.12.2001) znova vpeljalo vlak na odseku Ilirska Bistrica-Pivka (zveza za Ljubljano). Čas vožnje bo usklajen s potrebami in predlogi lokalne skupnosti.

Iz urada župana pa so sporočili, da nameravajo Slovenske železnice ukiniti vse vlake ob sobotah in nedeljah, razen mednarodnih. V telefonskem razgovoru je direktor SŽ, gospod Anton MEDVED obljubil, da se vlakov vendarle ne bo ukinjalo.

Žal pa je ostalo le pri ustnem zagotovitvi županu.

16.12. 2001 stopi v veljavo nov vozni red.

Bodo vlaki še vozili v Bistrico?

VABILO POGOVOR V TRIGLAV PUBU

V četrtek, 6.decembra 2001 bo z začetkom ob 20.00 uri v prostorih Triglav puba v Il.Bistrici potekala zanimiva prireditve, ki so jo organizatorji poimenovali Pogovor v Triglav pubu. Gre preprosto za javni »talk show«, v katerem se bo voditelj prireditve Aleš Zidar pogovarjal z gosti – znanimi osebnostmi iz različnih področij našega dogajanja.

Za prvo prireditve, ki bo sicer potekala najmanj enkrat mesečno, je Aleš ZIDAR povabil v goste dosedanega kapetana slovenske nogometne reprezentance Darka Milaniča, s katerim se bo pogovarjal o njegovi nogometni karieri, o slovenski nogometni pravljici – uvrstitvi slovenske nogometne reprezentance na svetovno prvenstvo in še o marsičem drugem, kar bo zanimalo obiskovalce prireditve. Med drugim bodo na prireditvi nastopili glasbeni gostje, pripravljena bodo nekatera presenečenja, tako da bo prireditve zelo zanimiva, pestra in vredna ogleda.

Vstop na prireditve bo prost.